

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การสอนโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมาย
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ
Folk games teaching to the year 2 kindergarten student's
achievement in the meaningful Thai communication La-arutis
Demonstration school

ผศ.พรเทพ ลีทองอิน
ว่าที่ ร.ต. กิตติศักดิ์ เมฆปั้น
นายสมศักดิ์ ปัญญา
และคณะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การสอนโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมาย
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ
Folk games teaching to the year 2 kindergarten student's
achievement in the meaningful Thai communication La-arutis
Demonstration school

ผศ.พรเทพ ลีทองอิน
(คณะครุศาสตร์)
ว่าที่ ร.ต.กิตติศักดิ์ เมฆปั้น
(โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ)
นายสมศักดิ์ ปัญญา
(โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ)
และคณะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีงบประมาณ 2555)

หัวข้อวิจัย การสอนโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมาย
ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

ผู้ดำเนินการวิจัย ผศ.ดร.พรเทพ ลีทองอิน

ว่าที่ ร.ต. กิตติศักดิ์ เมฆปั้น

นายสมศักดิ์ ปัญหา

นางสาวกนกกาญจน์ เล็กประยูร

นางสาวนภวรรณ หงษ์โต

นางสาวสุรรัตน์ ทวีวรรณ

ที่ปรึกษา รศ.ดร.ประภุติ พูลพัฒน์

ผศ.จรงค์ อังกูราภินันท์

ผศ.อรุณศรี จันทร์ทรง

ผศ.สดใส โชติกเสถียร

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ปี พ.ศ. 2557

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ โดยการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 28 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนกิจกรรมและแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย สถิติที่ใช้ในงานวิจัย โดยใช้สถิติ t- test แบบ Dependent t-test

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน มีผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยก่อนการทดลองเฉลี่ยเท่ากับ 19.81 คะแนน และหลังการทดลองเฉลี่ยเท่ากับ 23.96 คะแนน
2. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน มีผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Research Title	Folk games teaching to the year 2 kindergarten student's achievement in the meaningful Thai communication La-arutis Demonstration school
Researcher	Asst Prof. Dr.Pornteap Leethong-in Mr. Kittisak Makpan Mr. Somsak Panha Miss. Kanokkarn Lakphayun Miss. Nobpawan Hongto Miss. Sureerath Taweewan
Research Consultants	Prof. Dr. Prakrit Poolpat Asst Prof. Chongruk Angurapinun Asst Prof. Aroonsri Chensung Asst Prof. Sodsai Jotikasthin
Organization	Faculty of Education, Suan Dusit University
Year	2014

The study aimed were study the achievement in the meaningful Thai communication to the year 2 kindergarten of La-arutis Demonstration school. By the event plays folk games and compare the achievement the meaningful Thai communication Thailand 's Kindergarten Year 2 before and after the training of the events skits indigenous. The sample was male–female, 4-5 years age were enrolled in kindergarten in year 2 semester 2/2554 school year of Suan Dusit Rajabhat University by 28 students. The tools used in research and evaluation activities were the activities plans and the achievement the meaningful Thai communication assessment used in the study were analyzed using t-test statistic in Dependent t-test

The results are as follows

1. Year 2 Kindergarten students who were taught by folk games activities. Achievement interpretive Thai language before the experiment were at the mean score of 19.81 and after the experiment were at the mean score of 23.96

2. Year 2 Kindergarten students who were taught by folk games activities. Achievement interpretive Thai language after the experiment better than before the experiment at .01 level of statistical significance.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ด้วยการดูแลและความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประภฤติ พูลพัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรงค์ อังกรภินันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณศรี จันทร์ทรง และผู้ช่วยศาสตราจารย์สตีเฟ โขติกเสถียร ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ตรวจสอบ ความถูกต้อง เพิ่มประเด็นที่มีความสำคัญและให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งแล้วเสร็จ

กราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือและขอขอบคุณผู้บริหาร ครูและนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ให้ความอนุเคราะห์สละเวลาในการให้ข้อมูล ตรวจสอบเครื่องมือ อันเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยฉบับนี้

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อเทียม ลีทองอิน คุณแม่ประภาพร ลีทองอิน นางจิตติมา ลีทองอิน (ภรรยา) นางสาวพิมพ์ชนก ลีทองอิน (บุตรสาว) นายกล้า ลีทองอิน (บุตรชาย) อีกทั้งญาติพี่น้อง และเพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

โดยเฉพาะ “มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” ที่ได้ให้ทุนในการทำวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยสำนึกในบุญคุณที่จะต้องตอบแทนทั้งกำลังกายและสติปัญญาอย่างที่สุด เพื่อให้บังเกิดความเจริญก้าวหน้า กับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตอันเป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัยอย่างเป็นรูปธรรม

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีซึ่งเป็นผลมาจากงานวิจัยนี้ ขอมอบแต่ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติ พี่น้อง ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

คณะผู้วิจัย

2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย ก	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ ง	
สารบัญตาราง ฉ	
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	3
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
หลักสูตร 4	
พัฒนาการเรียนรู้ภาษา	5
ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ภาษา	6
ความสามารถด้านการฟัง	8
ความสามารถด้านการพูด 13	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	25
การเล่น	27
การละเล่นพื้นบ้าน	36
กรอบแนวคิดในการวิจัย 42	
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	45

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	48
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการวิจัย	54
อภิปรายผล	55
ข้อเสนอแนะ	58
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	59
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้าน	68
ภาคผนวก ข คู่มือทดสอบความสามารถด้านการฟังและการพูด	126
ประวัติผู้วิจัย	135

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการฟังโดยรวมและด้านการจำแนกเสียง การฟังเรื่องราว และการปฏิบัติตามคำสั่งของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน	49
4.2	ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการพูดโดยรวมและด้าน การพูด คำศัพท์การพูดแต่งประโยคปากเปล่าและการพูดสื่อสารของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน	50
4.3	การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังโดยรวมและแยกรายด้านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน	51
4.4	การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดโดยรวมและแยกรายด้านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน	52
4.5	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน	52

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

“..ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่งเช่นในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทยนั้นมีภาษาของเราเองจึงต้องหวงแหนประเทศใกล้เคียงของเราหลายประเทศมีภาษาของตนเองแต่เขาก็ไม่ค่อยแข็งแรง เขาต้องพยายามหาทางที่จะต้องสร้างภาษาของตนเองไว้ให้มั่นคง เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาลจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้”.. (พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทฯ, 2513, หน้า 190-191)

จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ แสดงให้เห็นว่าพระองค์ให้ความสำคัญกับภาษาในฐานะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ประเทศชาติอยู่รอด เพราะภาษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจกัน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ช่วยเพิ่มพูนสติปัญญาและความก้าวหน้าให้แก่บุคคล ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด ความคิดความเข้าใจและเป็นสัญลักษณ์ร่วมกัน ทั้งนี้เมื่อเป็นคนในชาติเป็นแก่ง คนดี มีความสุข ก็จะทำพาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ในที่สุด

การรักษาภาษาไทยให้สืบไปในวันข้างหน้า ก็ต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก เยาวพา เดชะคุปต์
(2542 ก, หน้า 62) กล่าวว่า ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการใช้ติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่น และทำให้ผู้อื่นเข้าใจตนได้ นอกจากภาษาจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแล้ว ภาษายังเป็นแนวทางการแสดงความคิดริเริ่มและเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต การส่งเสริมให้เด็กรู้จักใช้ภาษาที่ถูกต้องจะช่วยให้เด็กสามารถแสดงความคิดความเข้าใจของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ซึ่งถ้าผู้ใหญ่ส่งเสริมให้เด็กในวัยนี้สามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมจะช่วยให้เด็กกลายเป็นนักพูด นักอ่านและนักเขียนที่ดีในอนาคต แต่ผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยในประเทศไทยโดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2550 พบว่า พัฒนาการด้านภาษาของเด็กไทยมีความล่าช้ามากกว่าด้านอื่นๆ อย่างชัดเจน โดยมีตัวเลขอยู่ที่ร้อยละ 22 นั้นแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่เกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบตามมาต่อตัวเด็กเองในอนาคต จึงจำเป็นต้องหาวิธีในการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน ซึ่งการจัดการศึกษาก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมและปรับปรุงทักษะด้านภาษาให้กับเด็กได้ดียิ่งขึ้น

การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรก ที่มุ่งให้นักเรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพทุกด้าน เพื่อพร้อมที่จะเรียนในระดับต่อไป อีกทั้งมีคุณลักษณะพื้นฐานและค่านิยมของคนไทย (นันทิยา น้อยจันทร์, 2548) ซึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้เสนอว่า “การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยควรจัดในรูปแบบกิจกรรมที่บูรณาการผ่านการเล่นเพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ” การเล่นจึงเป็นสิ่งที่เด็กจะสร้างประสบการณ์ เรียนรู้สิ่งแวดล้อม เรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์อยู่ร่วมกับ

ผู้อื่น อยู่กับธรรมชาติรอบตัว การเล่นจึงเป็นหัวใจสำคัญในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก (กรมวิชาการ, 2546 ก, หน้า 4) ตรงกับพระราชดำริ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงให้จัดศึกษาแบบบูรณาการโดยผ่านการเล่น แบบเล่นปนเรียน ด้วยการให้ครูสอดแทรกความรู้ในขณะที่เด็กเล่น (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2550) ดังนั้น การใช้เกมในการสอนภาษา จะช่วยให้ นักเรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มีความหมาย หรือตามวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้เรียนจะรู้สึกเพลิดเพลินไปกับบทเรียนและกิจกรรม เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาโดยไม่รู้ตัว สมิตรา อังวัฒนากุล (2537) กล่าวว่า การนำเกมมาใช้ในการสอน นอกจากผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานแล้ว ยังเป็นการฝึกใช้ภาษาอย่างดียิ่ง

การละเล่นพื้นบ้านเป็นเกมอย่างหนึ่ง ที่ส่งเสริมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางด้านสังคมของเด็กไปในทางที่ดีขึ้น เพราะขณะที่เด็กเล่นนั้นเด็กได้รู้จักการปรับตัว เกิดการเรียนรู้พัฒนาการทางสังคมได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตอบสนองความใคร่รู้เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้การเล่นยังทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเป็นอิสระ สนุกสนานเพลิดเพลินและพร้อมที่จะกระทำกิจกรรมนั้นซ้ำ เมื่อเกิดความสนใจและพอใจ โดยไม่ต้องใช้การให้รางวัลหรือการทำโทษมากระตุ้น ดังนั้น เพื่อให้การสอนของครูเป็นที่สนใจและเกิดคุณค่าทางการศึกษายิ่งขึ้น จึงได้นำการจัดประสบการณ์การละเล่นพื้นบ้านของไทย ซึ่งจะช่วยให้นักเลือกกิจกรรม ตลอดจนนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการสื่อความหมายภาษาไทยของเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการจัด กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 255 4 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 8 ห้องเรียน จำนวน 218 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นตัวแทนเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 255 4 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ได้แก่ วันอังคาร พุธ พฤหัสบดี ครั้งละ 30 นาที

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนโดยใช้การ สอนการละเล่นพื้นบ้าน สูงกว่าก่อนเรียน

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1. การสอนโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน หมายถึง แผนการทำงานเกี่ยวกับการสอนที่จัดทำขึ้น อย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการจัดองค์ประกอบและงานเกี่ยวกับการสอน อย่างมีจุดหมายที่ เฉพาะเจาะจงที่จะให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านซึ่งเป็น กิจกรรมนันทนาการที่ได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคม โดยมีรากฐานมาจากความเป็นจริงแห่งวิถีชีวิต ของชุมชนที่มีการประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน การละเล่นแสดงออกด้วยการ เคลื่อนไหวกิริยาอาการเป็นหลัก อาจมีดนตรี การขับร้องหรือการฟ้อนรำประกอบการเล่น มีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินในโอกาสต่างๆ การศึกษาครั้งนี้จะใช้การละเล่นพื้นบ้าน ดังนี้ โพงพาง อ้ายเข้อ้ายโขง มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร งูกินหาง มะลือก๊กกอกแก๊ก แมงมุม และจ้ำจี้ เป็นสื่อในการสอน

2. ผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดความรู้ ความสามารถซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระ และตามจุดประสงค์ของการสื่อความหมายใน ด้านภาษาไทยตามแผนการเรียนรู้ทั้ง 24 แผน ของผู้วิจัยสร้างขึ้น การศึกษาครั้งนี้จะประเมิน 2 ด้าน คือ 1) ความสามารถด้านการฟัง ได้แก่ ความสามารถของเด็กปฐมวัยด้านการจำแนกเสียง การฟัง เรื่องราว และการปฏิบัติตามคำสั่ง และ 2) ความสามารถด้านการพูด ได้แก่ ความสามารถของเด็ก ปฐมวัยด้านการพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า และการพูดสื่อสาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ผลงานวิจัยที่เป็นแนวทางให้ครู อาจารย์ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ใช้เป็นแนวทางในการเลือกกิจกรรมการสอนและส่งเสริมการสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยได้ มากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและทดลองด้านการนำกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน มาใช้ด้านการเรียนการสอนต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการสอนโดยใช้การเล่นที่บ้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ซึ่งผู้วิจัยได้นำ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนและประกอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

หลักสูตร

พัฒนาการเรียนรู้ภาษา

ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ภาษา

ความสามารถด้านการฟัง

ความสามารถด้านการพูด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเล่น

การเล่นที่บ้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับ พัฒนาการ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นและแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและ สังคม (กรมวิชาการ, 2546 ข, หน้า 3-5) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย : การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการ ของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้อ ออาหาร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองสังคม

2. หลักการ: เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการ เรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ ความ สามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเอง ตามลำดับขั้นของพัฒนาการ ทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ

3. จุดหมาย : หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา เมื่อเด็กจบการศึกษาในระดับปฐมวัย เด็กจะบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ใน จุดหมาย 12 ข้อ และในแต่ละช่วงอายุ ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะตามวัยของเด็ก ด้วย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

4. คุณลักษณะตามวัย: คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือตามพัฒนาการตาม ธรรมชาติ เมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 5 ปี เพื่อพิจารณาและจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกต เด็กแต่ละคนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็ม ความสามารถและศักยภาพ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ การพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องถ้าสังเกตพบว่า เด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพาเด็กไปปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันท่วงทีคุณลักษณะตามวัยที่สำคัญของเด็กอายุ 5 ปี

ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จึงเป็นเสมือนแนวทางในการเตรียมความพร้อมและจัด กิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาจนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

พัฒนาการเรียนรู้ภาษา

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไว้ดังนี้

Vygotsky (กรวิภา สรรพกิจจานง, 2548) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาหรือสัญลักษณ์มาจาก ระบบสังคม ภาษาและสัญลักษณ์ทำให้ความคิดของมนุษย์มีความเป็นไปได้ เมื่อเด็กยังเป็นทารกอยู่ใน ระดับที่ยังไม่รู้ภาษา เมื่อเด็กเริ่มจะพัฒนาภาษาของเขาเริ่มพูด ระบบการคิดจะเริ่มพัฒนาไปด้วย กลายเป็นภาษาหรือสัญลักษณ์ที่เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ เขาได้แบ่งระดับพัฒนาการทางภาษาไว้ 3 ระดับ เรียกว่า Three Stage in the Development of Speech คือ ระดับที่ 1 ชั้นภาษาสังคม (Social Speech or External Speech) คือ การพูดกับคนอื่น เด็กจะใช้คำพูดแสดงความคิดง่ายๆ และเป็นกริยา เช่น ร้องไห้ หัวเราะ ระดับที่ 2 ชั้นภาษาสำหรับตนเอง (Egocentric Speech) คือ การพูดกับตัวเอง มักพบในเด็กวัย 3-7 ขวบ ในระดับนี้เด็กมักจะพูดกับตัวเอง โดยไม่สนใจว่าใครจะ ฟังอยู่หรือไม่ เด็กอาจจะพูดเกี่ยวกับสิ่งที่เขากำลังกระทำอยู่ เด็กจะใช้ภาษาที่ตรงกับพฤติกรรมที่เขา แสดงออกมา เช่น การนับเลข 1 ถึง 5 ระดับที่ 3 ชั้นภาษาที่มาจากภายใน (Inner Speech) คือ การ พูดในใจ เป็นคำพูดที่ไม่มีเสียงออกมา เกิดในเด็กโตหรือผู้ใหญ่ เมื่อพัฒนาถึงระดับนี้แล้วสามารถใช้ ภาษาได้หลายรูปแบบ เช่น สามารถที่จะนับในใจ ใช้ความจำหรือคิดแบบตรรกะได้ ซึ่งแสดงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสัญลักษณ์ภายใน

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542 ก, หน้า 22-24) ได้สรุปลักษณะพัฒนาการทางภาษาในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านการฟังและการพูด แรกเกิด ปกติจะไม่ออกเสียง จะทำเสียงเมื่อร้องไห้ สะอึก จาม เรอ พออายุ 5-6 สัปดาห์จะเริ่มทำเสียง เล่นเสียง โดยเฉพาะถ้ามีคนมาเล่นหยอกล้อ อายุ 3 เดือน ชอบเล่นเสียงและจะทำเสียงตอบผู้อื่น หยุดฟังขณะที่ผู้อื่นทำเสียงพูดด้วย อายุ 6 เดือน หัวเราะและส่งเสียงถ้ามีคนมาเล่นด้วย ถ้าไม่พอใจก็ร้องกรี๊ดกร๊าด ชอบเล่นเสียงและออกเสียง เช่น “เกอ” “เดอ” อายุ 9 เดือน เลียนเสียงผู้ใหญ่ ออกเสียงคำ เช่น “มัม มัม” “ตา ตา” ออกเสียงซ้ำๆ กันบ่อยๆ อายุ 1 ปี เริ่มเข้าใจความหมายของคำ เช่น “ส่งให้แม่” และออกเสียงคำที่มีความหมายได้ 1-2 คำ เช่น “แม่” “บ้าย บาย” พูดได้ประมาณ 6-20 คำ อายุ 2 ปี พูดได้ประมาณ 50 คำ และบางทีก็พูดเป็นประโยคสั้นๆ ได้ เริ่มใช้คำแทนตนเอง เริ่มตั้งคำถามและเข้าใจเรื่องที่ผู้อื่นพูดด้วย อายุ 3-4 ปี พูดจาสนทนาโต้ตอบได้ดีขึ้น สามารถนับนิ้วได้ ชอบฟังนิทานคำคล้องจอง และเรื่องเล่า 2) ด้านการอ่าน ธรรมชาติของเด็กปฐมวัย มักจะอ่านโดยการจำสิ่งที่ผู้ใหญ่หรือครูอ่านข้อความหรือเรื่องราวให้ฟัง อ่านโดยอาศัยภาพในการเดาข้อความ โดยเฉพาะถ้าข้อความนั้นสัมพันธ์กับภาพ และอ่านโดยการเดาเนื้อหา โดยอาศัยความรู้เดิมในการเดา และ 3) ด้านการเขียน ตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัยอาจจัดได้ 7 ลักษณะ ดังนี้ เด็กสื่อความคิดโดยใช้การวาดแทนการเขียน ชิดเขียนแทนเขียน เขียนโดยการทำเครื่องหมายคล้ายตัวหนังสือ เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง เขียนโดยคัดลอกตัวอักษรที่เห็นอยู่รอบตัว หรือลอกข้อความที่ต้องการ เขียนโดยคิดสะกดขึ้นเอง และเขียนสะกดคำได้ใกล้เคียงหรือเหมือนกับวิธีสะกดของผู้ใหญ่

นภเนตร ธรรมบวร (2544, หน้า 114-115) กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของเด็กตั้งแต่แรกเกิด - 6 ปี ดังนี้ เด็กแรกเกิด ปกติจะไม่ออกเสียง จะทำเสียงร้องไห้ สะอึก จาม เรอ เด็กอายุ 5-6 สัปดาห์ จะเริ่มทำเสียง เล่นเสียงโดยเฉพาะถ้ามีคนมาเล่น หยอกล้อ เด็กอายุ 3 เดือน ชอบเล่นเสียงและจะทำเสียงตามผู้อื่นหยุดนิ่งขณะที่ผู้อื่นทำเสียงพูดด้วย เด็กอายุ 6 เดือน ชอบหัวเราะและส่งเสียงถ้ามีคนมาเล่นด้วย ถ้าไม่พอใจ ก็ร้องกรี๊ดกร๊าด ชอบเล่นเสียง และออกเสียงเป็น “เกอ” “เลอ” เป็นต้น เด็กอายุ 9 เดือน ชอบเลียนเสียงผู้ใหญ่ชอบออกเสียงเป็นคำ เด็กอายุ 1 ปี เริ่มเข้าใจความหมายของคำ และออกเสียงคำที่มีความหมายได้ 1-2 คำ เด็กอายุ 2 ปี เด็กพูดได้ประมาณ 50 คำ และบางทีก็พูดเป็นประโยคสั้นๆ ได้ เริ่มใช้คำแทนตนเอง เริ่มตั้งคำถาม และเข้าใจเรื่องที่ผู้อื่นพูดด้วย เด็กอายุ 3 ปี เด็กจะรู้จักคำศัพท์มากขึ้น นับเลขได้ ช่วงพูด บอกได้ว่าต้องการอะไร เด็กอายุ 3.5-4 ปี เด็กพูดมากขึ้นและมีคำศัพท์ใหม่ๆ พูดติดอ่างชั่วคราวหนึ่ง พูดประโยคยาวๆ ได้มากขึ้น รู้จักเรื่องวางประโยคได้ถูกต้อง เข้าใจคำว่า “ข้างบน” “ข้างล่าง” รู้จักใช้คำปฏิเสธ เด็กอายุ 4-5 ปี เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์ได้ประมาณ 1,550-1,900 คำ บอกชื่อและนามสกุลตนเองได้ รู้จักเพศของตนเอง ชอบแต่งประโยคโดยใช้คำต่างๆ ชอบใช้คำถาม ทำไม เมื่อไหร่ อย่างไร และสนใจความหมายของคำต่างๆ เด็กอายุ 5-6 ปี เด็กจะสามารถพูดได้คล่องและถูกหลักไวยากรณ์แต่ยังออกเสียงพยัญชนะบางตัวไม่ชัดเจน เช่น ส ว ฟ สนใจคำใหม่ๆ และพยายามค้นหาความหมายของคำนั้นๆ จำคำศัพท์ได้ถึง 2,200 คำ บอกชื่อ ที่อยู่ อายุและวันเกิด ของตนเองได้ ชอบท่องหรือร้องเพลง ที่มีจังหวะและเนื้อร้องที่มีคำสัมผัสกัน หรือ โฆษณาทางทีวี

วาโร เฟ็งส์วส์ตี (2544, หน้า 75-76) ได้แบ่งพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ออกเป็น 7 ชั้น คือ 1) ระยะปะปะ อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือน มีการเปล่งเสียงอย่างไม่มี ความหมาย 2) ระยะแยกแยะ อายุ 6 เดือน - 1 ปี เด็กจะเริ่มแยกแยะเสียงที่เขาได้ยินในสิ่งแวดล้อม และแสดงอาการจดจำเสียงที่ได้ยิน เด็กจะรู้สึกพอใจ ถ้าหากเปล่งเสียงแล้วได้รับการตอบสนอง ทางบวก 3) ระยะเลียนแบบ อายุ 1 - 2 ปี เด็กวัยนี้จะสนใจและเริ่มเลียนแบบ เสียงของเด็กที่เปล่งจะ เริ่มมีความหมาย และแสดงกิริยาตอบสนองการได้ยินเสียงผู้อื่น 4) ระยะขยาย อายุ 2 - 4 ปี เด็กวัยนี้ จะเริ่มหัดพูดเป็นคำๆ ระยะแรกเป็นการพูดโดยเรียกชื่อคำนาม ออกชื่อคนรอบข้าง สิ่งของที่อยู่กับใกล้ตัว รวมทั้งคำคุณศัพท์ที่เด็กได้ยินผู้ใหญ่พูด 5) ระยะโครงสร้าง อายุ 4 - 5 ปี การรับรู้และการสังเกตของ เด็กจะดีขึ้น เด็กสังเกตการใช้ภาษาของบุคคลที่อยู่รอบข้าง และนำมาทดลองใช้ 6) ระยะตอบสนอง อายุ 5 - 6 ปี พัฒนาการทางภาษาของเด็กจะเริ่มสูงขึ้น เด็กจะเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล ได้พัฒนา คำศัพท์มากขึ้น สามารถพูดโดยใช้ถ้อยคำที่เป็นสำนวนหรือคำที่มีความหมายถึงซึ่งได้

พัฒนาการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กปฐมวัยมีความแตกต่างกันมากทั้งด้านอายุและแต่ละ บุคคล การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่เป็นไปตามลำดับขั้นและต่อเนื่อง จะช่วยให้เด็กสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ โดยเริ่มจากการออกเสียง พูดคำเดียว เชื่อมประโยค พูดคุยโต้ตอบกับผู้อื่นได้ ซึ่ง พัฒนาการด้านการฟังและการพูดเป็นพื้นฐานสำคัญของพัฒนาการด้านการอ่านและเขียนต่อไป

ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาของเด็กมีสาเหตุมาจากสิ่งต่างๆ หลายประการ

Hurlock (1978, p. 171) กล่าวว่า เด็กจะมีลำดับขั้นของภาษาอย่างเดียวกัน ซึ่งจะมีลักษณะ ค่อยเป็นค่อยไป ไม่มีการข้ามขั้น แต่พัฒนาการทางภาษาจะเป็นไปอย่างสมบูรณ์หรือไม่ เร็ว ช้า แค้ ไหนขึ้นอยู่กับ 1) สุขภาพ เด็กที่มีสุขภาพดี เรียนรู้ที่จะพูดเร็วกว่าเด็กที่มีสุขภาพไม่ดี 2) สติปัญญา เด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง เรียนรู้ที่จะพูดเร็วกว่าและแสดงเกณฑ์ทางภาษาเหนือกว่าเด็กที่มีระดับ สติปัญญาต่ำ 3) ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง เรียนรู้ที่จะพูดเร็วกว่า แสดงออกได้ดีกว่า และพูดคุยได้มากกว่าเด็กที่มาจากกลุ่มฐานะเศรษฐกิจที่ต่ำ 4) ความต้องการใน การติดต่อสื่อสาร เด็กที่มีความต้องการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นสูง เป็นแรงจูงใจให้เด็กเรียนรู้ที่จะพูด และยิ่งมีความเต็มใจมากเท่าใดก็จะเรียนรู้ได้มากเท่านั้น 5) การกระตุ้น เด็กที่ถูกกระตุ้นให้พูดคุยและ ส่งเสริมให้มีการตอบสนอง เรียนรู้ที่จะพูดได้เร็วกว่า และดีกว่า 6) การพบปะกับกลุ่มเพื่อน เด็กที่ พบปะกับกลุ่มเพื่อนยิ่งมากเท่าใดก็ต้องการจะเป็นที่ยอมรับในการเป็นสมาชิกในกลุ่มเพื่อนมากเท่านั้น ทำให้เกิดแรงจูงใจในกระบวนการเรียนรู้ที่จะพูด และ 7) บุคลิกภาพ เด็กที่ปรับตัวดี มีแนวโน้มที่จะ พูดได้ดีกว่าทั้งทางด้านคุณภาพ และปริมาณเมื่อเทียบกับเด็ก ที่ปรับตัวได้ไม่ดี

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541, หน้า 42-47) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ สำคัญที่ทำให้พัฒนาการการเรียนรู้ภาษาต่างกัน ได้แก่ 1) สุขภาพ การเจ็บป่วยเรื้อรังในช่วงสองปีแรก

2. ความสำคัญของการฟัง การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญ เพราะถ้าฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการฟัง แต่ถ้าฟังไม่ดีก็อาจก่อให้เกิดผลร้ายได้ นอกจากนี้การฟังยังมีผลต่อความคิด การแสดงออก การพูด และบุคลิกภาพ วรณีย์ โสมประยูร (2537, หน้า 89) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ดังนี้ เป็นทักษะทางภาษาที่ใช้มากที่สุด ช่วยให้ เกิดปัญญาและความรู้ เป็นส่วนสำคัญของการพูด การอ่าน และการเขียน ช่วยให้เกิดความสนุก เพลิดเพลิน ช่วยขยายความรู้ ความคิด และประสบการณ์ รวมทั้งการคิดค้นงานใหม่ๆ ช่วยในการ สร้างมนุษยสัมพันธ์ของสังคม และช่วยในการเลือกประเมินและตัดสินสิ่งต่างๆ ได้ถูกต้องดียิ่งขึ้น

Machado (1980, p. 71) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ว่า พัฒนาการทางการ ฟังและความสามารถทางการฟังของเด็กปฐมวัย จะเป็นทักษะทางภาษาที่เด็กเรียนรู้ได้ดีกว่าด้านอื่นๆ ครูจึงควรให้ความสำคัญกับการสอนฟังในฐานะที่เป็นทักษะที่เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ก่อนการพูด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการฟังเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และเป็นพื้นฐานของทักษะทาง ภาษาด้านการพูด การอ่าน และการเขียน การฝึกให้เด็กรู้จักฟังเสียงต่างๆ เช่น เสียงพูด เสียงเพลง เสียงเคาะ เสียงปรบมือ จะเป็นจังหวะหรือไม่เป็นจังหวะก็ตาม เป็นการกระตุ้นเร้าให้สมองของเด็ก ทำงาน เมื่อเด็กฟังเสียงต่างๆ เด็กจะรู้จักคำ ใช้ความคิด รู้จักแยกแยะประเภทสิ่งที่ได้รับรู้ได้ดีและ แม่นยำขึ้นเรื่อยๆ ฉะนั้นการฝึกให้เด็กรู้จักฟังตั้งแต่ยังเด็กจึงเป็นพื้นฐานในการพัฒนากระบวนการรับรู้ ความคิด หรือสติปัญญาได้วิธีหนึ่ง จึงควรส่งเสริมและจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการฟังให้แก่เด็กปฐมวัย เป็นอย่างยิ่ง

3. ประเภทของการฟัง การฟังเป็นสิ่งที่เด็กมีพัฒนาการมาตั้งแต่แรกเกิด และมีการพัฒนา เป็นลำดับขั้นนอกจากนั้นความสามารถทางการฟังมีหลายประเภท มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าว ไว้ ดังนี้

วรณีย์ โสมประยูร (2539, หน้า 87) สรุปประเภทของการฟังไว้ดังนี้ 1) การฟังเพื่อการ จำแนกเสียง เป็นการฟังเพื่อแยกเสียงต่างๆ ให้ทราบว่าเสียงของคนสัตว์หรือสิ่งของประเภทใด 2) การฟังเรื่องง่ายๆ ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เป็นการฟังเพื่อความรู้ความเข้าใจที่ใช้สำหรับการดำรง ชีวิตประจำวัน เช่น การฟังคำสนทนา การฟังเสียงตามธรรมชาติ 3) การฟังเพื่อสาระสำคัญ เป็นการ ฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟัง เพื่อให้เข้าใจและจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ฟังได้ เช่นการฟังบทเรียน การฟังเทศน์ การฟังปาฐกถา 4) การฟังเพื่อพักผ่อน เป็นการฟังที่ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิด ความรู้สึกรื่นเริงสุขสบายและคล้อยตาม เช่น การฟังกลอน การฟังละคร การฟังนิทาน 5) การฟังเพื่อ เกิดการคิดและสรุป เป็นการฟังที่ผู้ฟังนำสิ่งที่ได้ฟังนั้นมาเทียบเคียงกับความรู้ และประสบการณ์เดิม ของตน แล้วจึงสรุปให้เป็นความคิดของตน 6) การฟังเพื่อเกิดความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฟังที่ผู้ฟัง เมื่อได้ฟังแล้วก็นำสิ่งที่รู้นั้นมาผสมกับความรู้เดิม ทำให้ได้ความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้น เช่น การฟังเพลงหรือ กลอน ก็คิดแต่งเพลงหรือกลอนในขณะที่ฟังด้วย 7) การฟังเพื่อปฏิบัติตาม เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟัง ฟังแล้วทำตามลำดับขั้นตอน และเหตุการณ์อย่างละเอียด เพื่อปฏิบัติจะได้ไม่ผิดพลาด และ 8) การฟัง อย่างพินิจพิเคราะห์ หรือการฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นลักษณะการฟังที่ผู้ฟังเข้าใจและสามารถ

แยกแยะสิ่งที่ได้ฟังว่าอะไรเป็นความคิดเห็นของผู้พูด อะไรเป็นข้อเท็จจริง หรือพิจารณาว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้องและอะไรน่าเชื่อถือ เช่น การฟังโฆษณา ฟังการหาเสียงต่างๆ

Kennedy (1975, p. 146) ได้จัดประเภทของการฟังเอาไว้ 7 ประเภท คือ การฟังทั่วๆ ไปในชีวิตประจำวัน (Simple listening) การฟังเพื่อจำแนกเสียง (Discriminative listening) การฟังเพื่อเป็นการพักผ่อน (Listening for relaxation) การฟังเพื่อจับสาระสำคัญ (Listening for information) การฟังเพื่อจับความคิด (Listening organize ideas) การฟังอย่างพินิจพิเคราะห์ (Critical listening) และการฟังเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) เช่น การฟังดนตรีและการแสดงต่างๆ

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542 ข, หน้า 79) กล่าวว่า การฟังมีหลายประเภทได้แก่ การฟังอย่างเงียบ การฟังอย่างตั้งใจ การฟังอย่างชื่นชมการฟังอย่างวิเคราะห์โดยสามารถแยกแยะสิ่งต่างๆ ได้

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542, หน้า 60) ได้แบ่งประเภทของการฟังที่ควรส่งเสริมให้กับเด็กปฐมวัยดังนี้ การฟังเพื่อจำแนกความแตกต่างของเสียง การฟังเพื่อปฏิบัติตามคำสั่ง การฟังเพื่อเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และการฟังเพื่อเข้าใจเรื่องราว

สรุปประเภทของการฟังได้ คือ ฟังเพื่อความเข้าใจสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง ฟังเพื่อความรู้อย่างตั้งใจ ฟังเพื่อความบันเทิง และการฟังเพื่อแสดงความคิดเห็น สำหรับเด็กปฐมวัยควรจัดให้มีการฟังเพื่อเด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง ฟังแล้วสื่อความหมายเรื่องที่ฟังได้

4. พัฒนาการความสามารถด้านการฟัง นิตยา ประพฤติกิจ (2539, หน้า 178-179) ได้กล่าวถึงความสามารถทางภาษาด้านการฟังของเด็กในแต่ละช่วงอายุไว้ ดังนี้ 1) อายุ 0-2 ปี พยายามเลียนเสียงของเสียงที่ได้ยิน เข้าใจคำและประโยคง่ายๆ ชอบฟังโฆษณาทางโทรทัศน์และเสียงที่สะกิดใจ ชอบฟังเรื่องสั้นๆ และเพลงกล่อมเด็ก 2) อายุ 3 ปี ชอบฟังเสียงต่างๆ ที่ได้ยินคุ้นหูอยู่เช่น เสียงสัตว์ ยานพาหนะ เครื่องใช้ในครัว ชอบฟังนิทานที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังแบบสองต่อสอง ฟังไม่ได้นาน และฟังอย่างตั้งใจ สามารถเข้าใจภาษาพูดง่ายๆ ของผู้ใหญ่ เช่น อย่า ไม่ การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ใหญ่ยังไม่สม่ำเสมอ สามารถเชื่อมโยงเสียงกับวัตถุที่ใช้ทำเสียงได้ 3) อายุ 4 ปี ฟังเรื่องได้นานขึ้น อาจเลือกหนังสือให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง สามารถปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ บางครั้งจะแกล้งทำเป็นไม่ได้ยินหรือไม่สนใจคำสั่งหรือเสียงเรียก ชอบฟังเรื่องซ้ำๆ และสามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงได้ 4) อายุ 5 ปี ตั้งใจฟังนานขึ้น ชอบฟังนิทาน เพลง คำคล้องจอง สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้มากขึ้น เข้าใจคำพูดข้อความยาวๆ ของผู้ใหญ่ และ 5) อายุ 6 ปี ชอบฟังเรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับธรรมชาติและปรากฏการณ์ต่างๆ

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2540, หน้า 38) ได้กล่าวถึงความสามารถทางภาษาด้านการฟังของเด็กในแต่ละช่วงอายุไว้ ดังนี้ 1) อายุ 2 ขวบ ชอบฟังคำพูดสั้นๆ จูงใจ ฟังเรื่องสั้นๆ และเพลง

กลุ่มเด็ก วัยนี้ชอบคำซ้ำและเลียนแบบเสียง 2) อายุ 3 ขวบ ชอบฟังเสียงต่างๆ เช่น เสียงสัตว์ ยานพาหนะ เครื่องใช้ในครัวเรือน ชอบฟังนิทาน ฟังได้นานและฟังอย่างตั้งใจ สามารถเข้าใจภาษาพูดง่ายๆ ของผู้ใหญ่ ทั้งคำถามและปฏิเสธ ชอบทดลองทำเสียงเหมือน เช่น เสียงรถยนต์ รถไฟ 3) อายุ 4 ขวบ ฟังเรื่องได้นานขึ้น เริ่มตีความหมายเรื่องที่ฟัง เช่น ถามคำถามหรือต่อเรื่องได้ วัยนี้สามารถปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ ชอบฟังเรื่องซ้ำๆ และสามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงได้ 5) อายุ 5 ขวบ ชอบฟังนิทาน เพลง เล่นภาษา เช่น คำคล้องจอง สามารถเข้าใจคำพูด ข้อความยาวๆ ได้ ความเข้าใจทำให้เด็กวัยนี้พูดเก่งและจำแม่น และ 6) อายุ 6 ขวบ ฟังเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่างๆ รอบตัวได้ และเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจจะถามกลับไป

สรุปได้ว่าการฟังเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันของคนเรา และการฟังไม่เพียงแต่การได้ยินเสียงเท่านั้น แต่จะต้องฟังอย่างเข้าใจความหมาย และสามารถตีความหมายสิ่งที่รับฟัง สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้รับฟังกับประสบการณ์ จากนั้นก็จะจดจำและสื่อออกมาเป็นภาษาพูด เป็นพื้นฐานที่สำคัญการพัฒนาไปสู่การเขียนและการอ่านต่อไป

5. แนวทางในการส่งเสริมการฟัง ภรณ์ คุรุรัตน์ (2533, หน้า 93-94) ได้กล่าวถึงการสอนทักษะการฟังว่า ครูควรเตรียมเรื่องกิจกรรมทักษะการฟังแก่เด็ก ดังนี้ 1) ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและน่าสนใจ โดยวางแผนการจัดกิจกรรมแต่ละช่วง เวลาตามความสนใจของเด็ก เช่น ความยาวของนิทาน เพลง จัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก และจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการฟัง 2) กระตุ้นให้นักเรียนทราบว่าฟังเป็นเรื่องจำเป็น 3) การสอนฟังให้เด็ก โดยวิธีการที่ครูพูดให้ชัดแต่เบาพอที่จะให้เด็กสนใจฟัง และควรใช้เวลาเด็กในการรับฟังหรือเตรียมตัวฟังให้มากพอ เพื่อให้เด็กหยุดกิจกรรมอื่นแล้วหันมาฟังครู และที่สำคัญครูควรใช้คำอธิบายง่ายๆ 4) ครูต้องเป็นผู้ฟังที่ดี โดยทำตัวอย่างให้เด็กเห็นอย่างชัดเจน เช่น การหันหน้าไปทางผู้พูด 5) สร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับเด็กและครู 6) ช่วยให้เด็กพัฒนาการรับรู้เสียง ให้รู้จักแยกเสียงที่ได้ยินในชีวิตประจำวันได้ และ 7) เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้ฟังเรื่องหรือประสบการณ์ที่มีความหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 ข, หน้า 79) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ในการฟังครูควรมีวิธี ดังนี้ 1) ให้เด็กนั่งฟังอย่างสบายๆ 2) ให้เด็กเข้าใจว่าการฟังเป็นสิ่งสำคัญควรตั้งใจฟังผู้อื่นพูด และฝึกมารยาทในการรับฟัง และ 3) การปฏิบัติตนในการสอนฟังของครู ครูควรจะพูดด้วยน้ำเสียงปานกลางพอ ที่เด็กจะได้ยิน ไม่ควรตะเบ็งตะโกน หรือพูดค่อยจนเกินไป ครูอย่าพูดมากจนเกินไป จนเด็กเกิดความเคยชินและไม่ตั้งใจฟัง ครูควรใช้เวลาเด็กเตรียมพร้อมที่จะรับฟัง เช่น ให้เด็กเตรียมตัวให้พร้อมก่อนที่จะพูดกับเด็ก และครูควรอธิบายให้เด็กฟังโดยใช้คำพูดง่ายๆ และมีการเตรียมล่วงหน้า

กุลยา ตันติผลลาชีวะ (2540, หน้า 38) การฟังครูต้องใช้การฟังอย่างจริงจังกับเด็ก ฟังอย่างเข้าใจ ฟังแล้วคิดเพื่อประเมินค่าเด็กกำลังสื่อสารสิ่งใดให้กับครู พร้อมตอบสนองให้เด็กคิด กระตุ้นให้เด็กกระตือรือร้นที่จะตอบและกระทำในสิ่งที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่ถูกต้อง ซึ่งการฟังของเด็ก จะแตกต่างกันออกไป กิจกรรมการฟังที่ครูควรจัด ได้แก่ การฟังนิทาน ฟังคำสั่ง ฟังการจำแนกเสียง ลักษณะของการจัดกิจกรรมอาจนำไปสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆ หรือจัดแยกเป็นกิจกรรม อิสระก็ได้

สรุปได้ว่า แนวทางในการส่งเสริมการฟัง ผู้ที่เกี่ยวข้องควรคำนึงถึงสภาพแวดล้อม และความพร้อมของเด็ก เพื่อที่จะสามารถส่งเสริมความสามารถของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพในวัยที่สูงขึ้นต่อไป

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

นงเยาว์ คลินิกคลาย (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความสามารถด้านการฟัง และการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ขวบ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ มีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามปกติ

เบญจจะ คำมะสอน (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 4-5 ปี ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบเด็กปฐมวัย มีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

สนอง สุทธาอามาตย์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร มีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

ธีรนุช เขยกลิ่นเทศ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 4-5 ปี ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีความสามารถทางภาษาที่สูงขึ้น

Penfield, & Marascuio (1972, pp. 220-224) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานในการฟัง เพื่อสื่อความหมายไปถึงการอ่าน การพูด และการเขียน โดยมีจุดมุ่งหมายปรับปรุงทักษะการฟังด้วยการฝึกฝน เพื่อศึกษาความแตกต่างของภาวะเศรษฐกิจสังคมและเพศ มีความสัมพันธ์กับทักษะพื้นฐานหรือไม่ ศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 ห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 19 ห้องเรียน จากครูที่มีความรู้และสนใจในการฝึกทักษะการฟัง อุปกรณ์ประกอบการฝึกคือเทปบันทึกเสียง หลังจากจบการฝึกแล้ว ทำการทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบ 33 ข้อ พบว่า การฝึกทักษะการฟังให้ผลดีต่อการอ่าน การพูด และการเขียน และความแตกต่างกันของภาวะเศรษฐกิจ สังคมและเพศ ไม่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน

Woodward, Carolyn & Jerme (1977, p. 1) ได้ศึกษาความสามารถในการเรียนของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กที่มีความพร้อมทางการฟังและการออกเสียง การผูกประโยค มีความสามารถในการเขียนกว่าเด็กที่ไม่พร้อมในการฟัง

Dibasio (1978, p. 2739) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 จำนวน 493 คน ในโรงเรียนเล็กๆ รัฐโรดไอแลนด์ ผลการวิจัยพบว่า การฟังและการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ความสัมพันธ์ในการฟังและการอ่านของนักเรียนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การฟังเป็นสิ่งที่เด็กมีพัฒนาการมาตั้งแต่แรกเกิด และมีการ พัฒนาเป็นลำดับขั้น นอกจากนั้นความสามารถทางการฟังสามารถช่วยส่งเสริมได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้เด็กได้มีทักษะทางภาษาที่ดีขึ้น

ความสามารถด้านการพูด

1. พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย ดังต่อไปนี้

ศรียา นิยมธรรม; และประภัสสร นิยมธรรม (2541, หน้า 27-30) ได้กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาและการพูดไว้ดังนี้

1) ทฤษฎีเสริมกำลัง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข Rheingold และคณะพบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัลหรือเสริมกำลัง Winitz ได้อธิบายถึงการที่เด็กเกิดการรับรู้ในระยะการเล่นเสียงตอนต้นๆ ว่าเป็นการกระทำตามธรรมชาติของมนุษย์ ในการที่จะมีจุดหมายปลายทาง ตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กหิวก็เคลื่อนไหวปาก ซึ่งมีจุดหมายปลายทางที่การดูดและการกินอาหาร ต่อมาเมื่อโตขึ้นก็อาจใช้วิธีทำเสียงอ้อแอ้ โดยหวังว่าแม่จะเข้ามาหาและเล่นเสียงคุยตามไปด้วย

2) ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) ในบางครั้งเด็กจะพูดคำที่ไม่เคยพูดหรือ ไม่เคยถูกสอนให้พูดมาก่อนเลย แม้แต่ในระยะเล่นเสียงก็ได้เปล่งเสียงที่คล้ายกับคำนั้น จึงสงสัยว่าเด็กเรียนรู้ได้อย่างไร ทฤษฎีนี้ให้คำตอบในแง่ที่ว่า Liberman ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับการเล่นเสียง จึงเห็นได้ว่าเด็กมักจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วย ทำนองเดียวกับเด็กหูตึง การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟัง พูดซ้ำด้วยตนเองหรือหัดเปล่งเสียงโดยอาศัยการอ่านริมฝีปาก แล้วจึงเรียนรู้คำ

3) ทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิด (Innateness Theory) Chomsky นักภาษาศาสตร์อเมริกันเป็นผู้คิดทฤษฎีนี้ เขาอธิบายว่าเด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Device) ซึ่งเรียกว่า แอล เอ ดี (L.A.D.) เครื่องมือนี้จะรับข้อมูลทางภาษา ซึ่งมาจากประโยคต่างๆ เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้กฎต่างๆ ทางไวยากรณ์ที่มีใช้ในภาษา กฎทางไวยากรณ์ต่างๆ นี้ก็คือความรู้ในภาษา (Competence)

4) ทฤษฎีความสัมพันธ์ (Interaction Theory) ได้มีนักสังคมวิทยาภาษาศาสตร์ และนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์กลุ่มหนึ่งเสนอขึ้น โดยกล่าวว่า คนเราเกิดมานั้นจะต้องมีบางสิ่งบางอย่างติดตัวมา ซึ่งทำให้คนผิดไปจากสัตว์อื่น แต่ไม่ใช่ แอล เอ ดี สิ่งนั้นคือ ความสามารถในการเรียนภาษา (Language capacity) และความรู้เกี่ยวกับโลก (Cognitive knowledges)

5) ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble luck) ซึ่ง Thorndike เป็นผู้คิด โดยอธิบายว่าเมื่อเด็กกำลังเล่นอยู่นั้น เผอิญมีบางเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้รางวัลในทันที ด้วยวิธีนี้เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาไปเรื่อย

6) ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) ของ Eric Lenneberg เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษานั้นมีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้ก็เกิดจาก การที่คนสามารถถ่ายทอดภาษากันได้

7) ทฤษฎีการให้รางวัลของแม่ (Mother Reward Theory) John Dollard และ Neel Miller เป็นผู้คิดตั้งทฤษฎีนี้ โดยย้าเกี่ยวกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาของเด็กว่าภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อสนองความต้องการของลูก จะเป็นเหตุให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก

จากการทบทวนวรรณกรรมสรุปได้ว่า พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องพร้อมกับพัฒนาการทางด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันไปในแต่ละคน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในตัวเด็กเองและปัจจัยภายนอกที่แวดล้อมตัวเด็ก

2. ความหมายของการพูด เปลื้อง ณ นคร (2540, หน้า 2) กล่าวว่า คำพูดทำให้มนุษย์มีเสรีภาพ ผู้ใดไม่สามารถแสดงความคิดเห็นของตน ผู้นั้นคือ ทาส เพราะการพูด เป็นการแสดงเสรีภาพฝรั่งเศส จันตะ(2541, หน้า 21) ได้กล่าวถึงการพูดไว้ว่าการพูดหมายถึงกระบวนการหนึ่งในการสื่อสารของมนุษย์ ผู้พูดเป็นผู้ส่งสารอันเป็นเนื้อหาสาระของข้อมูล ความรู้ กับอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการและความคิดเห็นของตนเองประกอบกับกริยาท่าทางต่างๆ ส่งไปยังผู้ฟังหรือผู้รับสาร เพื่อให้ได้รับทราบและเกิดการตอบสนองในขั้นสุดท้าย ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541, หน้า 49) ได้กล่าวถึงความหมายของการพูดไว้ 4 ด้านดังนี้ ในด้านภาษาศาสตร์ (Linguistic level) หมายถึง ขบวนการพูดที่ผู้พูดสรรหาถ้อยคำเสียงที่ต้องการใช้มารวมกัน เปล่งออกมาเป็นประโยคที่ถูกต้อง ตามหลักไวยากรณ์ ในด้านสรีระวิทยา (Physiological level) เป็นระบบการทำงานของเซลล์ประสาท เช่น จัดสรรให้อวัยวะต่างๆ ของผู้เคลื่อนไหว เพื่อการเปล่งเสียงกระตุ้นการทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง และอวัยวะที่ใช้ในการรับฟังเสียงของผู้พูด และผู้ฟังในด้านความรู้ในเรื่องเสียง (Acoustic level) ก็คือการที่คลื่นเสียงเดินทางผ่านอากาศระหว่างผู้พูดมายังผู้ฟังพร้อมๆ กับที่จะสะท้อนไปเข้าหูผู้พูดเองด้วย ในด้านจิตวิทยา (Psychological level) หมายถึง ความรู้สึกจากการฟังการฟังสิ่งที่ได้ยินได้ฟังจากผู้พูดทำให้เกิดความสัมพันธ์กันทั้งผู้พูดและผู้ฟัง โดยที่มีการคาดหวังด้วยกันทั้งสองฝ่าย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 797) พูด หมายถึง เปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำ สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542, หน้า 86) ได้กล่าวว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรมการติดต่อ สื่อสารกันระหว่างบุคคล ด้วยการใช้อถ้อยคำ น้ำเสียง อากัปกริยา ท่าทาง แววตา เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกความคิด ความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟังฟังเกิดความเข้าใจและตอบสนองได้ การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การฝึกพูดเป็นพื้นฐานที่จะช่วยฝึกทักษะด้านภาษาได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า การพูด หมายถึง การแสดงความรู้สึกจากการได้ฟัง และการคิด แล้วสื่อออกมาให้ผู้อื่นได้เข้าใจ อาจเป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ความรู้และประสบการณ์ โดยการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำ ซึ่งต้องอาศัยขบวนการต่างๆ ทำงานอย่างต่อเนื่องและประสานกัน คือ ขบวนการหายใจขบวนการเปล่งเสียง ขบวนการแปรเสียงและการกำธรมเสียงเพื่อให้ผู้ฟัง ฟังแล้วเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

3. ความสำคัญของการพูด สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542, หน้า 63-64) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การฝึกพูดเป็นพื้นฐานที่จะช่วยฝึกทักษะทางด้านภาษาเป็นอย่างดี ซึ่งจุดประสงค์ก็คือ 1) เพื่อให้เด็กพัฒนาการพูดได้คล่องเป็นธรรมชาติ ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ 2) พัฒนาความสามารถในการพูดได้ชัดเจน ได้ฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก เช่น เสียง “ส” นอกจากนี้ยังคงพูดด้วยเสียงที่นำฟัง รื่นหู ไม่ดัง ไม่ค่อยเกินไป มีความมั่นใจในการพูด 3) พูดถูกต้องจนเป็นนิสัย เช่น เด็กๆ มักจะพูดประโยคปฏิเสธว่า “ผมเปล่าทำ” ต้องแก้เป็น “ผมไม่ได้ทำครับ” หรือ “ไม่ได้ทำค่ะ” 4) เพื่อใช้ภาษาเป็นเครื่องมือติดต่อกับสังคมกับเพื่อนๆ

และบุคคลอื่นๆ การที่ได้ก็จะเป็นที่น่าคบหาสมาคมด้วยย่อมต้องมีภาษาที่สุภาพ ดังนั้น การให้การศึกษาแก่เด็กวัยนี้ย่อมจะต้องฝึกเด็กให้รู้จักใช้คำสุภาพทั้งหลาย เช่น คำว่า “ขอโทษ” “ขอบคุณ” “ขอใจ” โดยต้องเป็นแบบแผนให้และต้องให้เด็กให้รู้จักใช้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้จะต้องให้รู้จักกาลเทศะด้วย เสียงที่พูดในห้องเรียนย่อมจะไม่ต้องดังเหมือนเสียงใช้ในสนาม 5) เพื่อพัฒนาความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่น คือไม่เพียงแต่แสดงความคิดเห็นของตนเท่านั้น แต่ยังสามารถเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด 6) การฝึกเสียงคำพูดก่อนที่จะบรรยายเรื่องราวต่างๆ หากไม่ฝึกในเรื่องนี้เด็กบางคนจะเล่าเรื่องไม่ตรงจุด และ 7) เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น หลักการของการออกเสียง เสียงวรรณยุกต์ การเว้นวรรค การเรียบเรียงคำให้เป็นประโยค

นภเนตร ธรรมบวร (2544, หน้า 113-114) กล่าวว่า พัฒนาการทางการพูดว่า การพูดถือเป็นการแสดงออกทางพัฒนาการภาด้านหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญพอๆ กับการเขียนเลยทีเดียว การพูดเป็นการรวบรวมประสบการณ์ด้านต่างๆ ของเด็กๆ เข้าด้วยกัน อันได้แก่ ความรู้สึก การรับรู้ การเรียนรู้ ความจำ และความรู้ความเข้าใจ

สรุปได้ว่าการพูด เป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งใช้ในการสื่อสารการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและความเห็น เพื่อให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย ครูต้องรู้จักหาวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการพูดที่เหมาะสมและฝึกบ่อยๆ ก็จะทำให้เด็กกล้าแสดงออกทางการพูด รู้จักเรียงลำดับการพูดของเรื่องราวก่อนหลัง ไม่วกไปวนมาทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและความต้องการของตนถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

4. พัฒนาการความสามารถด้านการพูด พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยนั้น เริ่มต้นจากที่เด็กรับรู้ภาษาและคำพูดของการได้ยิน เด็กสามารถฟังเข้าใจสิ่งที่ได้ยินก่อนที่จะพูดได้ ทักษะในการฟัง การรับรู้และเข้าใจคำพูดของเด็ก เกิดก่อนทักษะในการพูดสื่อภาษา พัฒนาการทางภาษาและการพูดจึงเริ่มจากพัฒนาการด้านการฟัง โดยการรับรู้ผ่านประสาทหูส่งไปยังสมองเพื่อแปลความหมาย ทำให้เข้าใจคำพูดนั้นได้ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดไว้ดังนี้

เพ็ญแข ประจันปัจฉินิก (ม.ป.ป., หน้า 19) กล่าวถึงพัฒนาการทางการพูดของเด็กวัย 1-5 ปีดังนี้ 1) ระยะอ้อแอ้ (Babbling) จะเริ่มเมื่อเด็กมีอายุประมาณ 3 เดือน และจะเห็นชัดเมื่อเด็กอายุ 6 เดือนไปแล้ว เด็กจะอ้อแอ้ทั้งเวลามีคนอื่นอยู่ด้วยและเวลาอยู่คนเดียว 2) ระยะเล่นเสียง (Vocal play) คือการที่เด็กทำเสียงสูงต่ำประกอบไปด้วย พบในระยะอายุประมาณ 6-8 เดือน 3) ระยะเล่นเสียง (Jargon stage) เป็นลักษณะการพูดของเด็กๆ ก่อน 2 ขวบ คือ การที่เด็กเลียนแบบเสียงพูดของผู้ใหญ่ ถ้าฟังผินๆ คิดว่าเด็กพูดได้เป็นประโยคยาวๆ แต่ที่จริงแล้วไม่มีความหมาย 4) ระยะการพูดย่อๆ หรือการพูดคลุมความหมาย เกิดขึ้นระยะอายุ 2 ขวบขึ้นไป เด็กจะนำคำมารวมกันพูดสั้นๆ การเรียงคำอาจสลับสับสน และส่วนใหญ่จะมีเสียง 2 หรือ 3 คำเท่านั้น เช่น “แมวไหน” เป็นต้น หรือตัดคำให้เหลือคำเดียวเช่น “ไป” และ 5) การใช้ท่าทาง (Gestures) เกิด

ในช่วงที่เด็กยังไม่สามารถจะใช้คำพูดบอกความต้องการได้ จึงใช้ท่าทางเพื่อทดแทนภาษา แต่หลังจาก 2 ขวบไปแล้ว เด็กจะใช้ท่าทางน้อยลงไปเป็นลำดับ

เบญจมาศ พระธานี (2540, หน้า 9-11) ได้สรุปขั้นตอนของพัฒนาการด้านการพูดไว้ดังนี้ 1) เสียงแสดงปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex sounds) อายุ 0-2 เดือน เป็นขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษาและการพูด ตั้งแต่เด็กร้องไห้ตอนแรกคลอด ซึ่งเป็นการแสดงถึงการพัฒนาการทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงและหายใจที่จะเป็นพื้นฐานของการพูดต่อไป ระยะต่อมาจะแสดงถึงความต้องการของเด็กได้หลายอย่าง เช่น หิว เปียก หรือตกใจ เป็นต้น 2) เสียงอ้อแอ้ (Babbling) อายุ ๑/๒ เดือน-2 ปี เป็นขั้นที่เด็กส่งเสียงด้วยความพอใจที่ได้เคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้ในการพูด โดยจะเลียนแบบเสียงของตัวเองซ้ำๆ เสียงอ้อแอ้นี้เกิดขึ้นโดยสัญชาตญาณของความเป็นมนุษย์ จึงพบได้ในเด็กทุกคน แม้กระทั่งเด็กหูหนวกหูตึง แต่การส่งเสียงอ้อแอ้ในเด็กเหล่านี้จะไม่พัฒนาต่อไปตามปกติเพราะไม่ได้ยินเสียงของตัวเอง 3) การส่งเสียงเพื่อสื่อความหมาย (Socialized vocal play) อายุ 5-6 เดือน เป็นขั้นที่เด็กเริ่มส่งเสียงเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นโดยเด็กจะฟังเสียงอื่นและส่งเสียงโต้ตอบเป็นครั้งคราว ขั้นที่คาบเกี่ยวกับการส่งเสียงอ้อแอ้ ซึ่งบางครั้งเด็กจะส่งเสียงอ้อแอ้เล่นคนเดียวบางครั้งส่งเสียงเพื่อโต้ตอบคนรอบข้าง 4) คำแรกที่มีความหมาย (The first meaningful word) อายุ 8-10 เดือน เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเข้าใจคำพูดที่เคยได้ยินจากการเชื่อมโยงคำพูดกับเหตุการณ์ต่างๆ แล้วสะสมเป็นความรู้ภายใน เมื่อเด็กมีความพร้อมเด็กจะเลียนแบบการออกเสียงผู้อื่น และออกเสียงคำคำนั้นได้ถูกต้องในเวลาต่อมา 5) วลีประโยคและภาษาเด็ก (Phrases, Sentences, and Jargon) อายุ 12-24 เดือน เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเป็นคำที่ยาว 2 พยางค์ หรือคำ 2 คำรวมกันเป็นวลี และประโยค ซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้นตามอายุ โดยเฉลี่ยเด็กอายุ 1 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 1 คำ เด็กอายุ 21 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 2 คำ เด็กอายุ 3 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 3 คำ และเด็กอายุ 4 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 4 คำ แต่ในบางครั้งเด็กจะมีการทดลองใช้คำศัพท์ใหม่ๆ ซึ่งอาจจะมีลักษณะของการหยุดคิด (Pause) พูดซ้ำๆ ใช้คำเอ้ออ้า บ่อยๆ คล้ายคนติดอ่าง (Normal disfluency) ลักษณะการพูดเช่นนี้เกิดขึ้นในช่วงที่เด็กอายุ 2-6 ปี ซึ่งจะค่อยๆ หายไปเมื่อเด็กเรียนรู้การพูดคำศัพท์ต่างๆ มากขึ้น หรือในบางครั้งเด็กเองอยากพูดอยากอธิบายบางสิ่งบางอย่างแต่ไม่ทราบว่าจะใช้คำศัพท์อะไร เด็กจะใช้พยางค์ที่ไม่มี ความหมายปนกับพยางค์ที่มีความหมาย (Jargon) การพูดลักษณะเช่นนี้ควรจะหายไปเมื่อเด็กมีอายุ 2½ ปี เพราะเด็กมีการขยายคำศัพท์มากขึ้นแล้ว และ 6) พัฒนาการแปรเสียง จังหวะ และภาษา (Articulation, voice, rhythm, and language development) อายุ 5-7 ปี เป็นขั้นที่เด็กมีการเรียนรู้การใช้เสียงพูดให้ถูกต้องและมีการขยายคำศัพท์โครงสร้าง และความซับซ้อนของประโยคมากขึ้น เด็กจะพัฒนาสิ่งเหล่านี้ได้ค่อนข้างสมบูรณ์ใกล้เคียงผู้ใหญ่ราวอายุ 7-8 ปี

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541, หน้า 42) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าเด็กทุกคนจะมีพัฒนาการ ด้านการพูดไปในทำนองเดียวกัน แต่ก็ยังมีความแตกต่างกันในอัตราการพัฒนาการ ขนาดและคุณภาพของคำศัพท์ ตลอดจนความถูกต้องในการออกเสียงในทุกระดับอายุ องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้สิ่งเหล่านี้แตกต่างกันได้แก่ 1) สุขภาพ การเจ็บป่วยเรื้อรังหรือรุนแรง

ในช่วงสองปีแรกของชีวิต มักทำให้การเริ่มพูดและการรู้จักใช้ประโยคช้าไปราว 1-2 เดือน ทั้งนี้เพราะการที่เด็กป่วยรุนแรงหรือเรื้อรังนั้น ทำให้เด็กถูกตัดขาดจากการคบค้ากับเด็กอื่นๆ ซึ่งส่งผลให้พัฒนาการทางภาษาล้าหลังได้ 2) สติปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญาและภาษานั้นเกี่ยวเนื่องกันอย่างเด่นชัดจนบ่อยครั้งที่มีผู้อ้างภาษาของเด็กเป็นเครื่องชี้ระดับสติปัญญาข้อเท็จจริงนี้ไม่เพียงแต่จะเรียนรู้ ในระดับอายุต่างๆ ตลอดวัยเด็ก สำหรับเด็กเล็กๆ ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงพูดและระดับสติปัญญาจะเพิ่มมากขึ้นจนอายุ 2 ขวบ หลังจากนั้นความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางภาษาและสติปัญญาจะเป็นไปอย่างแน่นแฟ้น 2) ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ จะมีพัฒนาการทางภาษาล่าช้ากว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่สูงกว่า 3) เพศในช่วงปีแรกของชีวิต ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศในการพูดให้ปรากฏจนกระทั่งเริ่มปีที่ 2 ความแตกต่างระหว่างเพศเริ่มแสดง เด็กผู้หญิงเรื่องแสดงการใช้เสียงพูดได้เร็วกว่าเมื่ออยู่ในวัยเด็กตอนต้น เด็กผู้ชาย จะเริ่มพูดช้ากว่าเด็กหญิง ประโยคที่พูดก็มักจะสั้นกว่าและผิดไวยากรณ์มากกว่า ความเข้าใจศัพท์น้อยกว่า และการออกเสียงก็ถูกต้องน้อยกว่า 4) ความสัมพันธ์ในครอบครัว จากการศึกษาเด็กในสถานเลี้ยงดูเด็กและเด็กกำพร้าพบว่า ความสัมพันธ์ของครอบครัวมีผลต่อพัฒนาการด้านการพูดอย่างยิ่ง ทารกในสถานเลี้ยงดูจะร้องไห้มากกว่าเด็กที่เลี้ยงอยู่ที่บ้าน เด็กพวกนี้จะส่งเสียงน้อยกว่า และจะเล่นเสียงแปลกๆ น้อยกว่าเด็กที่อยู่กับครอบครัว และ 5) การพูดหลายภาษา คนส่วนใหญ่มักมีความเชื่อว่า การจะหัดเรียนภาษาอื่นนั้นต้องหัดพูดให้เหมือนเจ้าของภาษามากที่สุด และหากผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนตั้งแต่แต่ก่อน 5 ขวบ แล้วจะเรียนได้ดีกว่าให้เรียนเมื่อโต ผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงพยายามให้ลูกเรียนภาษาอื่นควบคู่ไปกับการที่เด็กเรียนภาษาของตน ความจริงแล้วการทำเช่นนั้นกลับทำให้เด็กพูดได้ช้า เนื่องจากเกิดความสับสนในการพูด

กฤษยา ตันติผลาชีวะ (2542, หน้า 111) กล่าวว่า เด็กจะเริ่มพูดเป็นคำเมื่ออายุ 1 ขวบแสดงท่าทางประกอบได้ แต่ถ้าอายุเกิน 1½ ขวบ แล้วยังไม่พูด ควรปรึกษาแพทย์ ถ้า 2 ขวบ แล้วพูดได้ 1 คำ ถือว่าพูดช้ามากเพราะอายุ 1½ ขวบ เด็กควรพูดได้ 4-10 คำ ซึ่งรูปได้ เรียกลูกบอลได้ เมื่ออายุ 2 ขวบ ใช้สรรพนามได้ พูดเป็นประโยค บางครั้งอาจจะไม่รู้เรื่อง แต่จะพูดได้ดีขึ้น เด็กชายมักพูดช้ากว่าเด็กหญิง สาเหตุที่เด็กพูดช้าที่พบนอกจากความผิดปกติของหูแล้ว ยังพบว่าเกี่ยวกับสภาพจิตใจ เช่น อัจฉาน้อง หรือในครอบครัวใช้ภาษาแตกต่างกันมากเด็กสับสน แต่เมื่ออายุ 3 ขวบขึ้นไปถึง 6 ขวบ เด็กจะพูดได้คล่องเป็นเรื่องราว

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542, หน้า 68-70) กล่าวว่า พัฒนาการทางการพูดมีกระบวนการในการพูดของเด็กปฐมวัย 3 ขั้นตอน คือ 1) การออกเสียงทำได้โดยการเลียนแบบ เด็กเลียนแบบเสียงคำและสำเนียงจากบุคคลที่เด็กติดต่อเกี่ยวข้องด้วย เมื่อไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ที่สำเนียงพูดต่างออกไป เด็กจะเปลี่ยนภาษาพูดไปตามสิ่งแวดล้อมใหม่นั้น เพราะกลไกการออกเสียงและนิสัยการพูดยังไม่ลงรูปแบบแน่นอน ด้วยเหตุนี้พ่อแม่ และนักการศึกษาบางคนจึงเห็นว่า วัยเด็กเล็กเป็นช่วงที่ดีที่สุดในการเรียนภาษาต่างประเทศ เด็กจะพูดได้เหมือนเจ้าของภาษาแต่ถ้ารอไปเรียน

เมื่อเด็กอยู่ชั้นมัธยม เด็กจะพูดภาษาด้วยสำเนียงภาษาแม่ของตนเอง 2) การสร้างคำ คือ การเชื่อมโยงกับความหมาย คำหลายๆ คำมีเสียงเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน เช่น สาด สารท ศาสน์ การสร้างคำจึงยากกว่าการออกเสียง ทั้งการเชื่อมโยงเสียงกับความหมายมีโอกาสผิดได้ง่าย ระยะแรกเด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำที่ต้องการใช้ก่อนถ้าไม่พอก็ใช้ท่าทางช่วย เมื่อโตขึ้นก็หันไปใช้คำแสดงแทน เมื่อเด็กไปโรงเรียนเด็กจะทราบศัพท์ใหม่และความหมายใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะครูสอนได้โดยตรง และจากประสบการณ์ของเด็กเองจากการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์ นอกจากนี้เด็กอายุเท่ากันทราบจำนวนศัพท์ไม่เท่ากัน เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านสติปัญญาอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม และแรงจูงใจ และ 3) การสร้างประโยค ระยะแรกเด็กอายุ 12-18 เดือน พูดประโยคที่มีคำเพียงคำเดียว ใช้ท่าทางประกอบ เช่น “ขอ” และชี้ไปที่ตุ๊กตา หมายความว่า ขอตุ๊กตาให้หนู อายุ 2 ปี เด็กใช้ประโยคสั้นๆ ได้แล้ว อายุ 4 ปี เด็กจะพูดประโยคต่างๆ ได้ดีขึ้น เด็กชอบใช้ประโยคคำถามมาก พอเด็กพูดได้ เด็กจะพูดไม่หยุดเหมือนกับตอนที่เด็กเดินได้เด็กจะเดินไม่หยุดเช่นเดียวกัน พัฒนาการทั้งสองอย่างนี้ทำให้เด็กเกิดทักษะ และความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กก่อนวัยเรียน ในระยะ 2-5 ปีนี้เป็นระยะที่เด็กมีความก้าวหน้าทางภาษาอย่างมาก การเรียนรู้ภาษาจะเป็นอย่างรวดเร็วยิ่งในระยะนี้ เด็กจะจำคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็ว ในช่วงอายุหนึ่งๆ คือ ระยะ 2 ขวบ ถึง 3 ขวบ เด็กจะรู้คำศัพท์เพิ่มมากกว่า 1 เท่า ปัญหาทางด้านภาษาที่ครูควรสนใจ ในระยะนี้ก็คือ ปัญหาทางด้านภาษาพูดของเด็ก เช่น พบว่าจะมีเด็กบางคนที่มีพัฒนาการทางด้านภาษาช้ากว่าเด็กอื่นๆ ปัญหาพูดไม่ชัด (Articulation) ปัญหาพูดติดอ่าง ปัญหาความผิดปกติทางสมองประเภท Aphasia รวมทั้งปัญหาเด็กมีความผิดปกติทางอวัยวะในการพูดหรือการได้ยินด้วย

Jackman (1997, p. 50) กล่าวว่า เด็กเรียนรู้ภาษามาตามลำดับขั้นพัฒนาการเริ่มจากร้องไห้ ร้องฮูฮู ทำเสียงทำปากบูๆ ตั้งแต่วัยทารก แล้วมาเป็น ปาป้า มาม้า หรือพ่อ แม่ คำว่าภาษาสามารถใช้คำจำกัดความได้ว่า คือ คำพูดของคน การเขียนสัญลักษณ์แทนคำพูดหรือการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยภาษาจะพัฒนาตามลำดับวัยความงอกงามทางภาษาต้องใช้อยู่เสมอ คนที่ใช้ภาษาได้ทั้งการเขียน การอ่าน การพูด และการฟัง ในระดับสื่อสารได้เรียกว่ารู้หนังสือ เด็กก่อนวัยเรียนภาษาเป็นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารขั้นต้น การเรียนรู้ภาษาเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติ จากความคุ้นเคยการได้ยินได้ฟังแต่ถ้ามีการส่งเสริมร่วมด้วย การพัฒนาทางภาษาจะงดงาม ปัญหาที่พบถึงการพัฒนาทางภาษา จะพบในเด็กอายุ 2-3 ขวบ เป็นช่วงที่เด็กเริ่มใช้ประโยคในการพูด เด็กยังพูดไม่ได้คล่องปาก เมื่อเด็กพยายาม ผู้ใหญ่ไปดู หรือเร่งให้เด็กพูด จะทำให้เด็กอึดอัด แล้วพูดติดอ่าง บางครั้งทำให้เด็กออกเสียงไม่ตรงพยัญชนะ เช่น ใช้ตัว จ แทนตัว ส หรือใช้พยัญชนะ ฝ แทน ส เป็นต้น บางคนไม่แก้ติดไปจนถึงโต

สรุปได้ว่าพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยนั้น เริ่มจากเปล่งเสียงร้องที่ไม่มี
ความหมายก่อน จากนั้นเด็กจะค่อยๆ พัฒนามาเป็นคำพูดคำเดี่ยวก่อนแล้วจึงค่อยๆ พัฒนามาเป็นประโยคสั้นๆ และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเมื่อเด็กเข้าโรงเรียน จนสามารถใช้ภาษาพูดในการสื่อความหมาย ความคิดความต้องการ และความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นทราบได้ ทั้งนี้ต้องอาศัยปัจจัย

ต่างๆ เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู เพื่อน และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเป็นสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นและแก้ไขความผิดปกติให้เด็กมีพัฒนาการทางการพูดที่ดีและเหมาะสมกับวัยมากที่สุด

5. แนวทางในการส่งเสริมความสามารถด้านการพูด กิจกรรมในการช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการพูดให้กับเด็กนั้นมีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ กรมวิชาการ (2540, หน้า 36-37) ได้แบ่งแนวการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ที่สามารถจัดได้หลายหลายวิธี เช่น 1) การสนทนาอภิปราย เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในการพูด การฟัง รู้จักแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสื่อที่ใช้อาจเป็นของจริง ของจำลองรูปภาพ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ 2) การเล่านิทาน เป็นการเล่าเรื่องต่างๆ ส่วนมากจะเป็นเรื่องที่เน้นการปลูกฝังให้เกิดคุณธรรมจริยธรรม วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจดีขึ้น ในการเล่านิทานสื่อที่ใช้อาจเป็นรูปภาพหนังสือนิทาน หุ่นการแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง 3) การสาธิต เป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กได้สังเกตและเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้นๆ ในบางครั้งครูอาจให้เด็กอาสาสมัครเป็นผู้สาธิตร่วมกับครู เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง เช่น การเพาะเมล็ด การเป่าลูกโป่ง การเล่นเกมการศึกษา 4) การทดลอง / ปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เพราะได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ได้สังเกตการเปลี่ยนแปลง ฝึกการสังเกต การคิดแก้ปัญหา และส่งเสริมให้เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น และค้นพบด้วยตนเอง เช่น การประกอบอาหาร การทดลองวิทยาศาสตร์ง่ายๆ การเลี้ยงหนอนผีเสื้อ การปลูกพืช ฯลฯ 5) การศึกษานอกสถานที่ เป็นการจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงอีกรูปแบบหนึ่ง ด้วยการพาเด็กไปทัศนศึกษาสื่อต่างๆ รอบโรงเรียน หรือสถานที่นอกโรงเรียนเพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็ก 6) การเล่นบทบาทสมมติ เป็นตัวละครต่างๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทาน หรือเรื่องราวต่างๆ อาจใช้สื่อประกอบการเล่นสมมติเพื่อสร้างความสนใจ และก่อให้เกิดความสนุกสนาน เช่น หุ่นสวมศีรษะ ที่คาดศีรษะรูปคน และสัตว์รูปแบบต่างๆ เครื่องแบบและอุปกรณ์ของจริงชนิดต่างๆ และ 7) การร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง เป็นการจัดให้เด็กได้แสดงออกเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและจังหวะ

นิรมล ช่วงวัฒนชัย (2541, หน้า 26) ได้แนะนำตัวอย่างกิจกรรม ที่ส่งเสริมการพูดดังนี้ กิจกรรมการอธิบายหรือเล่าถึงภาพที่เห็น ทำท่าประกอบคำการพูด เล่านิทาน ลำดับเรื่องตามนิทาน เรียกชื่อและอธิบายลักษณะสิ่งของ จำและอธิบายลักษณะสิ่งของ และอธิบายขนาดและสีของสิ่งของ

นอกจากนี้ พ่อ แม่ ก็มีส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดให้กับเด็กปฐมวัย เพราะเด็กเริ่มต้นจากที่บ้าน การที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่อยู่แวดล้อมเพียงใดเด็กจะพัฒนาการฟัง และการพูดมากเพียงนั้น ซึ่งสอดคล้อง กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542, หน้า 10) ที่กล่าวว่าผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็น พ่อ แม่ หรือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองมีอิทธิพลโดยตรงต่อพัฒนาการเด็ก ซึ่งจากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านกับความสามารถทางด้านสติปัญญาของเด็ก อายุระหว่าง 4-7 ปี พบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านส่งผลต่อการเรียนรู้ ความสามารถทางด้านสติปัญญาของเด็กวัยนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกระตุ้นเด็กให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการพูด ตอบสนองของแม่ที่มีต่อเด็ก จะทำให้เด็กมีความสามารถทางด้านสติปัญญาสูงขึ้น ดังนั้นพ่อแม่จึงควร

ให้ความสนใจและช่วยส่งเสริมการพูดของเด็กให้มากที่สุด ในการส่งเสริมการพูดนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น ให้ออกาสเด็กฝึกเล่นเสียง สนใจและหาวิธีศึกษาการเลียนเสียง ว่าเสียงใดมีความหมาย ใช้ประโยชน์ได้ และเลี่ยงการใช้ท่าทางให้น้อยลงแต่ฝึกให้เด็กนำคำศัพท์มาใช้แทน สิ่งที่พ่อแม่ควรปฏิบัติในการส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งได้มีนักการศึกษากล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541, หน้า 52-55) กล่าวไว้มีดังนี้ คือ

- 1) พูดให้ชัดเจน พ่อแม่ควรออกเสียงให้ชัดเจน พูดช้าพอประมาณเพื่อให้เด็กมีโอกาสเลียนแบบได้ง่ายขึ้น
- 2) พูดให้ถูกต้อง พ่อแม่ไม่ควรแก้งพูดไม่ชัด หรือใช้ภาษาพูดแบบเด็กๆ ในขณะที่สนทนาโต้ตอบกับเด็ก แม้จะล้อเลียนก็ตาม แต่ควรช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาที่ถูกต้องโดยการเป็นแบบอย่างที่ดี การพูดที่ไม่ชัดหรือใช้ภาษาพูดแบบเด็กๆ จะทำให้เด็กขาดโอกาสในการเรียนรู้ในสิ่งที่ควรจะได้เรียน
- 3) ใช้ภาษาที่ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ภาษามักซับซ้อนขึ้นตามวัย พ่อแม่ควรสังเกตและใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ไม่ควรใช้ภาษาที่ทำให้เด็กเกิดสับสน ขณะเดียวกันก็ควรให้เป็นประโยคสมบูรณ์มากตามวัย เช่น จาก น้ำ – ขอน้ำ – ขอน้ำน้อยค่ะ ฯลฯ
- 4) พูดบ่อยๆ ควรพูดกับเด็กถึงทุกๆ อย่างที่ผ่านเข้ามาในสายตา และความสนใจของเด็ก แม้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น เมื่อจะเอาเด็กเข้านอน ก็พูดว่า “นอนกันเถอะ” หรือ “แม่เอาน้องหนูนอน” “หนูนอนกับแม่” ฯลฯ ให้เด็กได้ยินซ้ำๆ กัน จะช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายพร้อมๆ กับจำคำไว้
- 5) พูดให้ถูกหลักไวยากรณ์ พ่อแม่จะต้องแก้ไขข้อผิดพลาดในการออกเสียงของลูกทั้งในการใช้คำและประโยค เพราะเป็นการจัดหาแบบอย่างที่ถูกต้องดีงามให้ ช่วยกระตุ้นให้เด็กเลียนแบบแทนการดู ซึ่งทำให้เกิดความคับข้องใจอันจะนำไปสู่การติดอ่างได้ ควรให้เด็กรู้สึกปลอดภัย ไม่เครียดจนเกินไป อย่างไรก็ตาม การพูดตะกุกตะกักนั้นถือว่าเป็นเรื่องปกติในการพัฒนาภาษาในระยะที่พ่อแม่กระตุ้น การฝึกนั้นต้องระวังอย่าให้เปลี่ยนความรู้สึกเป็นเกลียดชัง เด็ก 4-5 ขวบ ที่มีปัญหาทางพฤติกรรม เช่น ดื้อ เกเร ก็มักติดอ่าง หรือพูดตะกุกตะกักไปด้วย พ่อแม่ควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ใช้ภาษาง่ายๆ ในการติดต่อกัน ให้ความรักกับเด็กทำเป็นไม่สนใจต่ออาการตะกุกตะกักเสียบ้าง ก็จะช่วยแก้ปัญหาให้ลูกล่วงไปได้
- 6) ฟังอย่างสนใจ เด็กต้องการโอกาสในการฝึกพูดครอบครัวสมัยใหม่ พ่อแม่มักสนใจต่อกิจกรรมของลูกและมักเร่งรัดเด็กจนแทบไม่มีเวลาสำหรับจะฟังเด็ก เป็นเหตุให้เด็กขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาก่อให้เกิดปัญหาทางพฤติกรรมด้วยความเชื่อมั่นด้านภาษานั้น อาศัยประสบการณ์ซ้ำๆ โดยเริ่มมาตั้งแต่วัยเด็ก ฉะนั้นการเล่นเกมส์ซ้ำๆ โดยหาคำมาเปลี่ยนก็เป็นการฝึกใช้ภาษาเช่นกัน
- 7) อ่านอย่างสม่ำเสมอ เด็กต้องการประสบการณ์ในการฟัง ฉะนั้นพ่อแม่ควรใช้เวลาทุกๆ วันละ 15 นาที ช่วยเด็กเล็กในการพัฒนาการออกเสียง ด้วยการอ่านให้เด็กฟังโดยให้ดูภาพประกอบ และถามให้ได้ตอบบ้าง ขณะเดียวกัน ก็คอยแก้ไขคำผิด หรือเสียงที่ไม่ชัดไปด้วย แต่ไม่จำเป็นต้องแก้ตลอดเวลาจนเด็กหมดสนุก และไม่กล้าพูด
- 8) หัดเรียกชื่อสิ่งต่างๆ พ่อแม่จะช่วยเพิ่มคำศัพท์ให้ลูกได้ด้วยการบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวที่เด็กได้พบได้เห็นหรือจากหนังสือที่มีภาพประกอบหรือให้ทำกิจกรรมประจำวันในบ้านหาคำศัพท์ใหม่ๆ ที่มีความหมายทำนองเดียวกับศัพท์ที่เด็กรู้แล้วมาพูดให้เด็กเข้าใจในความหมายที่ต่างกันอย่างอื่นออกไป เช่น ใช้คำเดียวกันในลักษณะนาม หรือกริยา หรือคุณศัพท์ เช่น แม่รักหนู หนูหิบบอกรักให้แม่หน่อย หนูของแม่เป็นเด็กน่ารัก เป็นต้น แล้วให้เด็กพูดตาม
- 9) กระตุ้นบ่อยๆ พ่อแม่สามารถจัดสิ่งแวดล้อมหลายๆ อย่าง ให้เป็น

ที่น่าสนใจหรือเกิดความประทับใจ เพื่อให้เด็กมีโอกาสพูดถึง ยังมีสิ่งเราให้เด็กมากเท่าไรก็เท่ากับช่วยกระตุ้นให้เด็กได้ใช้ภาษาพูด ซึ่งช่วยพัฒนาการทางภาษามากขึ้นเท่านั้น การจัดประสบการณ์ให้เด็กทำให้เด็กมีความคิดใหม่ๆ ซึ่งเป็นเสมือนกุญแจในการสร้างภาษา และ 10) การให้รางวัล ภาษาเป็นเครื่องสื่อความหมาย และใช้แทนพฤติกรรมได้ เด็กควรได้เรียนรู้ความจริงข้อนี้ เช่น เวลาโกรธ อาจใช้คำพูดแทนการชกต่อย การขอสิ่งอยากได้ แทนการหยิบฉวยตามอำเภอใจ ฯลฯ เด็กควรได้รับรางวัลเสมอๆ หรือบ่อยๆ ทันทีที่เขาใช้ภาษาพูดในการสื่อความหมาย

สรุปได้ว่าแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดของเด็ก เมื่อเด็กอยู่ที่บ้านต้องอาศัยแบบอย่างเป็นปัจจัยสำคัญ ก็คือพ่อแม่ เมื่อเขาอยู่ที่โรงเรียนก็จะมีครู เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง และเพื่อนร่วมชั้น คอยช่วยเหลือและส่งเสริมการพูดให้กับเด็กและที่สำคัญการเป็นแบบอย่างที่ดีของครู การจัดกิจกรรมในการส่งเสริม จะช่วยกระตุ้นให้เด็กมีพัฒนาการพูดที่ดีขึ้น

6. แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางการพูด มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุย ซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2525, หน้า 83-101) ได้สรุปการเล่นต่างๆ ที่ส่งเสริมประสบการณ์ทางภาษาแก่เด็กปฐมวัย คือ การเล่นนิ้ว การเล่นตอบคำถาม การเล่นปริศนาคำทาย การเล่นร้องเพลงและทำท่าทางประกอบ และการเล่นตามเรื่องนิทาน นอกจากนี้ยังให้แนวคิด เกี่ยวกับการส่งเสริมภาษาสำหรับเด็กดังนี้ 1) ภาษาของเด็กปฐมวัยแสดงให้เห็นถึงความคิด ความสนใจ และความสัมพันธ์ ของเด็กที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถช่วยพัฒนาภาษาของเด็กโดยการจัดหาสื่อเพื่อให้เด็กเกิดประสบการณ์ด้านการฟัง การพูด 2) การจัดประสบการณ์ด้านการฟังควรใช้สื่อที่มีเสียง ได้แก่ การเล่านิทาน คำคล้องจอง เพลง กล่อมเด็กและการเล่นตามคำสั่ง เป็นสื่อเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจได้ดีขึ้น 3) สื่อที่ใช้มีการจัดประสบการณ์ด้านการพูด ควรเป็นสื่อที่เด็กเคยเห็นมาก่อน โดยนำมาจัดในรูปการสนทนา การเล่าเรื่อง การเล่านิทานและการเล่นละคร 4) สื่อที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ด้านกรอ่านควรเป็นภาพ หนังสือภาพ ตัวอักษรที่ทำด้วยกระดาษแข็ง พลาสติก หรือไม้ และ 5) สื่อที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ด้านการเขียน ควรเป็นเส้น จุด ตัวอักษรดินหรือแป้งปั้น

วรารักษ์ รักรวิชัย (2533, หน้า 83-91) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางด้านภาษา คือ 1) การเล่านิทาน (Story telling) การเล่านิทานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก การเล่านิทานเป็นการแสดงการให้ความรักการดูแลเอาใจใส่ต่อเด็กแบบหนึ่ง เพราะเด็กในวัยก่อนวัยเรียน (เด็กปฐมวัย) จะสนใจและชอบหนังสือนิทาน การเล่าเรื่องต่างๆ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการด้านภาษา และในขณะเดียวกันก็เป็นการส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เกิดความคิดความเข้าใจ และทำให้เกิดความสนุกสนานด้วย การเล่านิทานให้เด็กฟังจะช่วยให้เด็กเกิดการคิด จินตนาการ และทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ต่อไป 2) การเล่นบทบาทสมมติ (Role playing) เด็กปฐมวัย (เด็กก่อนวัยเรียน) ชอบเลียนแบบผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ชิด การเล่นบทบาทสมมติจึงเป็นสิ่งที่เด็กชอบ เด็กชอบสมมติตนเองเป็น พ่อ แม่ หรือเป็นสัตว์ที่ตนเองชอบ เป็นหุ่นยนต์ตามภาพยนตร์ในโทรทัศน์ เด็กจะเป็นอะไรได้ทั้งนั้นในสิ่งที่เขาชอบ เด็กจะเล่นที่ไหนก็ได้ เช่น เด็กผู้หญิงเล่นเป็นแม่ โดยเอาตุ๊กตาเล่นเป็นลูก

อาบน้ำ แต่งตัว ป้อนข้าวให้ลูก หรือห่ากล่อมตุ๊กตาให้นอนหลับ เป็นต้น และ 3) การสนทนา อภิปราย การสนทนาหรือพูดคุยกับเด็ก จะทำให้เด็กได้เรียนรู้ทางด้านภาษาและความคิดต่างๆ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้เด็กได้หัดคิด หัดสังเกต เป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ชีวิตของเด็ก

พรรษา นิลวิเชียร (2535, หน้า 214-216) สิ่งสำคัญในการวางแผนจัดเตรียม ประสบการณ์ทางภาษาให้แก่เด็กคือ การให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีความหมาย โดยคำนึงถึง ความสนใจตามธรรมชาติของเด็กการวางแผนโปรแกรมทางภาษา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการ สื่อสารของเด็กสามารถจัดได้ ดังต่อไปนี้ 1) การเล่าเรื่อง เด็กควรมีความสามารถในการเล่าเรื่องราว หรือฟังเรื่องราวทั้งที่เป็นจริงและเป็นจินตนาการตามลำดับเวลา ก่อนหลัง ข้อเสนอแนะในการเล่าเรื่อง มีดังนี้คือ เลือกเรื่องที่เหมาะกับผู้ฟังหรือผู้อ่าน โดยคำนึงถึงความรู้และความสนใจของเด็ก เน้น ความสำคัญของเนื้อเรื่องมากกว่ารายละเอียดปลีกย่อยซึ่งเป็นส่วนประกอบของเรื่อง เรียงลำดับเรื่อง ตามเหตุการณ์และเวลาไม่ย้อนไปมาโดยไม่จำเป็น ใช้เทคนิควิธีการทางภาษาหลายๆ วิธีเช่น การเน้น เสียง การทำเสียงให้สอดคล้องกับลักษณะตัวละคร การยกตัวอย่างประกอบ เป็นต้น 2) การอธิบาย การบอก เด็กๆ ควรมีโอกาสได้แสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึกหรือความรู้ที่ตนมีให้ผู้อื่นได้รับรู้ข้อ ควรคำนึงในการจัดกิจกรรมการอธิบายหรือการบอกก็เช่นเดียวกับ การเล่าเรื่อง คือ ควรเลือกเนื้อหา ที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะ และความสนใจของเด็ก เรื่องควรชัดเจนเรียงลำดับ ไม่ก่อให้เกิดความสับสน หาวิธีอื่นๆ ทางด้านภาษามาช่วยประกอบ เช่น การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ วิธีการที่ใช้มากที่สุด ในการฝึกการพูดของเด็กก็คือ ครูเป็นผู้ถามคำถามและเด็กเป็นผู้ตอบ และ 3) การแสดงออก เด็กควรมีความสามารถในการแสดงออกถึงความรู้สึก และความคิดเห็นส่วนตัวให้ผู้อื่นเข้าใจ อย่างน้อยที่สุด การแสดงออกทางภาษาจะช่วยสร้างคุณลักษณะส่วนตัวของเด็กและส่งเสริมความเข้าใจความรู้สึกของ ผู้อื่น ตลอดจนพื้นฐานของความซาบซึ้งในวรรณกรรมสำหรับวรรณกรรมเด็กที่ครูอาจนำมาใช้ ได้แก่ บทกล่อมเด็ก บทร้อยกรอง คำคล้องจอง หนังสือที่เน้นเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีตัวละครเป็นจริง

ปริศนา สิริอาชา (2537, หน้า 91-98) กล่าวว่า วิธีการที่ดีที่จะช่วยให้เด็กเป็นนัก พูดที่ดี คือ การพูดคุยกับเด็กบ่อยๆ คำพูดต่างๆ ของเด็กอายุ 3 ขวบ มักเป็นคำที่ได้รับมาจากพ่อแม่ และผู้ใกล้ชิด หลังจากนั้นเด็กจึงเริ่มเรียนรู้คำต่างๆ เอง ดังนั้น การพูดจาของบุคคลที่แวดล้อมเด็กอยู่ จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เช่น การสอนให้เด็กรู้จักความหมายของคำ เช่น หนูกินข้าวด้วยช้อนหรือลูกบอล จะ? หรือหนูใช้ตามองหรือใช้นิ้วมองจะ? การสอนคำจากท่าทาง สอนจากการอ่านนิทานให้ฟังการเล่น เกมสมมติ การร้องเพลงประกอบท่าทาง การหัดให้เด็กตอบคำถาม การเล่นเกมนำทาง การเรียงลำดับ เหตุการณ์ประจำวัน เป็นต้น

สรุปได้ว่า แนวทางที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาภาษาทางการพูดต้องมีกิจกรรมที่ หลากหลาย กิจกรรม เช่น การสนทนา การเล่านิทาน การอธิบาย การร้องเพลง ท่องหรือพูดคำคล้องจอง การเปิดเทปและการเล่นเกมการส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดจึงควรฝึกในกลุ่มเล็กๆโดยฝึกพูดให้เป็นธรรมชาติที่สุดโดยมีครูเป็นต้นแบบที่ดีในการพูดการฝึกพูดควรส่งเสริมควบคู่กับการคิดด้วย

7 . งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด

จุฬารัตน์ อินุพัฒน์ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการประสบการณ์การเล่นมุมบล็อกแบบเต็มรูปแบบ และมุมบล็อกแบบปกติ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ขวบ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นมุมบล็อกแบบเต็มรูปแบบ และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นมุมบล็อกแบบปกติ มีพัฒนาการ ทางการพูดไม่แตกต่างกัน

เบญจะ คำมะสอน (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การพูดเล่าเรื่องโดยใช้ภาพประกอบ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ความสามารถทางภาษาของเด็กสูงขึ้น กว่าก่อนการทดลอง

สมาพร สามเตี้ย (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมหทางภาษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 10 คน ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมหทางภาษามีพัฒนาการทางการพูดโดยเฉลี่ยรวม ก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพัฒนาการทางการพูด ในแต่ละด้านทั้งทางด้าน การเข้าใจความหมาย ด้านการสร้างประโยค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลการสังเกตทางการพูดในระหว่าง การจัดกิจกรรมเล่นเกมหทางภาษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งด้านการเข้าใจความหมายและการสร้างประโยค

Johnston (1995, Abstracts) ได้ทำการศึกษาความสามารถทางการพูดและพฤติกรรมการอ่านหนังสือของเด็กปฐมวัยต่อการมีปฏิสัมพันธ์การอ่านกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จากการศึกษา พบว่า การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทำให้มีการพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติเมื่อเด็กได้ใช้เวลาอย่างน้อย 42 นาทีต่อสัปดาห์ แต่การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เด็กไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย

Simpson (สนอง สุทธาอามาตย์, 2545, หน้า 17; อ้างอิงจาก Simpson, 1998) ได้ศึกษาลักษณะภาษาพูดของเด็กปฐมวัย 4 ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า การเล่าเรื่องซ้ำช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารมากขึ้น กล่าวคือ ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจนละเอียดละออ ครอบคลุม ความหมายที่ต้องสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และความเข้าใจซึ่งความสามารถนี้วัดได้เป็นจำนวนคำประโยค (Length of a T-unit) ไม่ได้วัดที่ปริมาณคำ

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยนั้น สามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายวิธี แต่ละวิธีล้วนเป็นการจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้

ฝึกฝนทำซ้ำๆ อย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมการเล่น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดให้กับเด็กปฐมวัย ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุย ชักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในคำศัพท์และเนื้อหาในการเล่นนั้น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการฟังและการพูด จนทำให้เกิดการเรียนรู้ มีการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาในขั้นต่อไป

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุรชัย ขวัญเมือง (2522) ให้ความหมายว่าของผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความรู้ที่ได้จากการสอน ทักษะที่ได้พัฒนาขึ้นมาตามลำดับชั้นในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนรู้มาแล้วในสถานศึกษา และการที่ผู้สอนจะทราบได้ว่าผู้เรียนได้มีความรู้หรือทักษะในวิชาต่างๆ เพิ่มขึ้นเพียงใด ก็จำเป็นที่จะต้องอาศัยเครื่องมือในการวัดผลการเรียนเข้ามาช่วย สำหรับเครื่องมือที่สามารถใช้ได้ง่ายและสะดวกมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จีระพัฒน์ ชัยพร (2539) ให้ความหมายไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ผลที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนอันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยความสามารถทางความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก เจตคติและทักษะ สามารถวัดได้โดยใช้การสังเกต การทดสอบหรือการสัมภาษณ์ ส่วน ไพศาล หวังพานิช (2526) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (learning achievement) หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝนอบรม หรือจากการสอน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความรู้ ความสามารถของบุคคลในเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่เกิดจากการเรียนการสอน การเรียนรู้ หรือประสบการณ์อันส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

2. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545) กล่าวถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะและความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่า บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด บุญเรียง ขจรศิลป์ (2543) กล่าวว่าเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ความสามารถและทักษะของเนื้อหา วิชาเรียนมากเพียงใด ส่วน บุญชม ศรีสะอาด (2545) กล่าวว่าเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระ และตามจุดประสงค์ของวิชา หรือเนื้อหาที่สอบนั้น

สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถที่ เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน ว่าผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระเหล่านั้นได้มากน้อยเพียงใด

3. ผลสัมฤทธิ์ทางภาษา ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2540) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวัดความสามารถทางภาษาว่า การเรียนรู้ภาษาประกอบด้วย การรับรู้ภาษา (Receptive language) และการแสดงออกทางภาษา (Expressive language) การวัดความสามารถทางภาษาจึงต้องทำทั้งสองกรณีแต่ส่วนใหญ่เมื่อพูดถึงการวัดความสามารถทางภาษา เรามักนึกถึงการแสดงออกทางภาษา เช่น การพูด การเขียน และการใช้ท่าทาง ในการวัดความสามารถทางภาษามักดูถึงการใช้ภาษาทั้งโดยการพูด และการเขียนเป็นสำคัญ ส่วนการใช้ท่าทางมักเป็นเพียงการประกอบคำอธิบาย ซึ่งสามารถวัดได้ดังนี้ 1) การนับจำนวนคำ วิธีวัดการแสดงออกทางภาษาวิธีหนึ่งคือ การนับจำนวนคำที่พูด หรือเขียนในช่วงเวลา ที่กำหนดให้ แล้วนำคำพูดหรือข้อเขียนนั้นมานับจำนวนคำ จำนวนประโยค และจำนวนคำต่อประโยคที่ใช้ในการพูดหรือเขียนนั้น Myklebust (1971) ได้เปรียบเทียบโดยการนับจำนวนคำจากข้อเขียนของเด็กปกติและเด็กหูหนวก พบว่า เด็กปกติจะเขียนเรื่องได้ยาวกว่าเด็กหูหนวกในทุกระดับอายุ ยกเว้นเมื่ออายุ 7 ขวบ การที่เด็กในวัย 7 ขวบ มีผลการแสดงออกทางภาษาพอๆ กันอาจเป็นเพราะเป็นระยะที่เด็กทั้งสองกลุ่มต่างก็เพิ่งจะเริ่มฝึกหัดภาษาเขียน แต่เด็กปกติจะเรียนรู้และมีความก้าวหน้า ไปอย่างรวดเร็ว และเรียนรู้ได้ดีกว่าเด็กหูหนวก 2) การนับจำนวนประโยค การนับจำนวนประโยคที่ใช้ในการเล่าเรื่องหรือเขียนเรียงความ จากผลการทดลอง ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2540) ที่ทำกับเด็กปกติ พบว่า จำนวนคำและจำนวนประโยคที่เด็กใช้มีค่าสหสัมพันธ์สูง เด็กที่เขียนเรื่องยาว ก็ใช้ประโยคมาก และจำนวนคำมาก 3) จำนวนคำต่อประโยค ความยาวของประโยคเป็นการวัดความคล่องในการใช้ภาษาได้อย่างดี ไม่ว่าจะในภาษาพูดหรือเขียน โดยเฉลี่ยของคนทั่วไป และของนักวิชาชีพ (Professional workers) ความยาวของประโยคนี้ยิ่งใช้เป็นเครื่องวัดความสลับซับซ้อนได้อีกด้วย 4) ความคล่องและการยืดหยุ่นของการใช้ภาษา เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่น่ามาประเมินพัฒนาทางภาษาได้ ถ้อยคำที่เด็กเลือกใช้ไม่ว่าในการพูดหรือการเขียน จะแสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการใช้ภาษา โดยทั่วไปแล้วจะพบว่า เด็กหูหนวกมักใช้คำหรือวลีซ้ำๆ กันมากกว่าเด็กปกติ อาจเป็นเพราะเด็กมีจำนวนคำศัพท์ที่จำกัด และในการสอนคำและความหมายของคำแก่เด็กประเภทนี้ ครูก็มักสอนเท่าที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน ศัพท์แสดง มุขตลก การเปรียบเทียบต่างๆ มักถูกตัดทิ้งไปเพราะเข้าใจยาก วิธีการวัดความคล่องและการยืดหยุ่นของการใช้ภาษาทำได้โดยหาค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนคำที่ไม่ซ้ำกันกับจำนวนคำที่ใช้ทั้งหมด ค่าเฉลี่ยยิ่งมากก็ยิ่งมีความคล่อง และการยืดหยุ่นในการใช้ภาษามาก 5) ความถูกต้องของการใช้ภาษา โครงสร้างของภาษาแต่ละภาษาต่างก็มีลักษณะต่างกัน

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2540) กล่าวถึงการศึกษาของ Templin ซึ่งพบว่า ภาษาพูดและสติปัญญามีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด ภาษาเขียนจะถึงวุฒิภาวะภายหลังที่เด็กสามารถอ่านออกและเรียนรู้เรื่องการเขียนแล้ว ทั้งนี้พบว่าโดยเฉลี่ยเด็กสามารถอ่านออก และเรียนรู้เรื่องการเขียนเมื่อเด็กอายุ 11 ปี หรือเมื่อเด็กเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2540) กล่าวว่า Thompson ได้ศึกษาชนิดความผิดพลาดของการใช้ภาษา พบว่า เด็กจะใช้ภาษาผิดในเรื่องการใช้วลีหรือประโยคที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ใช้คำฟุ่มเฟือยมากเกินไป (Addition) ใช้คำตกหล่น (Omission) เอาคำอื่นมาแทน (Substitution) และเรียงลำดับคำ (Word order) ผิดพลาด เป็นต้น และความผิดพลาด

ที่พบประการแรก คือ การพูดตกๆ หล่นๆ เด็กมักจะมีคามผิดพลาดแบบนี้ในตอนวัยต้นๆ เมื่อเริ่มหัดเขียนเท่านั้น โดยมากในช่วงอายุก่อน 9 ปี และจะลดลงในระยะ 11-15 ปี ความผิดพลาดประการที่ 2 คือ การเอาคำอื่นมาแทนคำที่ควรใช้ ซึ่งเป็นการนำเอาคำไม่ถูกต้องมาแทน เช่น ขวด 2 ตัว ประการที่ 3 คือ การเติมคำหรือพยางค์ เพิ่มเข้ามาจนฟุ่มเฟือยและไม่ถูกต้อง กล่าวคือ มักเอาคำหรือพยางค์ที่ไม่จำเป็นมาพูด พบในช่วงอายุ 7-9 ปี และจะลดลงภายหลังจากอายุ 11 ปี ประการที่ 4 คือ การเรียงลำดับคำผิดพลาด ความผิดชนิดนี้เกิดจากการเรียงลำดับคำในประโยคผิดที่ โดยไม่เกี่ยวกับการใช้คำมากไปหรือน้อยไป หรือเลือกคำมาใช้ไม่ถูก ยกเว้นในช่วงอายุ 7 ปี ซึ่งเป็นระยะเริ่มเรียนเขียนแล้ว

สำหรับผลสัมฤทธิ์ การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประเมิน 2 ด้าน คือ ความสามารถด้านการฟังและความสามารถด้านการพูด โดยความสามารถด้านการฟังประกอบด้วย การจำแนกเสียง การฟังเรื่องราว และการปฏิบัติตามคำสั่ง ส่วนความสามารถด้านการพูดประกอบด้วย การพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่าและการพูดสื่อสาร

การเล่น

1. ความหมายของการเล่น

การเล่นเป็นประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัยทั้งทางตรงและทางอ้อม มีนัยการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการเล่น ดังนี้

Piaget (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551) กล่าวว่า การเล่นเป็นงานแห่งการเรียนรู้เข้าใจและพัฒนาปัญญา เด็กจะซึมซับความรู้ และพฤติกรรมต่างๆ จากการเล่น

บุญเยี่ยม จิตรดอน (2524, หน้า 92-93) ได้สรุปความหมายของการเล่นไว้ ดังนี้ 1) การเล่น คือ การใช้กำลังที่เหลือใช้ให้เป็นประโยชน์ 2) การเล่น คือ การพักผ่อน ขณะที่เด็กเล่นเด็กได้ผ่อนคลายความตึงเครียดไปในตัว และ 3) การเล่นเป็นการเตรียมเด็กสำหรับชีวิตในอนาคต เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเองที่จะต้องกระทำในอนาคตได้ นิรมล ชยุตสาหกิจ (2524, หน้า 1) กล่าวว่า การเล่นเป็นการกระทำที่เป็นผลรวมของพฤติกรรมทั้งหมดของเด็ก การเล่นเป็นการปรับตัวเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งรอบตัว และนำข้อมูลที่รู้ และเข้าใจไปสะสมไว้ในโครงสร้างทางสติปัญญาเพื่อปรับขยายโครงสร้างเดิมให้กว้างใหญ่ขึ้น อันเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะรับการเรียนรู้ต่อไป ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2533, หน้า 112) กล่าวว่า การเล่นของเด็กเป็นกิจกรรมหรือการกระทำใดๆ ที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่เด็ก เพราะการเล่นเกิดจากความสมัครใจของเด็กเอง ไม่มีการบังคับใดๆ ทั้งสิ้น ลักษณะและประเภทของการเล่นแต่ละอย่างย่อมจะแตกต่างกันออกไปตามวัย และความต้องการของเด็กและฉัตรชุตาดิ เจริญปรีชา (2548) กล่าวว่า เป็นกิจกรรมที่เด็กได้ค้นพบโดยธรรมชาติจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว และจากผู้ใหญ่หยิบบินให้ ซึ่งการเล่นช่วยเติมเต็มพัฒนาการของเด็กทั้งด้านอารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาให้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การเล่น หมายถึง กิจกรรมที่เด็กเล่นตามความสนใจของตัวเองเพื่อพัฒนาความพร้อมครบทั้ง ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา การเล่นจะเป็นการเรียนรู้ของเด็กได้ต้องผ่านการลงมือกระทำกระทำซ้ำๆ จนเกิดเป็นองค์ความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประยุกต์กับสถานการณ์อื่นที่ใกล้เคียงเหมาะสมตามวัย และ วุฒิภาวะ

2. ความสำคัญของการเล่น

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการเล่นไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Fernie (2010) กล่าวว่า การเล่นของเด็กจะทำให้เด็กเข้าใจตัวเองและผู้อื่น เกิดความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในโลก และเป็นการสื่อสารสิ่งต่างๆ ไปยังผู้ใหญ่

หรรษา นิลวิเชียร (2535, หน้า 85-86) มีความเห็นว่า การเล่นเป็นส่วนสำคัญของชีวิตเด็ก และมีคุณค่าต่อพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การเล่นทำให้เด็กเรียนรู้ การรู้จักดัดแปลง คิดยืดหยุ่น เช่น การนำเชือกมาผูกแทนชิงช้า ปีนเล่นบนก้อนหินแทนการปีนเล่นบนเครื่องเล่นในโรงยิม ใช้ม้าก้านกล้วยสมมติเป็นม้า การเล่นจะช่วยให้เด็กฝึกจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เด็กจะสร้างภาพพจน์และเรื่องราวต่างๆ แม้แต่เรื่องในใจของตนเอง เด็กจะฝึกเลียนเสียงธรรมชาติ เสียงสัตว์ เด็กจะศึกษาหาวิชาการใหม่ๆ จากการเล่นวัสดุ สิ่งของ จะเห็นได้ว่าการเล่นมีความสำคัญมากต่อชีวิตในวัยเด็ก การเล่นชนิดต่างๆ จะส่งผลให้เด็กมีความเจริญงอกงาม และพัฒนาการครบทุกด้าน

พัชรี สนวนแก้ว (2536, หน้า 58) มีความเห็นว่า การเล่นเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากต่อเด็ก เพราะนอกจากจะเป็นธรรมชาติของเด็กแล้ว การเล่นยังเป็นสิ่งที่นำไปสู่การเรียนรู้จักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ล้อมรอบตัว สิ่งเหล่านี้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เด็ก นอกจากนี้การเล่นยังช่วยให้เด็กได้พัฒนาไปสู่วิถีทางการดำเนินชีวิต เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ประสบการณ์ที่เด็กได้จากการเล่นจะนำไปสู่การรับผิดชอบต่อตนเอง ช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542, หน้า 10) มีความเห็นว่า การเล่นมีความสำคัญกับเด็กมาก ไม่เพียงแต่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้กับเด็กเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นจะเป็นการเรียนรู้ของเด็กมากขึ้น ถ้าครูจัดเตรียมการเล่นอย่างมีจุดประสงค์ และพร้อมที่จะให้การเล่นเป็นการเรียนรู้ที่สนุก

บุญเยี่ยม จิตดอน (2542, หน้า 92-93) กล่าวว่า การเล่นเป็นการพักผ่อน เพราะขณะที่เด็กเล่นก็ได้ผ่อนคลายความเครียดเพื่อเตรียมเด็กให้เรียนรู้หน้าที่ของตนเองในอนาคต

สรุปได้ว่า การเล่นนั้นมีคุณค่าที่จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะและการสร้างความสัมพันธ์ในทางสังคม เรียนรู้ที่จะใช้วัสดุและเครื่องมือต่าง ๆ รู้จักหน้าที่ของตนเอง รู้จักการที่จะเป็นผู้นำและผู้ตาม รู้จักเรียกร้องความต้องการของตนเอง เข้าใจบทบาทของพ่อ แม่ หรือสิ่งรอบตัวเอง เด็กมีการเคลื่อนไหวได้ออกกำลังกาย เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อให้เจริญเติบโตและแข็งแรง อีกทั้งยังได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลคนอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้เด็กได้สร้างสรรค์ และช่วยพัฒนาภาษาของเด็กอีกด้วย

3. ประโยชน์ของการเล่น

นักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของการเล่น กล่าวคือ

กองบรรณาธิการแม่และเด็ก (2534, หน้า 79) มีความเห็นว่า การเล่นก็เหมือนกับการทำงานของเด็กเป็นการเตรียมเด็กเข้าสู่ความเป็นจริงของชีวิต ให้โอกาสเด็กได้แสวงหาความรู้ต่างๆ รอบๆ ตัว รวมทั้งให้ความสนุกสนาน การห้ามไม่ให้เด็กเล่นก็เท่ากับปิดโอกาสไม่让孩子ทำงานไม่ได้เตรียมตัวสู่ความเป็นจริงของชีวิต ขาดความรอบรู้ ไม่ได้ได้รับความสนุกสนานจะทำให้เด็กขาดโอกาสที่จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ดั่งนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ครูหรือผู้ปกครองควรจะช่วยกันส่งเสริมให้เด็กได้มีการเล่นที่เหมาะสมกับวัย เพราะจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะ让孩子เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ได้ ประโยชน์ของการเล่นที่จะพึงเกิดแก่เด็ก ๆ อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนก็คือ 1) เสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ได้แก่ กล้ามเนื้อโครงสร้างของร่างกาย เช่น แขน ขา คอและลำตัว ช่วยให้เด็กเคลื่อนไหว ยืน เดิน ผลัก ดัน วิ่งและห้อยโหนได้แข็งแรง รวดเร็วและมั่นคง ได้แก่ การเล่นหรือของเล่นประเภทที่ต้องใช้กำลังเป็นส่วนใหญ่ เช่น เล่นตีกอล์ฟ วิ่งเปี้ยว 2) เสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็ก ได้แก่ กล้ามเนื้อนิ้วมือและตา เป็นต้น เสริมให้เด็กเคลื่อนไหว หรือเขียน หรือสอดร้อย ถักทอ กระดาษ หรือคาดคะเนต่างๆ กับงานละเอียดประณีตได้ดี ด้วยมีพื้นฐานทักษะของความสัมพันธ์มือ-ตากลมกลืนกัน 3) เสริมพัฒนาการทางด้านภาษา คือ เสริมทั้งในด้านการรับรู้ รับฟัง และการตอบโต้ออกไปได้อย่างถูกต้องกับสถานการณ์ ทำให้การเล่นดำเนินต่อไปได้ และเสริมการติดต่อสัมพันธ์กับครอบครัวและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม 4) เสริมพัฒนาการด้านสังคม คือ เสริมด้านการรู้จักกฎเกณฑ์กติกาของกลุ่มหรือของเพื่อน รู้แพ้รู้ชนะ รู้จักยอมผ่อนสั้นผ่อนยาว หรือคัดค้านไม่เห็นด้วย รู้บทบาททางสังคมของผู้คนในสังคมจากการเล่นบทบาทสมมติเป็นตำรวจ - ผู้ร้าย หมอ-คนไข้ พ่อค้า-ลูกค้า หรือพ่อแม่ลูก หากเด็กเล่นไม่เหมาะสมกลุ่มจะช่วยเสริมหรือสอนให้เขาปรับตัวเหมาะสมยิ่งขึ้น และ 5) เสริมพัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง การเล่นเสริมความสามารถในการตัดสินใจต่างๆ จะเล่นตามลำพังหรือเข้ากลุ่มสู่ลำพัง หรือระดมสติทั้งกลุ่ม เป็นต้น

นิตยา ประพศิตกิจ (2539, หน้า 92) ได้สรุปประโยชน์ของการเล่นไว้ดังนี้ คือ 1) การเล่นช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่ต้องใช้ประสาทสัมผัส เช่น การเล่นน้ำซึ่งจำเป็น ต้องอยู่นอกห้องเรียนจะช่วยให้เด็กได้รับความเย็นจากน้ำ ได้ระบายอารมณ์ และได้ตักน้ำเทใส่ภาชนะไปมา ได้อาบน้ำตักตา ใ้รดน้ำต้นไม้ ส่วนการเล่นทรายก็เช่นเดียวกัน โรงเรียนควรมีบ่อทรายอยู่นอกห้องเรียน เพราะการเล่นทรายต้องมีเครื่องใช้หลายอย่าง และเด็กต้องมีอิสระในการเล่นทั้งขุด ตัก ก่อภูเขาและ

ถ่ายเท เป็นต้น 2) การเล่นช่วยให้เด็กเข้าใจธรรมชาติ บางครั้งครูควรวางแผนเพื่อให้เด็กเข้าใจธรรมชาติเมื่อเด็กออกไปเล่นในสนาม เช่น รู้จักพุ่มไม้ขนาดต่างๆ สีต่างๆ อาจให้เด็กช่วยกันบวกรหรือถ้ามีอยู่แล้วให้เด็กนับ บอกสีเปรียบเทียบ โรงเรียนควรมีต้นไม้ใหญ่สำหรับให้เด็กปีนป่าย แต่ครูต้องคอยตรวจสอบว่าต้นไม้ต้นไม้ไม่เป็นพิษต่อเด็กหรือกิ่งไม้ไม่เปราะ นอกจากนี้ครูอาจให้เด็กใช้ตาข่ายจับผีเสื้อหรือตัดก้านเพื่อนำมาศึกษาด้วยกัน 3) การเล่นเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้การแก้ปัญหาเด็กอาจเลือกของเล่นที่เป็นตัวแทนสิ่งที่เขากลัวหรือเกลียด การเล่นเป็นการแสดงออกถึงความต้องการของเด็ก เช่น ถ้าต้องการความรักความเอาใจใส่ เด็กจะเล่นโดยสมมุติตัวเองเป็นทารกเพราะถ้าเล่นสมมุติเป็นทารกแล้ว เด็กจะได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างทะนุถนอม 4) การเล่นของเด็กแสดงถึงลักษณะนิสัยของเด็ก ถ้าเราสังเกตเด็กขณะเล่น จะเห็นว่าเด็กมีทั้งสนุก หวาดกลัว และมีความหวัง ดังนั้นการสังเกตขณะเด็กเล่นจะช่วยให้ผู้ใหญ่ได้เข้าใจลักษณะนิสัยของเด็กแต่ละคน 5) การเล่นช่วยให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์และยังมีผู้พบว่าการสร้างสรรค์และการคิดค้นเล่นอะไรใหม่ๆ จะช่วยให้เด็กเป็นคนคิดอย่างนิรนัย หรือคิดอย่างกว้างไกลในภายหลัง 6) การเล่นช่วยให้เด็กได้เรียนรู้หลายอย่าง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่น รู้จักใช้เครื่องเล่นและของเล่นกับเพื่อน รู้จักผลัดเปลี่ยนกันเล่น รู้จักเป็นผู้นำและผู้ตาม รู้จักขอร้องหรือบอกความประสงค์ของตนเอง รู้จักบทบาทและหน้าที่ของผู้เป็นพ่อ-แม่-ลูกและหมอ การปีนป่ายห้อยโหน เดิน หรือกระโดด ทำให้เด็กได้ออกกำลังกล้ามเนื้อและเพิ่มพูนความสมบูรณ์ของร่างกาย ขณะที่เด็กเล่นกับเพื่อนได้พูดคุยสนทนากันเป็นการกระตุ้นให้เด็กใช้ภาษาอย่างกว้างขวาง และ 7) การเล่นช่วยสร้างเด็กให้มีความเชื่อมั่นในตัวเองในตัวผู้อื่นและในสิ่งแวดล้อม เมื่อเด็กเล่นและทำอะไรได้เสร็จ เด็กจะรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีคุณค่า รู้สึกพึงพอใจและมั่นใจในตัวเอง แต่ในบางสถานการณ์เมื่อเด็กเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าหรือเกิดความกลัวขึ้นมา เด็กจะลดความเชื่อมั่นในตัวเอง ดังนั้นการเล่นอย่างธรรมชาติหรือการเล่นที่มีกฎเกณฑ์ง่ายๆ หรือการปฏิบัติตามคำชี้แจง จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และเกิดความมั่นใจในตนเองจากการเล่นได้เด็กวัยนี้จะเอาแต่ใจตนเองและต้องการอำนาจ ดังนั้นถ้าหากเด็กไม่ได้เล่นแล้วจะมีผลกระทบเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

4. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเล่น ทฤษฎีการเล่นแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 2 กลุ่ม ทฤษฎี คือกลุ่มทฤษฎีการเล่นคลาสสิก และกลุ่มทฤษฎีการเล่นร่วมสมัย

4.1 ทฤษฎีการเล่นคลาสสิก (Classical Theories of play) ทฤษฎีการเล่นคลาสสิกนี้ได้พัฒนาขึ้นในช่วงระหว่างศตวรรษที่ 19 ถึงช่วงตอนต้นของศตวรรษที่ 20 ทฤษฎีเหล่านี้ได้พยายามอธิบายถึงปรากฏการณ์การเล่นของเด็กในลักษณะต่างๆ แต่เนื่องจากไม่มีข้อมูลสนับสนุน ทฤษฎีเหล่านี้จึงไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร แต่อย่างไรก็ตามทฤษฎีเหล่านี้มีประโยชน์อย่างมาก เพราะจะช่วยให้เข้าใจถึงแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับการเล่นในอดีตซึ่งทฤษฎีเหล่านี้ ได้แก่ ทฤษฎีพลังงานเหลือใช้ ทฤษฎีการผ่อนคลาย ทฤษฎีการทำซ้ำ และทฤษฎีการเล่นโดยสัญชาตญาณ

4.1.1 ทฤษฎีพลังงานเหลือใช้ (Surplus Energy Theory) โดย Karl Groos แนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้เชื่อว่า อินทรีย์จะใช้พลังงานไปประกอบกิจกรรมเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ อันได้แก่การทำงาน หรือเพื่อไปประกอบกิจกรรมที่ไม่มีเป้าหมายอันได้แก่ การเล่น แต่ว่าการ

เล่นจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่ออินทรีย์มีพลังงานเหลือใช้จากการประกอบภาระงานแล้ว นั่นคืออินทรีย์จะต้องใช้พลังงานในการทำงานก่อนแล้วจึงนำพลังงานที่เหลือมาใช้ในการเล่น

4.1.2 ทฤษฎีการผ่อนคลาย (Relaxation Theory) โดย Patrick มีแนวความคิดว่าการเล่นนั้น เพื่อที่จะสนองความต้องการที่จะผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ โดยที่เขากล่าวว่าการงานในสภาพของสังคมปัจจุบันนี้ต้องการคนที่แสดงเหตุผลในลักษณะรูปธรรม มีความตั้งใจสูง และกิจกรรมนั้นจะต้องอาศัยความละเอียดอ่อน อีกทั้งมีการแข่งขันและเปรียบเทียบผลงานเหล่านั้นด้วย จึงทำให้เกิดความเครียดและนำไปสู่ความผิดปกติทางระบบประสาท ซึ่งไม่เหมือนกับสังคมในสมัยโบราณ สังคมสมัยนั้นจะทำกิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การวิ่ง การกระโดด การปา เป็นต้น กิจกรรมแบบเดี่ยวนี้กลับมาเป็นกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายอารมณ์ของคนในสังคมสมัยใหม่แทน สำหรับเด็ก แพททริกอธิบายว่าการเล่นนั้นถือว่าเป็นธรรมชาติของเด็กที่จะต้องเล่นที่จะต้องกระทำ และเราพยายามใช้คำว่าเล่น เพื่อที่จะแยกออกจากกิจกรรม การทำงานที่เครียดของสังคมผู้ใหญ่

4.1.3 ทฤษฎีการทำซ้ำ (Recapitulation Theory) จากทฤษฎีวิวัฒนาการของ Darwin โดยที่เขากล่าวว่ามันุษย์นั้นวิวัฒนาการมาจากสัตว์เซลล์เดียว จากแนวคิดนี้เอง การเล่นของมนุษย์จึงถือได้ว่าเป็นมรดกที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษนั่นเอง เช่น การที่เด็กเล่นน้ำนั้นเป็นการอธิบายว่าบรรพบุรุษของมนุษย์นั้นมาจากทะเล การขุดดินหรือขุดทรายนั้นเป็นการแสดงถึง การขึ้นฝั่งครั้งแรกของบรรพบุรุษของมนุษย์ การปีนต้นไม้เป็นการนำมนุษย์เราย้อนไปสู่บรรพบุรุษเก่าคือลิง และการเล่นเป็นกลุ่มย่อนให้เห็นถึงชีวิตของมนุษย์ในการรวบรวมเป็นเผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นแนวนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์พอสมควร แต่ทฤษฎีนี้ไม่สามารถ จะนำมาอธิบายในรูปแบบของการเล่นใหม่ๆ ของเด็ก

4.1.4 ทฤษฎีการเล่นโดยสัญชาตญาณ (Instinct Practice Theory) โดย Karl Groose ได้กล่าวไว้ว่า สัตว์มักจะเล่นเพื่อเตรียมตัวสำหรับชีวิตในอนาคต เป็นลักษณะของสัญชาตญาณเพื่อที่จะฝึกให้เกิดความสมบูรณ์ขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสัตว์บางชนิดที่จะต้องเป็นอิสระจากแม่ทันทีที่เกิดมา ดังนั้นการเล่นของสัตว์เหล่านั้นจึงเป็นการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นเมื่อโตขึ้น

จากแนวคิดนี้เองที่มีความสำคัญอย่างมากต่อประสบการณ์ชีวิตเบื้องต้นของเด็ก เพราะการที่เด็กได้มีประสบการณ์ หรือไม่มีประสบการณ์ในการเล่นนี้จะมีผลต่อชีวิตในอนาคตของเด็ก การที่เด็กได้มีโอกาสเล่นมาก ก็จะทำให้เด็กได้มีโอกาสฝึกทักษะที่จำเป็นต่อชีวิตเมื่อโตขึ้น อีกทั้งประสบการณ์เหล่านี้จะช่วยทำให้เด็กสามารถที่จะควบคุมความสามารถของตนเองและสภาพแวดล้อมได้ ทั้งอาจจะช่วยพัฒนาการด้านบุคลิกภาพและสติปัญญาอีกด้วย และเด็กที่ขาดประสบการณ์ในการเล่นก็จะขาดทักษะต่างๆ ที่จำเป็น

4.2 ทฤษฎีการเล่นร่วมสมัย (Contemporary Theory of Play) ทฤษฎีการเล่นร่วมสมัยนี้อาจกล่าวได้ว่ามีอยู่ด้วยกัน 3 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา และทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม

4.2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์นั้น Freud และ Erickson เป็นผู้นำกลุ่ม ซึ่งทฤษฎีนี้มุ่งที่พัฒนาการด้านบุคลิกภาพ ทฤษฎีมองการเล่นในแง่ของพฤติกรรมของความรู้สึก Freud มองว่าการเล่นนั้นมีคุณค่าอย่างมากในแง่ของการบำบัด เพราะการเล่นจะช่วยให้เด็กสามารถลดความไม่พึงพอใจอันเกิดจากประสบการณ์ได้ โดยค่อยๆ ลดความวิตกกังวลลง Freud ได้เปรียบเทียบให้เห็นถึงการเล่นของเด็กและการจินตนาการของผู้ใหญ่ โดยที่เขามองเห็นว่ามีกระบวนการคล้ายๆ กัน เพียงแต่กำเนิดขึ้นในมุมที่กลับกันเท่านั้นเอง เขาแบ่งขั้นตอนของการพัฒนาการเล่นของเด็กออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเล่นเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งการเล่นชนิดนี้เริ่มตั้งแต่แรกเกิด โดยที่ศูนย์กลางของการเล่นนั้นอยู่ที่ตัวของเด็กเอง เริ่มโดยการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายซ้ำๆ ซากๆ ตลอดจนส่งเสียงซ้ำๆ ซากๆ อยู่ตลอดเวลา ต่อมาเด็กทารกจะมุ่งความสนใจในการเล่นออกไปที่คนอื่นหรือของสิ่งอื่นๆ เช่น การใช้เสียงระดับต่างๆ กันเพื่อดูการตอบสนองของแม่ หรือการสำรวจหน้าและร่างกายของแม่ด้วยมือเป็นต้น การเล่นในโลกเล็กๆ ของเด็ก คือ เด็กจะเล่นกับของเล่นและวัตถุต่างๆ รอบตัว ซึ่งการเล่นในโลกเล็กๆ ของเด็กนี้เองจะเป็นการช่วยปรับปรุงตนเอง ซึ่งในโลกของสิ่งของนั้นมีกฎเกณฑ์บางอย่างที่เด็กจะต้องเรียนรู้ คือของนั้นอาจจะแตกสลายได้ ของนั้นอาจจะเป็นของคนอื่นได้ อีกทั้งอาจถูกควบคุมโดยอำนาจของผู้ที่เหนือกว่าได้ ถ้าเด็กไม่สามารถจัดการกับโลกเล็กๆ ของเขาได้แล้วจะทำให้เขากลับไปสู่การเล่นในช่วงแรกคือการไปเล่นเกี่ยวกับตนเอง และการเล่นในขั้นที่สาม จะเริ่มเมื่อเด็กมีอายุในช่วงที่จะเข้าสู่สถานศึกษาปฐมวัย หรืออาจกล่าวได้ว่าเด็กเริ่มเข้าไปสู่สังคมที่กว้างกว่า อีกทั้งจะต้องรู้จักการแบ่งปันของเล่นกับผู้อื่น ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาการเล่น แต่ทว่าความสำเร็จในการพัฒนาขั้นตอนนี้ เป็นผลเนื่องมาจากความสำเร็จในการพัฒนาในสองขั้นตอนแรก ในขั้นตอนนี้เด็กจะต้องเรียนรู้ว่า เมื่อไรที่เขาควรจะเล่นคนเดียว และเมื่อไรเขาควรจะเล่นในสังคม Erickson สรุปว่า การเล่นนั้นมีลักษณะโดยเฉพาะและมีความหมายต่อบุคลิกภาพของเด็กแต่ละคนซึ่งความหมายของการเล่นนั้นสามารถสังเกตได้จากรูปแบบเนื้อหา คำพูดและความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับการเล่นด้วย

4.2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา มี Piaget เป็นผู้นำ ทฤษฎีนี้เน้นที่กระบวนการ และเนื้อหาของการเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา เหตุนี้ทฤษฎีนี้จึงมองการเล่นในแง่ของพฤติกรรมทางสติปัญญา Piaget มองการเล่นเป็นกระบวนการพัฒนาทางสติปัญญา และลักษณะของการเล่นนั้นจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การเล่นของเด็กจะเริ่มจากการเล่นโดยใช้ประสาทสัมผัส (Sensorimotor play) ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุราวๆ 2 ขวบ การเล่นของเด็กในระยษนี้จะมีลักษณะของการสำรวจและทำพฤติกรรมซ้ำๆ ซากๆ การทำเช่นนี้ จะทำให้เด็กสามารถแสดงทักษะใดทักษะหนึ่งได้ ซึ่งจะมีพฤติกรรมในลักษณะที่เป็นการสำรวจ จำต้องวัตถุนั้นว่าเป็นการฝึกเล่นและพัฒนาการเล่นควบคู่ไปกับการพัฒนาทางสติปัญญาขั้นการแก้ปัญหาด้วยการกระทำ (Sensorimotor) การเล่นชนิดนี้จะยุติลงเมื่อเด็กอายุประมาณ 2 ขวบ ต่อมาเด็กจะเริ่มเล่นเกี่ยวกับ

การสร้าง (Constructive play) คือ แทนที่เด็กจะเล่นเพื่อสำรวจ เด็กจะเริ่มรู้จักนำเอาสิ่งของมาสร้าง ให้เป็นสิ่งต่างๆ ขึ้นมา ซึ่งนับว่าเป็นการเล่นที่มีวัตถุประสงค์ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการเล่นนั้นจะไม่มีขอบเขตจำกัด เด็กจะเล่นด้วยความพึงพอใจมากกว่าที่จะคำนึงถึงมาตรฐานต่างๆ ของสังคมส่วนการเล่นโดยใช้สัญลักษณ์ (Symbolic play) จะเกิดขึ้นในช่วงที่เด็กมีอายุปลายๆ 2 ขวบ และจะพัฒนาได้อย่างเต็มที่เมื่อเด็กมีอายุได้ประมาณ 3-4 ขวบ การที่เด็กจะเล่นโดยใช้สัญลักษณ์นี้ได้ก็ต่อเมื่อสติปัญญาของเด็กได้พัฒนาอย่างเป็นระบบระเบียบแล้ว โดยที่เด็กจะสามารถใช้สัญลักษณ์ และอ้างถึงวัตถุที่ไม่มีอยู่ในขณะนั้นได้ โดยใช้ภาษาและท่าทางในการแสดงออกถึงความคิดนั้นๆ

4.2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ ของนักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยมนั้นผู้นำกลุ่ม ได้แก่ Skinner ซึ่งเน้นที่ความสัมพันธ์ของอินทรีย์กับสภาพแวดล้อม โดยเขามองการเล่นนั้นเป็นพฤติกรรม ในลักษณะที่พิเศษไปจากพฤติกรรมปกติเท่านั้น ซึ่งการเกิดของพฤติกรรมนี้ถือได้ว่าเป็นการเกิดตามปกติของพฤติกรรมโดยทั่วไป

5. บทบาทของครูในการส่งเสริมการเล่น ครูเป็นส่วนสำคัญในการจัดกระบวนการเรียน การสอน จัดกิจกรรม สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการเล่น สิ่งสำคัญประการแรกที่ครูจะต้องทำในการที่จะจัดให้การเล่นของเด็กสัมฤทธิ์ผลไปในแนวทางที่ครูปรารถนา คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเล่น ซึ่งจุดมุ่งหมายนี้จะเป็นตัวกำหนดในการวางแผนจากการเล่นของครูให้กับเด็ก ในการกำหนดจุดมุ่งหมายนี้ ครูอาจจะเริ่มจากการถามตนเองว่าอะไรคือจุดมุ่งหมายที่ครูต้องการให้เด็กได้รับการการเล่น มีจุดมุ่งหมายอะไรอยู่แล้วบ้าง และจุดมุ่งหมายอะไรบ้างที่ยังขาดอยู่หรือสมควรจะส่งเสริม อีกทั้งจะต้องพิจารณาถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กแต่ละคนอีกด้วย

5.2 การวางแผนการเล่น ครูจะต้องดำเนินการวางแผนจัดกระบวนการต่าง ๆ เพื่อที่จะให้การเล่นนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้การวางแผนการเล่นควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ เตรียมประสบการณ์ที่เหมาะสมให้แก่เด็ก การเริ่มกิจกรรมการเล่นโดยการจัดสถานที่ จัดบุคคล และจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเล่นนั้นๆ การนำเอาอุปกรณ์และเครื่องเล่นต่างๆ ไปให้เด็กเล่น ครูต้องเลือกอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ดึงดูดความสนใจของเด็ก เหมาะกับประสบการณ์ อายุ และขั้นตอนของการเล่น นอกจากนี้ ครูยังต้องพิจารณาว่าอุปกรณ์เหล่านั้นจะช่วยให้เด็กได้พัฒนาร่างกาย ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางสังคมหรือไม่ อุปกรณ์เหล่านั้นอาจจะใช้ได้ทั้งในกลางแจ้งและในร่ม เป็นต้น

5.3 สังเกตการณ์เล่นของเด็ก จะทำให้ครูได้ข้อมูลเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับเด็ก อันสามารถจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ถึงหนทางที่ครูจะช่วยเอื้ออำนวยความสะดวกในการเล่นของเด็ก เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้จากผลของการสังเกต ครูอาจจะทำการเฝ้าให้เด็กสนใจในอุปกรณ์ที่ไม่เคยใช้เลย หรือสนับสนุนให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น

5.4 การเข้าไปมีส่วนร่วมในการเล่นของเด็ก ครูต้องระลึกไว้เสมอว่า เวลาเล่นของเด็กคือ เวลาทำงานของครู ซึ่งครูอาจจะทำการสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยการเล่น จากนั้นครูอาจจะใช้คำถามเพื่อที่จะให้เด็กเกิดการเล่นการที่ครูเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ จะทำให้การเล่นของเด็กเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม อีกทั้งยังเพิ่มประสิทธิภาพของการเล่นอีกด้วย การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเล่นของเด็กนั้นอาจทำได้สองทาง คือ การเข้าไปร่วมเล่นด้วย และการสังเกตอยู่ภายนอกให้คำแนะนำ

6 . งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นกลางแจ้ง

Pack (1976, p. 4233–A) ได้เปรียบเทียบการสอนตามจุดประสงค์ด้านความคิด ความเข้าใจในสถานการณ์ 3 อย่าง คือ การสอนในห้องเรียน การสอนนอกห้องเรียน และการผสมผสานระหว่างการสอนในห้องเรียน และนอกห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การสอนนอกห้องเรียนมีคะแนนความคิดความเข้าใจเฉลี่ยหลังการสอนมากขึ้น ส่วนอีก 2 กลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยหลังการสอนสูงขึ้น แต่ไม่มากเท่ากับกลุ่มที่ได้รับการสอนนอกห้องเรียน จะเห็นได้ว่า การสอนนอกห้องเรียนสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพได้

Yerkes (1982, p. 82) ได้ศึกษาผลการเล่นในสนามที่จะส่งผลต่อทักษะการเห็นและการเคลื่อนไหวของเด็กก่อนวัยเรียนทั้งชายและหญิง จำนวน 32 คน อายุระหว่าง 3–4.5 ปี โดยแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม กำหนดให้กลุ่มทดลองเล่นเกมในสนามสัปดาห์ละ 2 ครั้งๆ ละ 30 นาที กลุ่มควบคุมให้เล่นแต่ในอาคาร ผลการศึกษาพบว่า เด็กในกลุ่มทดลองทั้งชายและหญิง มีความสนุกสนาน มีจินตนาการมีทักษะการเห็นการเคลื่อนไหว ตลอดจนความสามารถออกแบบเสริมสภาพแวดล้อมในสนามอย่างเห็นได้ชัด ดีกว่ากลุ่มควบคุม และยังพบว่าครูสามารถใช้เกมผจญภัยแปลกๆ ในสนามเพื่อเสริมพื้นฐานการเรียนรู้ให้แก่เด็กได้ด้วย เพราะสภาพสนามมีธรรมชาติของการเรียนรู้ที่ได้อยู่แล้ว

Moore (1983, p. 61) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ของการเล่นและสภาพแวดล้อมของการเล่น พบว่า การเล่นกลางแจ้งจะเป็นการเริ่มต้นในการเล่นของเด็กเพราะเด็กจะมีอิสระในการแสดงออก เด็กจะใช้เวลาในการเล่นกลางแจ้งและจะชอบเล่นด้วยตนเอง ขณะเล่นจะไม่มีระเบียบและพบว่าบริเวณที่เด็กชอบเล่น คือ รอบ ๆ บ้าน และที่สนาม

Rothlein and Brett (1984, p. 23) ได้ทำการสัมภาษณ์เด็กที่มีอายุ 2–6 ขวบ จำนวน 103 คน ผู้ปกครอง จำนวน 73 คน และครูเตรียมอนุบาล จำนวน 60 คน เกี่ยวกับการรับรู้ในการเล่น ผลการสัมภาษณ์พบว่า เด็กชอบการเล่นละคร กลางแจ้ง บล็อก และการวาดเขียน ผู้ปกครองส่วนมากมีความเห็นว่า การเล่นเป็นความสนุกสนาน และมีเวลาที่จะเล่นกับลูก ส่วนครูมีความเห็นว่า การเล่นคือการเรียนรู้และการค้นพบ

Chiang (1985, p. 181) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างด้านพัฒนาการในการใช้วัสดุการเล่นในสนามเด็กเล่นกับเด็กอายุ 3–5 ปี และ 7 ปี จำนวน 57 คน โดยใช้เครื่องมือเทคนิคการ

สังเกตตามธรรมชาติ ผลการศึกษาพบว่า ประเภทของการเล่นและวัตถุประสงค์ในการเล่นเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อพัฒนาการด้านการเล่น ซึ่งจะส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านสังคมและสติปัญญาของเด็ก นอกจากนี้การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความแตกต่างของการเล่นในเด็กที่มีอายุต่างกัน เด็กอายุ 3 ปี มักจะเล่นคู่ขนาน (Parallel Functional Play) เด็กอายุ 5 ปี มักจะเล่นสรรค์สร้างแบบคู่ขนาน (Parallel Constructive Play) เด็ก 7 ปี มักจะเล่นสรรค์สร้างเป็นกลุ่ม (Group Constructive Play) เช่น เล่นละครเป็นกลุ่มหรือเล่นเกมที่มีกติกาได้ดี และระดับอายุเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้พฤติกรรมทางสังคมของเด็กแต่ละวัยต่างกัน

บุบผา พรหมศร (2542, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งและกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นในสนามโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง อายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นในสนาม มีความสามารถในการแก้ปัญหาแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเล่นมีความสำคัญต่อพัฒนาการทุกด้านของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้จากการเล่นและการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกห้องเรียน เมื่อเด็กได้เล่นกลางแจ้งเด็กจะมีอิสระในการกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเองเป็นการผ่อนคลายความเครียด และเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่จากสิ่งต่างๆ รอบตัว ส่งผลให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นในการปรับตัวทางสังคม เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่เปิดเผย มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงออก รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความพร้อมทุกๆ ด้านไปพร้อมๆ กัน อย่างมีความสมดุลทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุณี บุญพิทักษ์ (2535, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบพัฒนาการทุกด้านของเด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งตามแผนการจัดประสบการณ์ปี 2527 กับเด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งตามแผนการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งปี 2533 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 จำนวน 30 คน โรงเรียนวัดช่างเหล็กสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งตามแผนการจัดประสบการณ์ปี 2527 กับเด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งตามแผนการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งปี 2533 มีพัฒนาการทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งตามแผนการจัดประสบการณ์ปี 2527 มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ตามแผนการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งปี 2533

การละเล่นพื้นบ้าน

1. ความหมายของการละเล่นพื้นบ้าน ได้มีผู้ให้ความหมายของการละเล่นพื้นบ้าน ไว้ดังนี้

อังคณา กสินันท์ (2539, หน้า 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการละเล่นของเด็กไทยที่มีมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งบางอย่างมีการแข่งขัน บางอย่างไม่มีการแข่งขัน บางอย่างมีบทร้องประกอบ บางอย่างไม่มีบทร้องประกอบ อาจเล่นคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ทั้งที่มีวัตถุประสงค์ และไม่มีวัตถุประสงค์ก็ได้ ส่วนวัตถุประสงค์ในการเล่นเป็นวัสดุใกล้ตัวหาได้ง่ายในท้องถิ่นในการเล่น เกิดด้วยความสมัครใจ เพื่อความสนุกสนานร่าเริง และ จันทนา ดีพิงตัน (2536, หน้า 19) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นกิจกรรมหรือประสบการณ์ทุกชนิดที่เกิดด้วยความสมัครใจและสนุกสนาน ไม่มีการวางแผน ไม่มีเป้าหมาย อาจเล่นคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ อีกทั้งยังเป็นกระบวนการพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2545, หน้า 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การกระทำของเด็กที่ทำไปเพื่อความสนุกสนาน หรือผ่อนคลายอารมณ์ให้เพลิดเพลิน ละมุล ชัชวาล (2543, หน้า 16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการละเล่นของเด็กที่นิยมเล่นกันในท้องถิ่นและเล่นสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นกิจกรรมที่เด็กเล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อาจจะเป็นการเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่ม การละเล่นจึงมีบทบาทต่อการพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก และเป็นเครื่องหมาย แสดงออกถึงความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ของเด็กอีกด้วย

ผะอบ โปษะกฤษณะ (2545, หน้า 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการละเล่นต่างๆ ของเด็กที่นิยมเล่นกันในชีวิตประจำวันโดยสืบทอดมาจากคนรุ่นก่อนซึ่งบางประเภทมีบทร้องและบทรำประกอบ ส่วนกฎ เกณฑ์ต่างๆ มักมีการกำหนดขึ้นเองตามข้อตกลงของกลุ่มผู้เล่นในแต่ละท้องถิ่น บางครั้งก็เล่นเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง แต่บางครั้งก็เล่นเพื่อการแข่งขัน อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร (2545, หน้า 37) ได้ให้ความหมายของการละเล่นพื้นบ้านว่าหมายถึง การละเล่นพื้นบ้านที่คนไทยนิยมเล่นกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในท้องถิ่นต่างๆ ของไทย ก่อให้เกิดความสนุกสนานรื่นเริงผ่อนคลายความตึงเครียด ซึ่งเด็กได้เรียนรู้โดยไม่รู้ตัว พรพนา ช่างเกวียน (2544, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของการละเล่นพื้นบ้าน หมายถึง กิจกรรมการละเล่น ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษในอดีต เป็นระยะเวลาอันยาวนาน มีการเล่นเฉพาะถิ่น เป็นการเล่นที่เรียบง่าย มีกติกาที่ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก สรุปได้ว่า การละเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านที่สืบทอดต่อกันมาจากรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน เป็นกิจกรรมที่เด็กเล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อาจจะเป็นการเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่ม การละเล่นจึงมีบทบาทต่อการพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กและเป็นเครื่องหมาย แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กอีกด้วย

สรุปได้ว่า การละเล่นพื้นบ้านของไทย หมายถึง การละเล่นที่ผู้เล่นต่างสมัครใจ มีการเคลื่อนไหวในกิริยาต่างๆ เน้นความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการถ่ายทอดของคนไทยสืบทอดกัน

มาจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง มีกฎกติกาที่ไม่ซับซ้อนสามารถยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และมีความเหมาะสมกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ เมื่อเด็กได้เล่นคนเดียวหรือเป็นกลุ่มอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เด็กได้รับการเตรียมความพร้อมในพัฒนาการด้านต่างๆ ครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา อีกทั้งมีส่วนช่วยพัฒนาให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้อีกทางหนึ่งด้วย

2. ลักษณะของการละเล่นพื้นบ้านของไทย ได้มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของการละเล่นพื้นบ้านของไทยไว้ดังนี้

นักมานุษยวิทยาและนักคติชนวิทยาจำนวนไม่น้อย ที่สนใจศึกษาลักษณะการเล่นพื้นบ้านของกลุ่มชนหรือสังคมหนึ่งๆ และได้สรุปลักษณะการเล่นของเด็กไทยว่า มีลักษณะเป็นทั้ง “PLAY” และ “GAME” กล่าวคือ การละเล่นของเด็กไทยบางชนิดจะเล่นเพื่อความสนุกสนานไม่เน้นการแข่งขัน เช่น การเล่นจ้ำจี้ การเล่นชายของ งูกินหาง ตบแผละ เป็นต้น ซึ่งการละเล่นดังกล่าวนี้เข้าลักษณะของ “PLAY” การละเล่นของเด็กไทยอีกบางชนิดเป็น “GAME” เพราะเป็นการแข่งขัน มีการตัดสิน มีกฎเกณฑ์ เช่น อีตัก เตย และรวมทั้งการละเล่นอื่นๆ ที่มีลักษณะผสมผสานกันระหว่างการเล่นเพื่อความสนุกสนาน และการเล่นที่มีกฎกติกายืดหยุ่นได้ด้วย

การละเล่นพื้นบ้านของไทยมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคม เป็นกิจกรรมของสังคมที่ผูกพันสอดคล้องกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนไทย ดังนั้นลักษณะของการละเล่นพื้นบ้านของไทยจึงมีความโดดเด่นที่ไม่เหมือนกับสังคมอื่นๆ ดังนี้ 1) การละเล่นของเด็กไทยจะไม่ขัดต่อศีลธรรมวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ และไม่เป็นการทารุณกรรมต่อสัตว์ 2) การละเล่นของเด็กไทยจะมีความเป็นสากลคือ ไม่เป็นการละเล่นเฉพาะเทศกาล เช่น แม่ศรีลิงลม ซึ่งนิยมเล่นในเทศกาลสงกรานต์จึงไม่เป็นการละเล่นที่เล่นในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งเท่านั้น สามารถเล่นได้ทั่วไปโดยไม่ใช้อุปกรณ์ที่มีเฉพาะท้องถิ่นหรือภาษาถิ่น 3) การละเล่นของเด็กไทยจะไม่ใช้การแข่งขันกันเพื่อพนัน เพราะเป็นการปลุกฝังและเพาะนิสัยที่ไม่ดีให้แก่เด็ก 4) การละเล่นของเด็กไทยจะไม่มีการล้อเลียนเหยียดหยามผู้อื่นอัน จะนำไปสู่การทะเลาะวิวาทกัน และ 5) การละเล่นของเด็กไทยจะมีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กในระดับชั้นประถม ศึกษาซึ่งเป็นเด็กที่มีช่วงอายุระหว่าง 6-16 ปี

จิตา โมสิกรัตน์ (2525, หน้า 650-651) ได้กล่าวถึงลักษณะการเล่นพื้นบ้านของไทย ดังนี้ 1) ความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรส่วนใหญ่ มีชีวิตผูกพันกับธรรมชาติและใช้เวลาอยู่กับการประกอบอาชีพทางการเกษตร การเล่นของคนไทยจึงเล่นในเวลาว่างเว้นจากการทำไร่นาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเล่นในช่วงว่างภายหลังจากการเก็บเกี่ยวพืชผล คือในวันเทศกาลต่างๆ ได้แก่ วันตรุษวันสงกรานต์ การละเล่นพื้นบ้านที่นิยมเล่นมี สะบ้า ช่วงซัย ชักเย่อ มอญซ่อนผ้า เป็นต้น นอกจากนี้การเล่นบางอย่างนำมาเล่นในเวลาเย็นและเวลากลางคืน ซึ่งเป็นเวลาที่มีโอกาสพักผ่อนจากงานประจำวัน และ 2) วิธีการเล่น การเล่นเป็นกิจกรรมทางสังคม ซึ่งทำให้คนเล่นมีโอกาสพบปะสัมพันธ์กัน พูดคุยและสนุกสนานร่วมกัน ได้รับความเพลิดเพลิน จิตใจเบิกบาน มี

สุขภาพกายและจิตที่ดี ซึ่งเป็นลักษณะของการนันทนาการอย่างหนึ่ง ดังนั้นลักษณะของการเล่นอันเป็นการละเล่นพื้นบ้านจึงไม่เคร่งครัดหรือเอาจริงจัง แม้จะมีกติกาหรือข้อกำหนดในการเล่นก็เป็นกติกาที่ไม่แน่นอนตายตัว ผู้เล่นสามารถปรับเปลี่ยนกติกาในการเล่นได้ตาม สถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อมขณะที่กำลังเล่น จะเห็นได้จากการเล่นจ้ำจี้ ไม่ได้กำหนดจำนวนผู้เล่น เล่นสนุกๆ ไม่ต้องการเอาชนะกันจริงจังในเวลาเล่นร่วมกัน ดังนั้นจึงพบว่า การละเล่นพื้นบ้านของไทยอย่างหนึ่งๆ จะมีลักษณะของวิธีการเล่นไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นการเล่นต่างถิ่นกัน วิธีการเล่นจะถูกดัดแปลงจนมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นบทร้องประกอบการเล่น กติกาในการเล่น การใช้อุปกรณ์การเล่น เป็นต้น

สรุปได้ว่า ลักษณะการละเล่นพื้นบ้านของไทยเป็นกิจกรรมที่ยอมรับร่วมกันในสังคม เป็นสมบัติร่วมกันของคนในสังคม ซึ่งมีการรับการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง ด้วยการสอนแนะนำ หรือด้วยการเล่นเลียนแบบกัน เป็นการเล่นที่ไม่ซับซ้อนสามารถยืดหยุ่นได้เน้นความสนุกสนานไม่เน้นการแข่งขัน จึงมีคุณค่าและมีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมและเชื่อมโยงประสบการณ์ทางสังคมให้กับเด็ก ทำให้เด็กไทยประสบความสำเร็จในการเล่น จนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก มีบุคลิกภาพที่เปิดเผยเป็นตัวของตัวเอง รู้จักการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นลักษณะเด่นของการละเล่นพื้นบ้านของไทย จึงมีส่วนช่วยในการกระตุ้นและพัฒนาเด็กให้มีความเชื่อมั่นในตนเองได้อีกหนทางหนึ่งด้วย

3. ประเภทของการละเล่นพื้นบ้านของไทย ได้มีผู้จัดแยกประเภทของการละเล่นพื้นบ้านของไทยไว้ดังนี้ วาร์เรน อี.โรเบิร์ตส์ (คณาจารย์ชมรมเด็ก, 2545, หน้า 11) ได้แบ่งประเภทของการละเล่นออกเป็น 11 ประเภทใหญ่ๆ แต่จะนำมากล่าวถึงเฉพาะประเภทที่ตรงกับการละเล่นของเด็กไทย ดังนี้ คือ 1) การเล่นทาย เช่น ทายหัวก้อย โพงพาง คลุมไก่ ขายดอกไม้ 2) การกระโดด เช่น การกระโดดเชือกเดี่ยว กระโดดเชือกคู่ ตั้งแต่ 3) ประเภทซ่อนหา เช่น ซ่อนหา กากีไฟไข 4) ประเภทปรับ ได้แก่ การเล่นที่มีการปรับผู้แพ้ให้รำ ให้ร้องเพลง เขกเข่า กินน้ำ ฯลฯ เช่น ช่วงชัย หรือช่วงเชลย ขี่ม้าส่งเมือง 5) ประเภทไล่ – จับ เช่น มอญซ่อนผ้า งูกินหาง ไส้ให้ทัน อ้ายเข้าอ้ายโงง โปลิศจับขโมย 6) ประเภทคัดออก เช่น วีรชีข้าวสาร ลิงชิงหลัก 7) ประเภทกระโดดข้าม เช่น เสือข้ามห้วย 8) ประเภทที่มีการใช้กระดาษดินสอ หรือการวาดรูป เช่น เสือตกถัง จุงนางเข้าห้อง 9) ประเภทความแม่นยำ เช่น หมากเก็บ อีตัก ตีตลูกหิน เป่ายาง หรือเป่ากบ 10) ประเภทไม้ เช่น ไม้หึ่ง และ 11) ประเภทสำหรับเด็กเล็ก เช่น ตบแผละ จำจี้ แมงมุมขย่มหลังคา ตีไก่ ขี่ตุ๊กกลางนา จับปูดำ เป่ายิงฉุบ จีจ้อเจี้ยบ

คณาจารย์ชมรมเด็ก (ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์, 2545, หน้า 12) ได้แบ่งการละเล่นของเด็กไทยออกตามกติกาการเล่นได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) การเล่นที่เน้นการแข่งขัน ได้แก่ การเล่นที่มีผู้แพ้ชนะที่แน่นอน ซึ่งผู้เล่นทั้งสองฝ่ายยอมรับการเอาชนะกันในการเล่นที่ผู้เล่น เกิดความรู้สึกว่า มีความสำคัญนั้นต้องเป็นการแพ้ชนะที่เกิดจากความชำนาญและความสามารถที่เหนือกว่าของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่ใช่การแพ้ชนะที่เกิดจากการหมุนเวียนสับเปลี่ยนตัวผู้เล่นและ 2) การเล่นที่ไม่เน้นการแข่งขัน เป็นการเล่นเพื่อฆ่าเวลาเพื่อความสนุกสนาน เพื่อการออกกำลังกายและการฝึกฝนตนเองในบาง

ด้าน ผู้เล่นจะแพ้หรือชนะก็ไม่รู้สึกที่สำคัญ อาจจะเป็นการเล่นที่ผู้เล่นทุกคนมีโอกาสได้สลับเปลี่ยนหน้าที่กัน จึงทำให้ลดความรู้สึกเรื่องแพ้ชนะลง

สรุปได้ว่า การละเล่นของไทยมีผู้จัดประเภทไว้หลายลักษณะสามารถแยกได้หลายประเภทแตกต่างกันออกไปตามพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวนผู้เล่น สถานที่ วัฒนธรรม ลักษณะการเล่น กฎเกณฑ์ต่างๆ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การเล่นคนเดียว เล่นเป็นกลุ่ม การเล่นในร่ม เล่นกลางแจ้ง การมีอุปกรณ์ที่หาง่ายในท้องถิ่น ไม่มีอุปกรณ์ มีกติกา ไม่มีกติกา มีบทร้อง ไม่มีบทร้อง นอกจากนี้ยังช่วยปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมด้านต่างๆ ได้แก่ ความมีวินัย ความสามัคคี การรู้แพ้รู้ชนะ รู้ให้อภัย การอดทนรอคอย ฝึกการสังเกตเขว่วไหวหวัพรึบ อีกทั้งมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน มีความสุข มองโลกในแง่ดีมีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก

4. ประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านของไทย ได้มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้าน ไว้ดังนี้ คณาจารย์ชมรมเด็ก (2545, หน้า 16-17) กล่าวถึงประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านไทย ไว้ว่า 1) การเล่นช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ เช่น ส่งเสริมพัฒนาการทางกาย ในด้านการฝึกฝนการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ให้เจริญเติบโต ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ในแง่ทำให้เด็กรู้สึกสบายร่าเริงแจ่มใส ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ดี ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสังคม คือ ทำให้เด็กรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกัน รู้จักการให้และการรับ รู้จักร่วมมือกัน และการสร้างมิตรภาพระหว่างเพื่อนฝูง นอกจากนี้การเล่นของเด็กยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญา คือ การใช้ภาษาได้ดีขึ้น ฝึกการแก้ปัญหาและส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก เป็นต้น 2) การเล่นช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เพราะการเล่นของเด็กจัดว่าเป็นการศึกษาอย่างหนึ่งเช่น เด็กที่เล่นตุ๊กตาจะเรียนรู้รูปร่าง ลักษณะ และส่วนประกอบของตุ๊กตา ตลอดจนสีและสิ่งที่ใช้ในการประดิษฐ์ตุ๊กตา เมื่อเด็กเจริญขึ้นก็จะสามารถเรียนรู้จากการเล่นมากยิ่งขึ้นนั่นคือ การเล่นส่งเสริมให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง 3) การเล่นช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เมื่อเด็กได้เล่นเด็กจะได้แสดงออก ได้ระบายอารมณ์ และความต้องการต่าง ๆ อันเป็นการผ่อนคลายไม่ให้เกิดความตึงเครียด เมื่อเด็กมีความต้องการเช่น เด็กต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่ไม่ได้รับการตอบสนองเด็กมักจะสมมติว่าได้รับโดยการเล่น เป็นการจูนใจสิ่งที่เด็กขาดหายไป การเล่นจึงเป็นสิ่งที่ผ่อนคลายความตึงเครียดในชีวิตประจำวันของเด็ก ช่วยให้เด็กรู้จักวางแผนทำสิ่งต่างๆ และช่วยให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนอีกด้วย และ 4) การเล่นช่วยฝึกฝนมารยาทที่ดีให้แก่เด็ก ซึ่งเป็นประโยชน์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการเล่น ทำให้เด็กรู้จักผิดถูก รู้จักการแพ้ชนะ เข้าใจความหมายของความยุติธรรม และความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะ การเล่นบางประเภทฝึกให้เด็กเป็นคนอดทน เสียสละและสร้างความเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น ๆ

5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการละเล่นพื้นบ้านของไทย

มณี ผ่านจันทาร (2545, หน้า 64) ได้ศึกษาสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน กับนักเรียนอนุบาล จำนวน 60 คน เป็นนักเรียนชาย-

หญิง อายุ 4-6 ปีที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนบ้านดงแจ้งโนนสูง และโรงเรียนบ้านนาวิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลังการทดลองเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่น พื้นบ้านมีลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

วีรพงศ์ บุญประจักษ์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยศึกษากับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนศิริรักษ์วิทยา แขวงบุคคโล เขตธนบุรี จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยก่อนจัดประสบการณ์ และระหว่างการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ พบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลา 8 สัปดาห์ และเมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ความร่วมมือ ความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือและแบ่งปัน พบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมทั้ง 3 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์แบบคะแนนรวมทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ละมุน ชัชวาล (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามปลายเปิดที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยศึกษากับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนบ้านโนนป่าซาง จังหวัดเลย จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามปลายเปิด กับประกอบคำถามอิสระ มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามปลายเปิด มีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามอิสระ

สมชาย บ้านไร่ (2541, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย โดยศึกษากับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยเลือกเด็กที่มีระดับการสูญเสียการได้ยิน 70 เดซิเบลขึ้นไป มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีคามพิการซ้ำซ้อนอื่นๆ จากผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 35.75 และหลังการทดลอง 45.15 เด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยกับกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทั่วไป มีความพร้อมทางคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มทดลอง 9.40 และกลุ่มควบคุม 2.64 นอกจากนี้กลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์

การเล่นพื้นบ้านของไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 40.00 และกลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทั่วไปมีค่าคะแนนเฉลี่ย 28.10

รัตนา มณีจันสุข (2539, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทย โดยศึกษากับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนชุมชนบ้านด้าย จังหวัดเชียงราย จำนวน 14 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยมีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 21.29 และหลังการทดลอง 24.72

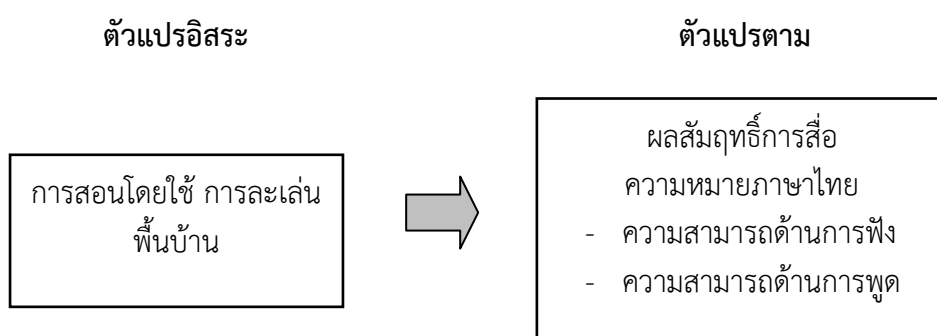
จันทนา ดีพิ่งตน (2536, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทยและการจัดประสบการณ์การเล่นทั่วไปที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ ของเด็กปฐมวัยที่มีความสามารถทางสติปัญญาสูง ปานกลาง ต่ำ โดยศึกษากับนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 60 คน ผลจากการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 เด็กปฐมวัยที่มีความสามารถทางด้านสติปัญญาสูง ปานกลาง และต่ำ ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย และการเล่นทั่วไป มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย และการเล่นทั่วไปมีปฏิสัมพันธ์กับทักษะทางคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัทมาวดี บุญยสวัสดิ์ (2535, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้เกมการเล่นพื้นบ้านของไทยที่มีต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดประสบการณ์ใช้เกมการเล่นพื้นบ้านของไทย กลุ่มควบคุมได้รับประสบการณ์การใช้เกมแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนทักษะทางสังคมในด้านการเคารพต่อระเบียบวินัยของตนเอง และกลุ่มการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม การแสดงออกและการแก้ปัญหาในกลุ่มไม่แตกต่างกัน นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมในด้านการมีมารยาทในสังคม การแสดงความรับผิดชอบและมีลักษณะความเป็นผู้นำ การช่วยเหลือผู้อื่น สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีสังคมมิติสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเล่นเกมพื้นบ้านของไทยเป็นการเล่นที่มีคุณค่า มีประโยชน์ และมีความสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เนื่องจากการเล่นเกมพื้นบ้านของไทยสามารถช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความสุข ความสนุกสนานร่าเริง ได้ใช้ทักษะการสังเกต การแก้ปัญหา การคิดหาเหตุผลและการตัดสินใจ ส่งผลให้เด็กเป็นผู้มอง

โลกในแง่ดี มีบุคลิกภาพที่เปิดเผยเป็นตัวของตัวเอง รู้จักการปรับตัว ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีส่วนช่วยในการเตรียมความพร้อมในพัฒนาทุกด้านแบบองค์รวม ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการจัดประสบการณ์ การละเล่นพื้นบ้านมาจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ การสื่อความหมายภาษาไทยของเด็กปฐมวัย นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) เพื่อศึกษาการสอนโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 8 ห้องเรียน จำนวน 218 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นตัวแทนเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการทดลองโดยจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านกับกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน พร้อมทั้งจดบันทึกผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากเกณฑ์การให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างแผนการสอนโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2

1.2 ศึกษาแนวการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน ลำดับขั้นตอนการสอน

1.3 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน จำนวน 24 แผน ประกอบด้วยจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมที่ได้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความสอดคล้องของ จุดประสงค์ ชั้นนำ ชั้นสอนและชั้นสรุป สื่อการสอน และการประเมินผล จำนวน 3 ท่าน

1.5 แก้ไขปรับปรุงในแผนการจัดกิจกรรมให้มีความท้าทายและสอดคล้องกับบริบท ของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแผนการจัดกิจกรรมที่แก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาที่ กำหนดไว้ คือ 30 นาที

2. การสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

2.2 นำข้อมูลที่ได้มากำหนดขอบเขตลักษณะพฤติกรรมการสื่อความหมายภาษาไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

2.3 สร้างแบบทดสอบการสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ประกอบด้วยความสามารถด้านการฟัง และความสามารถด้านการพูด

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถด้านการฟัง จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย
การจำแนกเสียง จำนวน 5 ข้อ
การฟังเรื่องราว จำนวน 5 ข้อ
การปฏิบัติตามคำสั่ง จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถด้านการพูดจำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย
การพูดคำศัพท์ จำนวน 5 ข้อ
การพูดแต่งประโยคปากเปล่า จำนวน 5 ข้อ
การพูดสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ

2.4 นำแบบประเมินที่ได้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.5 แก้ไขและปรับปรุงแบบประเมินที่ให้ปรับรูปภาพให้สวยงามและเสียงให้ชัดเจน ยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบประเมินที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน ตามเกณฑ์คือ ตอบถูก ได้ 1 ตอบผิดได้ 0 หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (Difficulty) ซึ่งมีค่า ความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง0.34-0.66 และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (Discrimination) (ศิริชัย กาญจนवासี, 2555) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.55-0.82

2.7 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder–Richardson) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกเหมาะสมแล้วไปจัดทำเป็นสำเนาตามต้นฉบับจริง เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าเฉลี่ย (Mean) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555) โดยใช้สูตร

$$S^2 = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

S^2 แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Item Objective Congruency Index) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดมุ่งหมาย

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 คำนวณหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (Difficulty) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

P แทน ดัชนีความยากง่าย
 R แทน จำนวนคนตอบถูก
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (Discrimination) ใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบพอยต์-ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555) โดยใช้สูตร

$$r_{pbis} = \frac{\bar{x}_p - \bar{x}_q}{s_x} \sqrt{pq}$$

r_{pbis} แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
 \bar{x}_p แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตอบถูก
 \bar{x}_q แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตอบผิด
 s_x แทน คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 P แทน ค่าความยากง่าย
 q แทน 1-p

2.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richarson) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555)

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\Sigma pq}{S_x^2} \right]$$

r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 K แทน จำนวนข้อสอบ
 P แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่งๆ
 q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่งๆ คือ 1-P
 S_x^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ

2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent t-test (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555)

$$t = \frac{\bar{D}}{S_{\bar{D}}}$$

t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution

D แทน คะแนนความแตกต่าง

\bar{D} แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนความแตกต่าง

$S_{\bar{D}}$ แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนความแตกต่าง $S_{\bar{D}} = \frac{S_p}{\sqrt{N}}$

บทที่ 4 ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการสอนโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอนโดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
\bar{D}	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนความแตกต่าง
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการวิเคราะห์แปลผลข้อมูลในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน โดยวิเคราะห์ 2 ด้าน คือ 1) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการฟัง และ 2) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการพูด

ตอนที่ 2 ผล เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน โดยเปรียบเทียบ 2 ด้าน คือ 1) การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง และ 2) การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน มาวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถด้านการฟังรวม และแยกรายด้าน 3 ด้าน คือ การจำแนกเสียง การฟังเรื่องราว และการปฏิบัติตามคำสั่ง และความสามารถด้านการพูดรวมและแยกรายด้าน 3 ด้าน คือ การพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า และการพูดสื่อสาร ดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการฟัง

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการฟังโดยรวมและแยกเป็นด้าน คือ การจำแนกเสียง การฟังเรื่องราว และการปฏิบัติตามคำสั่งของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการฟังโดยรวม และด้านการจำแนกเสียง การฟังเรื่องราว และการปฏิบัติตามคำสั่งของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน

ความสามารถด้านการฟัง	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การจำแนกเสียง	2.62	0.89	3.46	1.14
การฟังเรื่องราว	3.96	1.15	4.19	0.94
การปฏิบัติตามคำสั่ง	4.15	0.83	4.19	0.75
รวม	10.73	1.85	11.85	1.59

ผลการวิเคราะห์ตาราง 4.1 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการฟังโดยรวม ก่อนและหลังการทดลองเฉลี่ย เท่ากับ 10.73 และ 11.85 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.85 และ 1.59 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์คะแนนก่อนและหลังการทดลองแยกเป็นรายด้าน ปรากฏว่าการจำแนกเสียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 และ 3.46 คะแนนตามลำดับ การฟังเรื่องราว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.96 และ 4.19 คะแนน ตามลำดับ การปฏิบัติตามคำสั่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และ 4.19 คะแนนตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการพูด

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการพูดโดยรวมและแยกเป็นด้าน คือ การพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า และการพูดสื่อสารของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ค่าสถิติพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการพูดโดยรวมและด้าน การพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า และการพูดสื่อสารของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน

ความสามารถด้านการพูด	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การพูดคำศัพท์	1.12	0.91	2.81	0.57
การพูดแต่งประโยคปากเปล่า	3.65	1.29	4.35	0.89
การพูดสื่อสาร	4.31	0.79	4.96	0.19
รวม	9.08	1.65	12.12	1.21

ผลการวิเคราะห์ตาราง 4.2 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดโดยรวม ก่อนและหลังการทดลองเฉลี่ย เท่ากับ 9.08 และ 12.12 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.65 และ 1.21 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์คะแนนก่อนและหลังการทดลองแยกเป็นรายด้าน ปรากฏว่าการพูดคำศัพท์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.12 และ 2.81 คะแนนตามลำดับ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.65 และ 4.35 คะแนน ตามลำดับ การพูดสื่อสารมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และ 4.96 คะแนน ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน มาเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถด้านการฟังรวมและแยกเป็น 3 ด้าน คือการจำแนกเสียง การฟังเรื่องราว และการปฏิบัติตามคำสั่ง และความสามารถ ด้านการพูดรวมและแยกเป็น 3 ด้าน คือ การพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า และการพูดสื่อสาร

1. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังโดยรวมและแยกเป็นด้านการจำแนกเสียง การฟังเรื่องราว และการปฏิบัติตามคำสั่งของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4.3

ตาราง 4.3 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังโดยรวมและแยกรายด้านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ความสามารถด้านการฟัง	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		\bar{D}	t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
การจำแนกเสียง	2.62	0.89	3.46	1.14	0.84	-5.17	.000**
การฟังเรื่องราว	3.96	1.15	4.19	0.94	0.23	-1.24	.228
การปฏิบัติตามคำสั่ง	4.15	0.83	4.19	0.75	0.04	-.23	.824
รวม	10.73	1.85	11.85	1.59	1.12	-3.29	.003**

ผลการวิเคราะห์ตาราง 4.3 ปรากฏว่าหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ความสามารถด้านการฟังโดยรวมมีผลต่างเฉลี่ยเท่ากับ 1.12 คะแนน ซึ่งสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ เมื่อแยกวิเคราะห์รายด้านปรากฏว่า ด้านการจำแนกเสียงมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.84 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ ด้านการฟังเรื่องราว มีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.23 คะแนน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P > .01$ และด้านการปฏิบัติตามคำสั่ง มีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.04 คะแนน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P > .01$ แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีความสามารถด้านการฟังโดยรวมและด้านการจำแนกเสียงสูงขึ้นจากการทดลองอย่างชัดเจน

2. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดโดยรวมและแยกเป็นด้านการพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า และการพูดสื่อสารของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4.4

ตาราง 4.4 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดโดยรวมและแยกรายด้านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ความสามารถด้านการพูด	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		\bar{D}	t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
การพูดคำศัพท์	1.12	0.91	2.81	0.57	1.69	-8.54	.000**
การพูดแต่งประโยคปากเปล่า	3.65	1.29	4.35	0.89	0.70	-4.22	.000**
การพูดสื่อสาร	4.31	0.79	4.96	0.19	0.65	-4.84	.000**
รวม	9.08	1.65	12.12	1.21	3.04	-13.1	.000**

ผลการวิเคราะห์ตาราง 4.4 ปรากฏว่าหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ความสามารถด้านการพูดโดยรวมมีผลต่างเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 คะแนน ซึ่งสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ เมื่อแยกวิเคราะห์รายด้านปรากฏว่า ด้านการพูดคำศัพท์มีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 1.69 คะแนน ด้านการพูดแต่งประโยคปากเปล่า มีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.70 คะแนน และด้านการพูดสื่อสารมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.65 คะแนน ซึ่งรายด้านทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีความสามารถด้านการพูดโดยรวมและรายด้านทุกด้านสูงขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างชัดเจน

3. การเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ การสื่อความหมายภาษาไทย ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4.5

ตาราง 4.5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมาย ภาษาไทย	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		\bar{D}	t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ความสามารถทางการฟัง	10.73	1.85	11.85	1.59	1.12	-3.29	.003**
ความสามารถทางการพูด	9.08	1.65	12.12	1.21	3.04	-13.10	.000**
รวม	19.81	2.84	23.96	1.94	4.15	-10.13	.000**

ผลการวิเคราะห์ตาราง 4.5 ปรากฏว่าหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย มีผลต่างเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 คะแนน ซึ่งสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ เมื่อแยกวิเคราะห์รายด้านปรากฏว่า ความสามารถทางการฟังมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 1.12 คะแนน และความสามารถทางการพูดมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 3.04 คะแนน ซึ่งรายด้านทุกด้าน

สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยโดยรวมและรายด้านทุกด้านสูงขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างชัดเจน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสามารถด้านการสื่อความหมายภาษาไทยของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยคือ เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ประชากรเป็น เด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 8 ห้องเรียน จำนวน 218 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้การเล่นพื้นบ้าน ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย (ความสามารถด้านการฟัง และความสามารถด้านการพูด)

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แผนการสอนโดยใช้การเล่นพื้นบ้านและแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังประกอบด้วย การจำแนกเสียง การฟังเรื่องราว การปฏิบัติตามคำสั่ง และตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถด้านการพูด ประกอบด้วย การพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า และการพูดสื่อสาร ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.34-0.66 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.55-0.82 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.92

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาการสอนโดยใช้การเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มีผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยก่อนการทดลองเฉลี่ยเท่ากับ 19.81 คะแนน และหลังการทดลองเฉลี่ยเท่ากับ 23.96 คะแนน
2. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มีผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยด้านการฟังสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ เมื่อแยกวิเคราะห์รายด้านปรากฏว่า ด้านการจำแนกเสียงมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.84 คะแนน อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ ด้านการฟังเรื่องราว มีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.23 คะแนน อย่างไรก็ตาม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P > .01$ และด้านการปฏิบัติตามคำสั่งมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.04 คะแนน อย่างไรก็ตามมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P > .01$ แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีความสามารถด้านการฟังโดยรวมและด้านการจำแนกเสียงสูงขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างชัดเจน

3. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มีผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยด้านการพูด สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ เมื่อแยกวิเคราะห์รายด้านปรากฏว่า ด้านการพูดคำศัพท์มีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 1.69 คะแนน ด้านการพูดแต่งประโยคปากเปล่า มีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.7 คะแนน และด้านการพูดสื่อสารมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 0.65 คะแนน ซึ่งรายด้านทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีความสามารถด้านการพูดโดยรวม และรายด้านทุกด้านสูงขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างชัดเจน

4. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มีผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ เมื่อแยกวิเคราะห์รายด้านปรากฏว่า ความสามารถทางการฟังมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 1.12 คะแนน และความสามารถทางการพูดมีผลเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 3.04 คะแนน ซึ่งรายด้านทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยโดยรวมและรายด้านทุกด้านสูงขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างชัดเจน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังพบว่าเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองมีความสามารถด้านการฟัง และการพูดสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ แสดงให้เห็นว่าการใช้การเล่นพื้นบ้านสามารถส่งเสริมการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้น อภิปรายไว้ดังนี้

การจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านทั้ง 24 แผน ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการสอนแต่ละครั้งมีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น ถาม-ตอบ เกม แข่งขัน การระดมสมอง การร่วมกันคิด การสาธิต การอภิปราย การปฏิบัติ ตั้งคำถาม กระบวนการกลุ่ม การนำเสนอผลงาน การจัดการเรียนการสอนลักษณะนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างความรู้จากการเรียนปนเล่น รู้จักปรึกษาวางแผนร่วมกัน มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มในการทำงาน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน แบบมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน สอดคล้องกับ เยาวพา

เดชะคุปต์ (2540, หน้า 22) และบุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์(2544, หน้า 196) ที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กควรเป็นลักษณะการบูรณาการให้เด็กได้ปฏิบัติด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ได้รับการฝึกฝนการใช้ภาษา มีโอกาสได้ยินได้ฟังภาษาที่เหมาะสมกับวัย สามารถแสดงความรู้สึกนึกคิดตามความต้องการ และการใช้ภาพขนาดใหญ่ที่มีสีสันสวยงามหลากหลาย ทำให้เกิดแรงจูงใจสำหรับเด็กในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยให้เด็กเป็นผู้ริเริ่มการเล่นและอยากเล่น อยากร่วมกิจกรรมและเป็นผู้ดำเนินการเล่นเอง และตรงกับงานวิจัยของ คะนิง สายแก้ว (2542) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่น เกมการศึกษาที่มีความพร้อมทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเล่นแบบกลุ่ม มีความสามารถทางด้านสติปัญญาสูงกว่าการจัดประสบการณ์การเล่นเกมการศึกษาแบบเดี่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สำหรับกิจกรรมการเล่นที่บ้านที่นำมาจัดประสบการณ์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกการเล่นที่มีบทร้องและบทเจรจาโต้ตอบมาประยุกต์ให้เหมาะกับวัยและวุฒิภาวะของเด็ก การเล่นที่มีบทร้องจะมีเนื้อหาเป็นนิทาน ปริศนาคำทาย เป็นภาษาที่ง่ายต่อการจดจำ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย และเมื่อนำมาร้องเล่นหลายๆ ครั้ง จะทำให้เด็กเพลิดเพลิน สนุกสนานไปพร้อมกันกับการฝึกทักษะทางภาษาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ การใช้ภาษา การฟัง การพูด ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาการเขียนและการอ่านในลำดับต่อไป สำหรับการเล่นที่มีบทเจรจาโต้ตอบกัน จะช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เด็กได้ฝึกการสังเกต ฝึกการพูด ฝึกการใช้ปฏิภาณไหวพริบในคิดตอบคำถาม ปลูกฝังการทำงานร่วมกัน ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมของสังคมอีกด้วย ตรงกับ ผอบ โปษะกฤษณะ และคณะ (2526, หน้า 74) กล่าวว่า การเล่นที่บ้านมีคุณค่าทางวัฒนธรรมช่วยส่งเสริมความเจริญทางสติปัญญา เช่น ฝึกการใช้ความคิด ฝึกความมีไหวพริบ ฝึกคาดคะเน เหตุการณ์ ฝึกสมาธิ ฝึกสังเกต ฝึกความแม่นยำ และยังส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อีกทั้งมีคุณค่าทางด้านสังคมและภาษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงบ สัพโส (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการเล่นเกมการศึกษาต่อพฤติกรรมทางสังคม ด้านความเอื้อเฟื้อ และด้านระเบียบวินัย พบว่า คะแนนหลังการทดลองของนักเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลอง เช่นเดียวกับ ทศพร เลาะห์เพ็ญแสง (2546) ได้ศึกษากระบวนการเรียนรู้การเล่นของนักเรียนอนุบาล พบว่า กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการเล่นโดยครูเป็นผู้กำหนดและเกิดจากเด็กเป็นผู้ริเริ่มสามารถทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม การเรียนรู้ทางอารมณ์ การเรียนรู้บทบาท และการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา

ดังนั้นการจัดประสบการณ์โดยการนำเอาการเล่นที่บ้าน จึงมีคุณค่าต่อการพัฒนาการสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 ด้านการฟัง การพูด ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของเขียนและการอ่าน และจากการเปรียบเทียบความสามารถทางภาษา ก่อนและหลังการสอนโดยใช้การเล่นที่บ้านแต่ละรายด้าน ปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถทางภาษา ดังนี้

1. ความสามารถด้านการฟัง ภายหลังการสอนโดยใช้การเล่นที่บ้านสูงกว่าก่อนทดลองที่เป็นเช่นนี้เกิดจากการจัดให้มีกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อฝึกทักษะการฟัง ผู้เรียน

สามารถจำแนกเสียง จดจำเรื่องราว และการปฏิบัติตามคำสั่งได้ เช่น หน่วยการละเล่นโพงพาง ในชั้น นำครูจะเล่านิทานเรื่อง ปลาใหญ่กับปลาน้อย พร้อมกับให้นักเรียนเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย อย่างอิสระตามจินตนาการประกอบจังหวะการเล่านิทาน ผู้เรียนจะฟังและปฏิบัติตามคำสั่งอย่างง่ายๆ โดยการท่าท่าหรือแสดงเป็นปลาบ้าง กุ้งบ้าง หอยบ้าง โพงพางบ้าง จากนั้นครูก็จะมีปริศนาคำทาย ฟังคำศัพท์ และให้นักเรียนฟังเพลงโพงพางอีกด้วย ตรงกับ กิตยวดี บุญเชื้อ (2520, หน้า 84) กล่าวว่า การส่งเสริมการฟัง โดยให้ฟังเสียงของวัสดุต่างๆ ให้ฟังจังหวะต่างๆ แล้วปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ตรงกับ Henrick (1980) กล่าวว่า การฝึกให้เด็กรู้จักฟังจะช่วยเพิ่มพูนคำศัพท์ให้กับเด็ก ได้เรียนรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างในการพูด และเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้มากขึ้น

ส่วนความสามารถด้านการฟังเรื่องราว และด้านการปฏิบัติตามคำสั่ง ภายหลังจากสอน โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P > .01$ อาจเกิดจาก ในขณะที่สอนครูยังกระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกน้อยเกินไปหรือขาดการให้กำลังใจเด็ก ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงออก เด็กบางคนฟังและปฏิบัติตามได้ แต่บางคนฟังและไม่ปฏิบัติตาม สอดคล้องกับ สุภาวดี ศรีวรรณนะ (2542, หน้า 254) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมให้เด็กได้สนุกกับการใช้ภาษาให้มากขึ้น สำหรับ บทบาทของครูในช่วงนี้ ครูก็จะสอดแทรกมารยาทในการฟัง และเทคนิคการฟัง เพื่อให้เด็กสามารถฟัง เรื่องราวต่างๆ จากเรื่องที่ฟังได้ คอยกระตุ้นความสนใจให้เด็กอยากเข้าร่วมกิจกรรม สร้างจินตนาการ ให้กับเด็ก ให้กำลังใจ สนทนาซักถาม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เด็กกล้าแสดงออก

2. ความสามารถด้านการพูด ภายหลังจากสอนโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านสูงกว่าก่อนทดลอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การจัดประสบการณ์ด้วยบรรยากาศด้วยการเล่านิทานและสิ่งแวดล้อมด้วยรูปภาพ เช่น ภาพธรรมชาติ ภาพการละเล่นพื้นบ้าน ฯลฯ ทำให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงไม่ เคร่งเครียด เด็กเกิดการเรียนรู้และมีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมร่วมกับครูและเพื่อน เกิดความเชื่อมั่นใจกล้าพูดแสดงความคิดเห็น กล้าสนทนาซักถามร่วมกับเพื่อนๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซิมสัน (Simpson, 1988) พบว่า การพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดประสบการณ์การเล่านิทานแบบเล่า เรื่องซ้ำ เด็กสามารถถ่ายทอดภาษาได้ชัดเจน ตรงกับ คาเรน และอเทอร์ (Karen and other, 1989, pp. 5-26) ที่กล่าวว่าครูมีบทบาทสำคัญช่วยให้เด็กพูดหรือกระทำการสิ่งต่างๆ ด้วยการให้คำพูดกระตุ้น ส่งเสริมเด็ก นอกจากนี้การที่ครูใช้ภาพกระตุ้นให้เด็กสนใจที่จะพูดก็เป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน เพราะหาก ภาพมีสีสันสวยงามชัดเจน เด็กสามารถเข้าใจถึงความหมายของภาพได้ ก็จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กมี พัฒนาการทางภาษาที่ดีด้วย เช่นเดียวกับ บันลือ พงษ์ชนะวัน (2536, หน้า 24) ที่กล่าวว่า เด็กก่อนวัย 5 ขวบ ชอบภาพสีสันสวยงาม ชอบพูด คำคล้องจองสั้นๆ และฟังนิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติ ตรงกับ เนื้อน้อง สนับสนุน (2541, หน้า 131) ที่พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การพูด เล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบมีความก้าวหน้าทางภาษาที่สูงขึ้นก่อนการทดลองมีปริศนา คำทาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ ช่วยให้เด็กได้พูด คิดทำทางและเลียนแบบอย่างอิสระ นอกจากนั้นมีการแต่งประโยคปากเปล่าจากบทร้องการละเล่นพื้นบ้าน และมีปริศนาคำทาย บัตรภาพ/บัตรคำ ช่วย ให้เด็กสามารถเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ รู้ภาษาใหม่ ทำให้เด็กสามารถเข้าใจคำหรือภาษาที่ยากมากขึ้น กล้า

พูดกล้าแสดงออก และมีความกระตือรือร้นที่จะพูดสื่อสารอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2547, หน้า 146-147) ที่กล่าวว่าเมื่อเด็กพูดได้ จะพูดไม่หยุด เพราะการพูดของเด็กเป็นความต้องการที่จะสื่อสารกับผู้อื่น แต่เด็กมีถ้อยคำในการสื่อสารที่ค่อนข้างจำกัด จึงพยายามแสวงหาการใช้คำพูดด้วยตนเอง สิ่งเร้าที่มีประโยชน์คือ การเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดถึงสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของเขาเอง

3. ผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทย โดยใช้ การสอนแบบการใช้การเล่นที่บ้าน สามารถพัฒนาความสามารถในการฟัง และการพูดสูงขึ้น เพราะการสอนแบบการใช้การเล่นที่บ้านเป็นการจัดประสบการณ์ตรงที่ส่งเสริมให้เด็กได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางภาษา เด็กแสดงออกอย่างอิสระ เด็กได้เล่น ได้ทดลอง ได้สำรวจ และได้ทำกิจกรรมที่มีความหมายต่างๆ ด้วยตนเอง ทำให้เด็กเกิดความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เยาวพาเดชคุปต์ (2528, หน้า 1) ได้กล่าวว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กในวัยนี้ ควรจัดในลักษณะของการเล่นปนเรียน เพราะโดยธรรมชาติของเด็กวัยนี้จะชอบเล่นมาก การเล่นทำให้เด็กสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน ตรงกับปรัชญาของจอห์นดิวอี้ ที่กล่าวว่า เด็กเรียนรู้ได้ดีจากการกระทำ (Learning by doing) และเด็กเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ตรง (พัฒนา ชัชพงศ์, 2540, หน้า 15) นอกจากนี้การให้เด็กได้ฟังแล้วปฏิบัติตามตาม มีท่าทาง และเพลงร้องประกอบ ยิ่งเป็นส่วนสำคัญที่สร้างความสนใจของเด็กในการร่วมกิจกรรม จนทำให้เขาสามารถปฏิบัติตามได้ และเกิดความสุขจากการเรียนรู้ ตรงกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2547, หน้า 115) กล่าวว่า การส่งเสริมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมให้เกิดการเรียนรู้สำหรับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรี ผลโยธิน (2537 , หน้า 121-125) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมจัดให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ให้ได้รับการเสริมแรง จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้

ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้าน สามารถส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยได้ ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจในการศึกษาการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้าน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก รวมทั้งบริบทของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ครูจะต้องมีความเชื่อมั่นในการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านว่าสามารถแก้ไขปัญหาการฟังและการพูดของเด็กได้ รู้จักการวางแผน ปรับกิจกรรม และประเมินให้เหมาะสมกับเด็กและบริบทของโรงเรียน
2. ครูต้องเตรียมนวัตกรรมให้เพียงพอและเหมาะสมในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามเวลาที่กำหนด และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กอีกด้วย

3. การจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้าน ครูควรลดบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้แนะนำ คอยดูแล เปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการเรียนรู้ จะทำให้เด็กมีความมั่นใจ กล้าที่จะแสดงออก ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น
4. ครูต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายๆ ในการอธิบาย และครูควรจะไปร่วมสวดมนต์เพื่อให้เด็กได้เข้าใจดียิ่งขึ้น
5. ครูต้องคอยกระตุ้นเป็นระยะๆ ต่อเนื่องในขณะที่เด็กทำกิจกรรม เช่น ตบมือ ชมเชย ให้กำลังใจ ทั้งนี้ก็เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมไปตามเวลาที่กำหนด และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการเล่นที่บ้านอย่างจริงจัง เป็นระบบ และนำมาจัดเป็นหน่วยการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
2. ควรมีการศึกษาการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้าน เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมและความสามารถทางด้านอื่นๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น ความสามารถทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความสามารถทางด้านจริยธรรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรมภาษาไทย

- กรมวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). *ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____ (2546 ก). *วิธีการเสริมสร้างทักษะทางอารมณ์และสังคมของเด็ก*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____ (2546 ข). *การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2550). *เอกสารรายงานประจำปี 2550*. กรุงเทพฯ: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- กรวิภา สรรพกิจจานง. (2548). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบฮาร์ทสที่มีต่อความสามารถทางภาษา ของเด็กปฐมวัย*. ปริญญาโท กศม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, อ้างถึงใน Vygotsky, L.S. (1962). *Thought and language*. Cambridge, MA : MIT Press.
- กองบรรณาธิการแม่และเด็ก. (2534). พัฒนาการของเด็ก, *นิตยสารแม่และเด็ก*. 12 (200): 79
- กิตติวดี บุญชู. (2527). *นิทานกับเครื่องประกอบบทวิธีสอนจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรม*. มปป.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ (2540). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน: 3-5 ขวบ*. กรุงเทพฯ: โชติสุขการพิมพ์.
- _____ (2542). *เอกสารคำสอน การศึกษาสำหรับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- _____ (2542 ข-มกราคม). *การใช้การเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย*, *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 3(1): 10-17.
- _____ (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์ จำกัด.
- _____ (2550). *อัจฉริยาจารย์การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____ (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บুক, อ้างถึงใน Piaget, J. (1945). *Play, dreams and imitation in childhood*. London: Heinemann.
- คณาจารย์ชมรมเด็ก. (2545) *การละเล่นของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- คะนิง สายแก้ว. (2542). *การจัดกิจกรรมการเล่นเกมการศึกษาที่มีต่อความพร้อมทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย*. คุรุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- จันทนา ดีพึ่งตน. (2536). *ผลของการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยและการเล่นทั่วไปที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่มีต่อความสามารถทางด้านสติปัญญาต่างกัน*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- จิรพัฒน์ ชัยพร (2539). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้บทเรียนแบบไฮเปอร์เท็กซ์ วิชาฟิสิกส์ เรื่องปรากฏการณ์เสียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพลสตึก จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (ศึกษาศาสตร์-การสอน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จุฬารัตน์ อินนุพัฒน์. (2543). *พัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่น บล็อก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2533). *การศึกษาเด็ก*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ทศพร เลาะห์เพ็ญแสง. (2546). *กระบวนการเรียนรู้จากการเล่นของนักเรียนอนุบาล 1*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2525) *การละเล่นพื้นบ้านของไทย, ศิลปะการละเล่นและการแสดงพื้นบ้านของไทย*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.
- ธีรนุช เขยกลิ่นเทศ. (2549). *ผลของการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการพัฒนาทาง ภาษาของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ คลิกคล้าย. (2543). *ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภเนตร ธรรมบวร (2544). *การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
- นันทิยา น้อยจันทร์. (2548). *การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. นครปฐม: นิตินัย.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2539). *การพัฒนาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- นิรมล ชยุติสาทกิจ (2524). *ทฤษฎีการเล่นเพื่อพัฒนาสติปัญญา, เอกสารทางวิชาการคณะทำงาน เกี่ยวกับพัฒนาการเล่นของเด็ก*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรมล ช่วงวัฒน์ชัย. (2541). *เทคนิคการสอนศิลปะภาษาและวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนา อินเทอร์เน็ต
- เนื่อน้อง สนับสนุน. (2541). *ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่น นิทาน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ศรีนครินทร วิโรฒ.อัดสำเนา
- บันลือ พฤกษวัน. (2536). *วรรณกรรมกับเด็ก*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____ (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. โครงการตำราคณะศึกษาศาสตร์*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเยี่ยม จิตรดอน. (2524). *การเล่นในร่มและเล่นกลางแจ้ง, การละเล่นและเครื่องเล่นเพื่อพัฒนา เด็ก*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พี.เอ็น.การพิมพ์.

- บุบผา พรหมศร. (2542). *ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่น เกมกลางแจ้งและกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสนาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เบญจมาศ พระธานี (2540). *วรรณกรรมเด็ก*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- เบญจจะ คำมะสอน. (2544). *ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด กิจกรรมเสริมประสบการณ์พูดเล่าเรื่องต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ*. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร. ประมวลพระราชดำรัส และพระบรมราโชวาท ที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม พุทธศักราช 2511 จนถึงเดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช 2512. (2513). กรุงเทพฯ: กรมแผน ที่ทหาร พระนคร.
- ปริศนา สิริอาษา. (2537). *เตรียมตัวเตรียมใจก่อนไปโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: บริษัทซีเอ็ดดูเคชั่นจำกัด (มหาชน).
- ปัทมาวดี บุญสวัสดิ์. (2536). *ผลของการใช้เกมการเล่นพื้นบ้านของไทยที่มีต่อการพัฒนาทักษะ ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปานใจ จารุวณิช. (2548). *พฤติกรรมทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง*. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายสำเนา
- เปลื้อง ณ นคร. (2540). *ภาษาวรรณนา วิวัฒน์ และวิบัติของภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- _____ (2545). *ปทานุกรมนักเรียน ฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พ่องพันธ์ มณีรัตน์. (2545). *มานุษยวิทยากับการศึกษาคติชาวบ้าน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2545). *“การละเล่นของไทย” สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับ อีเล็กทรอนิกส์.โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ*.
- ผอบ โปษะกฤษณะ และคณะ. (2526). *การละเล่นของเด็กภาคกลาง*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการ เอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี.
- พรพนา ช่างเกวียน. (2544). *การละเล่นพื้นเมืองโคราช; การวิเคราะห์ทางด้านพลศึกษาและคติชน*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชรี ผลโยธิน. (2537). *การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในระดับปฐมวัยศึกษา เอกสารการสัมมนา การศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 4-7*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สห มนต์.
- พัชรี สวนแก้ว. (2536). *เอกสารประกอบการสอนวิชา 2173107 จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแล เด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล
- พัฒนา ชัยพงษ์. (2540) *คู่มือการจัดอนุบาลศึกษาและการประเมินผล*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนไผท อุดมศึกษา. อัดสำเนา.

- พิชิต ฤทธิจักรุญ. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แฮร์สออฟเตอร์มิสท์
- เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม. (ม.ป.ป.). *เด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอโศก.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2533). *เด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด กรมประชาสงเคราะห์.
- มณี ผ่านจันท. (2545). *การสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการเล่นที่บ้าน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2525). *สื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา*. เอกสารการสอน ชุดที่1-7. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2528). *การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____ (2540). *ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542 ก). *การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____ (2542 ข). *กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาระบบการพิมพ์.
- รังสรรค์ จันต๊ะ. (2541). *เอกสารประกอบการสอนวิชา ศท ๑๓๐ ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- รัตนา มณีจันสุข. (2539). *ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ละมุล ชัชวาล. (2543). *ผลของการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้านของไทยประกอบคำถามปลายเปิดที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรรณิ โสมประยูร. (2537). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____ (2539). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- วรารณ รักรัตน์. (2533). *การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน.
- _____ (2538). *เอกสารประกอบการสอน.กร.311 การศึกษาก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2544). *การวิจัยทางการศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วีรพงศ์ บุญประจักษ์. (2545). *การจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านไทยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายสำเนา.

- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2540). *พัฒนาการทางภาษา*. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- _____ (2541). *พัฒนาการทางภาษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2555). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย (APPLIED STATISTICS FOR BEHAVIORAL RESEARCH)*. (พิมพ์ครั้งที่ 6) กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงบ สัพโส. (2544). *ผลการเล่นเกมการศึกษา ต่อพฤติกรรมทางสังคม ด้านความเอื้อเฟื้อ และความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สนอง สุทธาอามาตย์. (2545). *ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมชาย บ้านไร่. (2541). *ความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้านของไทย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมาพร สามเตี้ย. (2545). *พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นเกมทางภาษา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุณี บุญพิทักษ์. (2535). *พัฒนาการของเด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งตามแผนการจัดประสบการณ์ปี 2527 และการจัดตามแผนการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ปี 2533*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาวดี ศรีวรรณนะ. (2542). *พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม*. นครสวรรค์: เจ.กรุ๊ป แอดเวอร์ไทซิ่ง/อินทนนท์.
- สุมิตรา อังวัฒนากุล. (2537). *กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัชย์ ขวัญเมือง. (2522). *วิธีสอนและการวัดผลในวิชาคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษา:หลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อังคณา กสินันท์. (2539). *ผลการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านภาคกลางเพื่อพัฒนาคุณธรรม ด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา พลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร. (2545). *การเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนคณิตศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกทักษะโดยวิธีเล่นที่บ้านของไทยกับวิธีการฝึกทักษะตามคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการในโรงเรียนประถมศึกษาสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ

- Chiang, L. (1985). *Developmental Differences in Children's Use of Play Materials, (playground, Portable Materials, Age Differences)*. Dissertation Abstracts International.
- Dibiasio, Marie C. (1978, November). *The Relationship of Listening and Reading in Grade Two, Four and Six*. Dissertation Abstracts International. 39: 273A -274 A.
- Fernie D. (2010) *The Nature of Children's Play (Online)*. [http://WWW.kidsource.com/kidsource/content2/Nature of Childs play.html](http://WWW.kidsource.com/kidsource/content2/Nature%20of%20Childs%20play.html), 20 January 2013.
- Henrick, Joanne, (1980). *The Whole child*, 2. nd.ed., st. Loius, C.V. mosby.
- Hurlock, E.B. (1978). *Child Development*. New York: McGraw-Hill Book.
- Jackman, D,W. (1997). *Early education curriculum: A child's connection to the world*. Albany: Delmar.
- Johnston, C.B. (1995, May). *Interactive Storybook Software and kindergarten Children: The Effect on Verbal Ability and Emergent Storybook Reading Behaviors*. Dissertation Abstracts International-A (CD-ROM, Avaolale: Umi; Dissertation Abstracts). 56 (11): 1996.
- Karen, F.T; and others. (1991). *Young Children's Oral Language, Reading and Writing*. New York: Harper and Row , Publisher.
- Kennedy, Larry D. (1975). *Teaching the Elementary Language Arts*. New York: Harper and Row.
- Machado, Jreanne M. (1980). *Early childhood Experience in Language Arts*. New York: Harper and Delamar.
- Moore, G.T. (1983). *Stage of the Art in play Environmemt : Research and Applications, International*. Austin, Texas: conference on Play and Play Environments.
- Myklebust, H.R. (1964). *The psychology of Deafness*. New York: grune and Stratton.
- Pack, R.A. (1976, June). *A Study Comparing Outdoor. Indoor and Outdoor-Indoor Settings For Teaching Specific Environmental Education Objectives*, Dissertation Absstracts International. 36(7) : 4233-A.
- Penfield, D.A. & Marasulio. (1972, June). Learning to Listing: An Experimental Study. *Education Research*. 14 (8): 220-224.
- Rothlein, L. and A. Brett. (1984, August). *Children's Teachers and Parents, Perceptions of Play*, Dissertation Absstracts International. 44(07) : 2035-A.
- Simpson, T. (1988). *Characteristic of Oral Language used by Selected four-Year olds in story Retellings Dissertation*, Ph.D. University of Missouri-Columbia.

- Woodward, V.A, Burke, C.; & J. Haste. (1977). *Children's Initial Encounters with Written Language*. Indiana: Early Childhood Education. Indiana University.
- Yerkes, R.A. (1982, December). *Playground that Extends the Classroom*, Pissertation Abstracts International. 43 (01): 8-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์ การเล่นพื้นบ้าน

หลักการและเหตุผล

ภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การสื่อความคิด เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้าใจความรู้สึกของตนเอง ความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยเป็นพัฒนาการด้านหนึ่งที่เป็นพื้นฐานไปสู่ การอ่านการเขียนสำหรับเด็กในวัยอนุบาลซึ่งอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ การฟังการพูดจึงมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของเด็กเป็นอย่างมาก เพื่อส่งเสริมการฟัง การพูดในวัยเด็ก การ กระตุ้นกระบวนการคิด การมองเห็น ถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาพูดและส่งผลต่อการใช้ภาษาของเด็ก ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป การส่งเสริมความสามารถทางการฟัง การพูดสามารถจัดได้หลายแนวทาง การใช้การเล่นพื้นบ้านเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้จากสิ่งที่มองเห็นด้วยประสบการณ์ตรง โดยการ เล่นพื้นบ้าน จะช่วยกระตุ้นเร้าความสนใจให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด ได้พูด แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการแสดงออกทางท่าทางตาม จินตนาการ

จุดมุ่งหมาย

1. นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังในด้านการจำแนกเสียงการฟังเรื่องราวและการปฏิบัติตามคำสั่ง
2. นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดในด้าน การพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า และการพูดสื่อสาร

เนื้อหา

การจัดประสบการณ์การใช้การเล่นพื้นบ้านเป็นการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งเป็น กิจกรรมนันทนาการที่ได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคม โดยมีรากฐานมาจากความเป็นจริงแห่งวิถีชีวิต ของชุมชนที่มีการประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน กิจกรรมที่จัดประสบการณ์ได้แก่ โพงพาง อ้ายเข้อ้ายโขง มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร งูกินหาง ตะลือกตอกแต๊ก แมงมุม และจ้ำจี้

หลักการจัดประสบการณ์

1. ใช้การเล่นพื้นบ้านสัปดาห์ละ 1 กิจกรรม
2. ใช้ภาพที่สอดคล้องกับการเล่นพื้นบ้าน 1 ภาพ
3. ระยะเวลาในการจัด เป็นกิจกรรมเสริมนอกตารางเรียน เวลา 8 สัปดาห์ รวม 24 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ในวันอังคาร พุธ พฤหัสบดี ช่วงเวลา 13.00น. ถึงเวลา 13.30 น.ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม 2555
4. การจัดประสบการณ์มีจุดมุ่งหมายดังนี้
 - 4.1 วันอังคาร เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกเสียง ฟังเรื่องราวและปฏิบัติตามคำสั่งได้
 - 4.2 วันพุธ เพื่อให้นักเรียนสามารถพูดคำศัพท์และแต่งประโยคได้
 - 4.3 วันพฤหัสบดี เพื่อให้นักเรียนสามารถพูดสื่อสารได้

สื่อการสอน

1. การเล่นเกมพื้นบ้าน
2. ภาพคำร้องการเล่นเกมพื้นบ้าน
3. ภาพการเล่นเกมพื้นบ้าน
4. อุปกรณ์การเล่นเกมพื้นบ้าน
5. เครื่องเคาะจังหวะ (แทมบูรีน)

บทบาทครู

1. ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ที่ใช้คำร้องการเล่นเกมพื้นบ้านประกอบภาพให้เข้าใจ
2. สร้างข้อตกลงและอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน
3. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนที่จะดำเนินการจัดกิจกรรม กระตุ้น ส่งเสริมความสามารถทางด้านการฟังและการพูด เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้สนทนา ซักถาม แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในขณะร่วมกิจกรรม

บทบาทนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงขณะทำกิจกรรม
2. นักเรียนฟัง และพูดสนทนาซักถาม แสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนอย่างอิสระ

การประเมินผล

สังเกตความสามารถด้านการฟัง การพูดของนักเรียนขณะร่วมกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 1 ครั้งที่ 1 วัน อังคาร หน่วย การเล่นโพงพาง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถจำแนกเสียง ฟังเรื่องราวและปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องโพงพาง

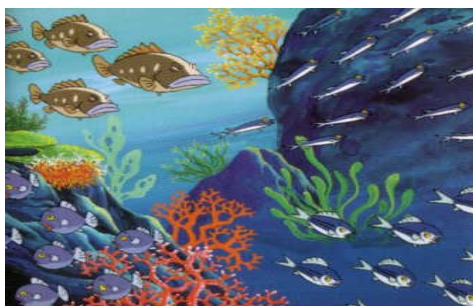
คำศัพท์ โพงพาง ปลา ลอด

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานเรื่อง ปลาใหญ่กับปลาน้อย พร้อมนำภาพให้เด็กดูเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิด

โอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ

ที่มา : <http://นิทานอีสป.rakjung.com/92.html>

ทะเลที่กว้างใหญ่ไพศาลนั้น ตามธรรมชาติก็จะมีพวกสัตว์น้ำต่างๆ อาศัยรวมกันอยู่อย่างมากมาย เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา โดยเฉพาะพวกปลาชอบจะมาอยู่กันเป็นฝูง มีปลาตัวใหญ่พวกหนึ่งที่มีนิสัยตะกะตะกาม โลกมากและเห็นแก่ตัวอย่างที่สุดอยู่ฝูงหนึ่ง พวกมันจะจับกลุ่มรวมกันอย่างเหนียวแน่น คล้ายๆ กับพวกนกเลงประจำท้องทะเลแห่งนั้นก็ไม่ปาน ว่ายออกมาหาอาหารไปเรื่อยๆ พอเจอฝูงปลาที่ตัวเล็กกว่าก็จะตรงเข้าแก่งและพุดแบ่งบารมี และมักจะแหวะเอาเสมอๆ ว่า " เจ้าปลาจิ๋วเจ้าเคยได้ ยินคำฟังเพยที่ว่า ปลาใหญ่กินปลาเล็กไหมล่ะ ! ฮ่า ๆๆ ถ้าไม่อยากตายเร็ว ๆ ก็ถอยออกไป ให้ไกล ๆ พวกหอย กุ้ง ปู และอาหารที่มีอยู่ทั่วทั้งบริเวณนี้เป็นของพวกข้า พวกเจ้าไม่มีสิทธิ์กิน หรือก๊วย. ฮ่า ๆๆ " เมื่อไม่มีใครกล้ามาแย่งอาหาร พวกมันก็กินจุ เลยกทำให้ตัวใหญ่ขึ้นอ้วนขึ้นจนจะกลายเป็นปลายักษ์ เข้าไปทุกทีๆ

อยู่มาวันหนึ่ง ได้มีชาวประมงที่เห็นว่าแฉวนนี้ได้มีปลาว่ายมารวมกันอยู่อย่างมากมาย จึงได้วาง โพงพาง เพื่อจับพวกปลาเหล่านั้น ด้วยความไม่ทันระวังตัวพวกปลาทั้งหลายจึงเข้าไปติดโพงพางของ ชาวประมง พวกปลาต่างๆ ตกใจและพยายามว่ายหนีกันให้เป็นการใหญ่

พวกเจ้าปลาใหญ่ตัวร้ายก็พยายามที่จะว่ายหนี แต่ด้วยตัวของพวกมันใหญ่มากอย่างกะปลายักษ์ จึงไม่สามารถที่จะหนีไปทางไหนได้เลย จึงจำต้องติดอวนของชาวประมงไปอย่างน่าสงสาร ส่วนฝูงปลา ตัวเล็ก ด้วยเพราะว่าตัวของมันมีขนาดเล็กจึงสามารถว่ายลอดตาข่ายโพงพางออกไปได้

นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจ และสอนให้รู้ว่า "เล็กก็เล็กพริกขี้หนู"

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นสัตว์น้ำตามที่ตนชอบ

2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

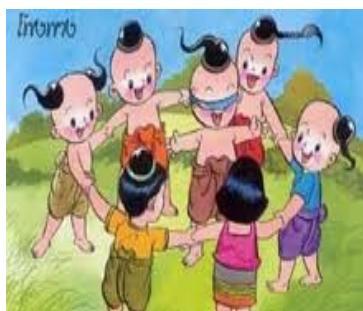
ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

4. นักเรียนฟังครูอ่านบทร้องโพงพาง จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านตามครู จากแผนภูมิ ดังนี้

โพงพางเอย ปลาเข้าลวด ปลาตาบอด เข้าลวดโพงพาง

5. นักเรียนร่วมสนทนาถึงการละเล่นโพงพางจากภาพ ดังนี้

ที่มา : kratauy.wordpress.com

5.1 เรื่องราวในภาพ รูปร่าง ลักษณะ

5.2 นักเรียนเคยได้ยินบทร้องโพงพางหรือไม่

6. นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม ครูเคาะจังหวะ ให้นักเรียนเดินตามจังหวะพร้อมทั้งทำท่าทาง เป็น

ปลาตามจินตนาการไปตามช่องที่กำหนด

7. ครูให้สัญญาณหยุด นักเรียนที่ยืนอยู่ในช่องที่มีบัตรภาพ / บัตรคำ ก็ให้อ่านภาพนั้นโดยมี เพื่อนๆ

อ่านตาม

ขั้นสรุป

8. นักเรียนทบทวนบทร้องโพงพาง อีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตร้องโพงพาง
2. ภาพการละเล่นโพงพาง
3. บัตรภาพ / บัตรคำ

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน
สัปดาห์ที่ 1 ครั้งที่ 2 วัน พุธ หน่วย การเล่นโพงพาง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดคำศัพท์และแต่งประโยคได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องโพงพาง
 คำศัพท์ โพงพาง ปลา ลอด

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำทาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ ดังนี้

- อะไรเอ๋ย ...สองตีนบังแดด แปรตีนเดินมา (ปู)
 อะไรเอ๋ย ...ขึ้นน้ำตาเหลือก ใช้เหงือกหายใจ (ปลา)
 อะไรเอ๋ย ...ข้างหัวเหน่บกริช ข้างท้ายติดหางเสือ (กิ้ง)
 อะไรเอ๋ย ...กินซี่ฟ้า หน้าจวบดิน (หอย)
 อะไรเอ๋ย ...ปิ้งแล้วหุด บดแล้วยี้ด (ปลาหมึก)

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

- 2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นสัตว์น้ำข้อ 1.
- 2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรภาพ ตามครู พร้อมกับอธิบายความหมายของคำศัพท์
4. นักเรียนช่วยกันต่อเติมบทร้องโพงพาง จากแถบประโยคในแผนภูมิฝึก อ่านให้คล้อง และร้องตามครู ดังนี้

.....เอ๋ยเข้าลอด
.....ตาบอด	เข้าลอด.....

5. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคปากเปล่า ดังนี้ โพงพาง ปลา ลอด โดยแต่ละคนต้องเล่าไม่ซ้ำกัน

ขั้นสรุป

6. นักเรียนทบทวนความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและช่วยกันร้องเพลงโพงพาง อีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตรร้องโพงพาง
2. ภาพการละเล่นโพงพาง
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แอมบูลิน)
4. บัตรภาพ / บัตรคำ
5. ปริศนาคำทาย

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดคำศัพท์และแต่งประโยค

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 1 ครั้งที่ 3 วันพฤหัสบดี หน่วย การเล่นโพงพาง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องโพงพาง

คำศัพท์ โพงพาง ปลา ลอด

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 1.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นสัตว์น้ำตามที่ตนชอบ
 - 1.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

2. นักเรียนทบทวนบทร้องโพงพาง พร้อมกับตบมือให้จังหวะตามครู ครูอธิบายพร้อมสาธิตวิธีเล่นให้นักเรียนดู ดังนี้

เลือกนักเรียนเป็นปลา 1 คน โดยเอาผ้าผูกตาแล้วจับตัวหมุน 3 รอบ แล้วนักเรียนคนอื่นๆ ก็จับมือล้อมวงกันเดินเป็นวงกลมรอบตัวคนที่เป็นปลา พร้อมกับร้องเพลงประกอบด้วย เมื่อเพลงจบก็นั่งลงถามคนเป็นปลาว่า “ปลาเป็นหรือปลาตาย” ถ้าปลาตอบว่า “ปลาตาย” คนที่นั่งล้อมวงอยู่ต้องนั่งเฉยๆ แต่ถ้าตอบว่า “ปลาเป็น” คนที่นั่งล้อมวงอยู่จะหนีหรือย้ายที่นั่งได้ แล้วคนที่เป็นปลาจะคลำหาตัวนักเรียนที่ล้อมวงอยู่ ถ้าเจอตัวแล้วทายถูกว่าเป็นใคร ผู้นั้นต้องเป็นปลาแทน ถ้าทายผิดก็ต้องเป็นปลาต่อไป

3. ครูให้นักเรียนทดลองเล่นโพงพาง 2-3 ครั้ง และให้แบ่งกลุ่มเล่นกันเอง ครูสังเกตการณ์เล่นและให้

คำแนะนำ

ขั้นสรุป

4. นักเรียนทบทวนวิธีการเล่นโพงพาง และร่วมกันสรุปประโยชน์ของการเล่น ดังนี้
 - 4.1 เล่นโพงพางสนุกไหม
 - 4.2 นักเรียนอยากเล่นโพงพางอีกไหม
 - 4.3 การเล่นโพงพางมีประโยชน์อย่างไร

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทร้องโพงพาง
2. ภาพการละเล่นโพงพาง
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แหมบลูสีน)
4. ผ้าปิดตา

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดสื่อสาร

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 2 ครั้งที่ 1 วัน อังคาร หน่วย การเล่นอ้ายเข้ อ้ายโง่ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถจำแนกเสียง ฟังเรื่องราวและปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

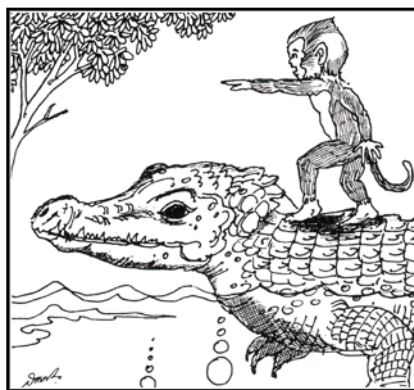
เนื้อหา บทเรื่องอ้ายเข้ อ้ายโง่

คำศัพท์ อ้ายเข้ อ้ายโง่ (จระเข้) โพรง ฟัน คน หัก กัด

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานเรื่อง ลิงเจ้าปัญญา พร้อมนำภาพให้เด็กดูเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดท่าทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ

ที่มา : www.dhammathai.org/chadoknt/chadoknt229.php

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์เกิดเป็นพญาลิงมีรูปร่างใหญ่โตสวยงาม มีพลังกำลังเท่าช้าง อาศัยอยู่ที่ราวป่า ค้างแม่น้ำแห่งหนึ่ง ในแม่น้ำนั้นมีจระเข้สองตัวเมียอาศัยอยู่ วันหนึ่งจระเข้ตัวเมียเห็นร่างกายของพญาลิงแล้วเกิดแพ้ออกอยากกินหัวใจลิงตัวนั้น นางจึงบอกกับสามีว่า "พี่ช่วยนำมันมาให้ฉันกินหน่อยนะจ๊ะ"

สามีพูดว่า "น้องจำเราเป็นสัตว์ในน้ำ ลิงเป็นสัตว์บนบกพี่จะจับลิงได้อย่างไรละจ๊ะ"

เมียพูดด้วยความน้อยใจว่า "พี่ต้องหาวิธีจับมันมาให้ได้ มิเช่นนั้นน้องขอตายดีกว่า"

สามีจึงพูดปลอบใจว่า "น้องจำอย่าเพิ่งตายเลยจ๊ะ พี่จะไปจับมันมาเดี๋ยวนี้ละจ๊ะ" ว่าแล้วก็ไปหาพญาลิงที่กำลังลงมาดื่มน้ำที่ฝั่งพอดี จระเข้จึงออกอุบายร้องถามขึ้นว่า "ท่านลิง ท่านกินแต่กล้วยฝิ่งนี้ไม่เบื่อรึไง ไม่คิดอยากจะข้ามไปกินผลไม้ฝั่งโน้นบ้างหรือ"

ลิงตอบว่า "ท่านจระเข้ แม่น้ำนี้กว้างใหญ่ไพศาล เราจะข้ามไปได้ได้อย่างไร"

จระเข้ได้ทีจึงเสนอตัวว่า "ถ้าท่านจะไปจริงๆ ก็ขึ้นบนหลังของเราไปก็ได้ เราอาสาจะไปส่ง"

ลิงเชื่อคำพูดของมันจึงได้กระโดดขึ้นบนหลังจระเข้ไป จระเข้พอลิงไปถึงกลางแม่น้ำก็มุดลงดำน้ำ ลิงร้องถามว่า "ท่านแก้งเรา จะให้เราจมน้ำตายรึไง"

จระเข้ตอบว่า "เรามีได้คิดอาสาจะพาท่านไปฝั่งโน้นจริงๆ หรือก เมียเราแพ้ออกอยากกินหัวใจท่าน เราจะพาท่านไปให้เมียเรากินต่างหาก"

ลิงพูดขึ้นด้วยเล่ห์ว่า "เพื่อนเอ๋ย ท่านบอกมาก็ดีแล้ว หากหัวใจอยู่ในท้องเราเมื่อกระโดดไปมาบนต้นไม้ หัวใจเราก็กแลกหมคนะสิ หัวใจไม่ได้อยู่กับเรา"

จระเข้หลงกลถามไปว่า "แล้วท่านเอาหัวใจไปไว้ที่ไหนละ"

ลิงจึงชี้ไปที่ต้นมะเดื่อต้นหนึ่งที่ไม่ไกลนักมีผลสุกเป็นพวงอยู่ พร้อมกับพูดว่า "นั่นไง หัวใจของเราแขวนอยู่ที่ต้นมะเดื่อนั่นไง"

จระเข้พูดว่า "หากท่านให้หัวใจแก่เรา เราจะไม่ฆ่าท่าน"

ลิงพูดว่า "ถ้าเช่นนั้นท่านพาเราไปที่นั่นสิ เราจะให้หัวใจแก่ท่าน"

จระเข้จึงพาลิงไปส่งที่ต้นมะเดื่อนั้น ลิงกระโดดขึ้นต้นมะเดื่อไปแล้ว พร้อมกับพูดว่า "เจ้าจระเข้หน้าโง่ หัวใจสัตว์ตัวไหนจะอยู่บนยอดไม้ เจ้าใหญ่แต่ตัวเสียเปล่า หามีปัญญาไม่ เจ้าถูกราลวงแล้วบัดนี้เจ้าจงไปตามสบายเถิด"

จระเข้พอทราบว่หลงกลลิงแล้วก็เป็นทุกข์เสียใจซึ่มเขาเหมือนกับเสียพนัน มุดกลับยังถิ่นที่อยู่ของตนตามเดิม

นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจ และสอนให้รู้ว่า คนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาด รู้จักใช้ปัญญาเอา

ชีวิตรอดมาได้เป็นยอดดี

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นสัตว์ตามที่ตนชอบ

2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนฟังครูอ่านบทเรื่องโพงพาง จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านตามครู จากแผนภูมิ ดังนี้

อ้ายเข็อ้ายโขง อยู่โนโพรงไม้สัก อ้ายเข็พินหัก กัดคนไม่เข้า

4. นักเรียนร่วมสนทนาถึงการละเล่นอ้ายเข็อ้ายโขงจากภาพ ดังนี้

ที่มา : std.kku.ac.th

4.1 เรื่องราวในภาพ รูปร่าง ลักษณะ

4.2 นักเรียนเคยได้ยินบทร้องอ้ายเข้อ้ายโง่หรือไม่

5. นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม ครูเคาะจังหวะให้นักเรียนเดินตามจังหวะพร้อมทั้งทำท่าทางเป็นสัตว์ตามจินตนาการไปตามช่องที่กำหนด

6. ครูให้สัญญาณหยุด นักเรียนที่ยืนอยู่ในช่องที่มีบัตรภาพ / บัตรคำ ก็ให้อ่านภาพนั้นโดยมีเพื่อนๆ อ่านตาม

ขั้นสรุป

7. นักเรียนทบทวนบทร้องอ้ายเข้อ้ายโง่ อีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทร้องอ้ายเข้อ้ายโง่
2. ภาพการละเล่นอ้ายเข้อ้ายโง่
3. บัตรภาพ / บัตรคำ

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 2 ครั้งที่ 2 วัน พุธ หน่วย การเล่นอ้ายเข้าอ้ายโขง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดคำศัพท์และแต่งประโยคได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องอ้ายเข้าอ้ายโขง

คำศัพท์ อ้ายเข้าอ้ายโขง (จระเข้) โพรง ฟัน หัก กัด

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำทาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ ดังนี้

- อะไรเอ๋ย...ซอณเล็บกัดตาย ยิ่งใหญ่อยู่ในป่า (เสือ)
 อะไรเอ๋ย...ขนดำมันดี บางทีสีมอมอ หางสั้นไม่งอ ชอบกินผึ้งรวง (หมี)
 อะไรเอ๋ย...สัตว์ไม่มีขา ชอบเลื้อยไปมา (งู)
 อะไรเอ๋ย...ทอดแหกลางอากาศ คอยพิฆาตแมลง (แมงมุม)
 อะไรเอ๋ย ...ปากยาวฟันแหลม ชอบแกล้งนอนนิ่ง (จระเข้)

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
- 2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นสัตว์ตามข้อ 1. ตามที่ตนชอบ
 - 2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรภาพ ตามครู พร้อมกับอธิบายความหมายของคำศัพท์
4. นักเรียนช่วยกันต่อเติมบทร้องอ้ายเข้าอ้ายโขงจากแถบประโยคในแผนภูมิฝึก อ่านให้คล้อง และร้องตามครู ดังนี้

.....อ้ายโขง	อยู่ใน.....ไม้สัก
.....ฟันหักคนไม่เข้า

5. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคปากเปล่า ดังนี้ จระเข้ โพรง ฟัน หัก กัด คน โดยแต่ละคนต้องเล่าไม่ซ้ำกัน

ขั้นสรุป

5. นักเรียนทบทวนความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและช่วยกันร้องเพลงอ้ายเข้ อ้ายโงง อีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทร้องอ้ายเข้ อ้ายโงง
2. ภาพการละเล่นอ้ายเข้ อ้ายโงง
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แอมบูลิน)
4. บัตรภาพ / บัตรคำ
5. ปริศนาคำทาย

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดคำศัพท์และแต่งประโยค

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน
สัปดาห์ที่ 2 ครั้งที่ 3 วัน พฤหัสบดี หน่วย การเล่นอ้ายเข้ อ้ายโง่ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องอ้ายเข้ อ้ายโง่

คำศัพท์ อ้ายเข้ อ้ายโง่ (จระเข้) โพรง ฟัน หัก กัด

ขั้นนำ

1. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 1.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นสัตว์ตามที่ตนชอบ
 - 1.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

2. นักเรียนทบทวนบทร้องอ้ายเข้ อ้ายโง่ พร้อมกับตบมือให้จังหวะตามครู ครูอธิบายพร้อมสาธิตวิธีเล่นให้นักเรียนดู ดังนี้

สมมติให้บนพื้นเป็นแม่น้ำมี 2 ฝั่ง อ้ายเข้ อยู่กลางแม่น้ำ คนอื่นๆ อยู่บนบก และจำเป็นต้องว่ายน้ำ

ข้ามไปอีกฝั่งหนึ่ง โดยวิ่งข้ามไปอย่างรวดเร็ว ระหว่างที่วิ่งก็จะร้องเพลงไปด้วย คนที่ขึ้นฝั่งได้ก็จะทำท่าล้อหลอกต่างๆ ส่วนอ้ายเข้ จะต้องพยายามจับคนที่กำลังวิ่งข้ามฝั่งให้ได้ ใครถูกจับจะต้องเป็นอ้ายเข้แทน

3. ครูให้นักเรียนทดลองเล่นอ้ายเข้ อ้ายโง่ 2-3 ครั้ง และให้แบ่งกลุ่มเล่นกันเอง ครูสังเกตการณ์เล่น และให้คำแนะนำ

ขั้นสรุป

4. นักเรียนทบทวนวิธีการเล่นอ้ายเข้ อ้ายโง่ และร่วมกันสรุปประโยชน์ของการเล่น ดังนี้
 - 4.1 เล่นอ้ายเข้ อ้ายโง่ สนุกไหม
 - 4.2 นักเรียนอยากเล่นอ้ายเข้ อ้ายโง่ อีกไหม
 - 4.3 การเล่นอ้ายเข้ อ้ายโง่ มีประโยชน์อย่างไร

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตรร้องอ้ายเข้อ้ายโงง
2. ภาพการละเล่นอ้ายเข้อ้ายโงง
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แหมบูลีน)
4. ผ้าปิดตา

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดสื่อสาร

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 3 ครั้งที่ 1 วัน อังคาร หน่วย การละเล่นมอญซ่อนผ้า ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถจำแนกเสียง ฟังเรื่องราวและปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

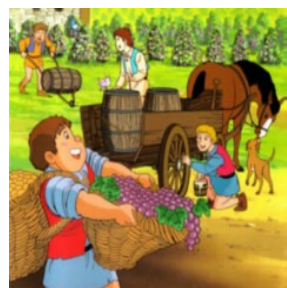
เนื้อหา บทร้องมอญซ่อนผ้า

คำศัพท์ มอญ ซ่อน ผ้า ตึกตา ตี กั้น

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานเรื่อง สมบัติที่ซ่อนเร้น พร้อมนำภาพให้เด็กดูเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ

ที่มา : <http://sukumal.brinkster.net/isopp/budohatake/budohatake01.html>

นานมาแล้วที่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีพ่อผู้ที่ยันขันแข็งทำงาน เป็นอย่างมากอยู่ผู้หนึ่ง อาศัยอยู่กับพวกลูกชายที่แสนที่จะขี้เกียจเป็นอย่างมากของเขา ผู้เป็นพ่อจะตื่นขึ้นมาตั้งแต่เช้าตรู่ และก็จะลงมือทำอะไรซึ่งก็เป็นไร่ร่อนเพื่อนำมาทำเหล้าไวน์ จนถึงเวลาค่ำมีตอยู่เป็นประจำ แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม ลูกชายคนโตสุดของเขาก็ชอบแต่ที่จะกินอย่างเดียวเพราะเป็นคนทีตะกละ ลูกชายคนที่สองก็เป็นคนที่ออกจะขี้เกียจวันๆ จะเอาแต่นอนโดยไม่คิดที่จะช่วยทำอะไรเลย ส่วนลูกชายคนที่สามก็เป็นคนที่ชอบที่จะเที่ยวเล่นเป็นอย่างมาก ลูกชายคนที่สี่ก็เช่นกัน เป็นพวกขี้เมาจะชอบแอบดื่มเหล้าไวน์ที่พ่อของเขาผลิต ผู้เป็นพ่อต้องได้รับความเสียใจเป็นอันมาก “ทำไมพวกเจ้าถึงได้ขี้เกียจไม่ชอบทำงานตอนนี้ที่ไร่ร่อนของพวกเรานั้นกำลังเหี่ยวเฉาและโรยรา แม้แต่ผลองุ่นสักผลเล็กๆ ก็ไม่มีออกมาให้เห็นอยู่ อย่างเช่นนี้แล้ว ทำไมพวกเจ้าจึงได้นิ่งดูตาย” แต่ว่าไม่ว่าพ่อของพวกเขาจะพูดตักเตือนขอร้อง ดูดว่าอย่างไรพวกเขาก็ยังเป็นอยู่เหมือนเดิมไม่เคยคิดที่จะเปลี่ยนแปลง

แล้ววันหนึ่งในที่สุด. ผู้เป็นพ่อซึ่งแก่ชรามากแล้วของพวกเขาเกิดล้มป่วยลง เจ็บครวญนี้แสร้งตัวว่ากำลังใกล้จะตายเต็มทีแน่แล้ว และก่อนที่แกใกล้จะหมดลมหายใจ แกก็ยังห่วงลูกๆ จอมขี้เกียจทั้งสี่ของแกเป็นอย่างมากและได้เรียกเข้ามาสั่งเสียที่ข้างเตียงนอนว่า "พ่อคงอยู่ต่อไปได้อีกไม่นาน เพราะฉะนั้นพ่อจะบอกสิ่งที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับที่ซ่อนสมบัติมหาศาลกับพวกเจ้า" ลูกชายทั้งสี่ทั้งตกใจและแปลกใจ. จึงได้ถามซ้ำอีกครั้งว่าบ้านเรามีสมบัติซ่อนไว้ด้วยหรือพ่อ"

ใช่แล้วมันเป็นสมบัติของพวกเจ้า พ่อได้แอบซ่อนเพชร ทองและเงินเอาไว้ที่ในไร่ของ...โอ้! แต่ตอนนี้พ่อช่างทุกข์ทรมานเหลือเกิน "พ่อ!!อย่าเพิ่งตายสิ ไหนภรรยาสิ บอกรักเราเร็วๆ ด้วยว่าพ่อซ่อนสมบัติพวกนั้นไว้ในที่จุดไหนของไร่ของล่ะ.. พ่อ" จากนั้นพ่อได้อ่อนแรงลงและขาดใจตายไป

"พ่อได้ตายลงไปเสียแล้วโดยไม่ทันได้บอกพวกเราถึงที่ซ่อนสมบัติเสียด้วย. มันเป็นเรื่องที่ช่วยอะไรไม่ได้ ดังนั้นพวกเราต้องไปที่ไร่ของแล้วขุดพลิกแผ่นดินหาเอาเอง"

เมื่องานศพของพ่อได้ผ่านไปแล้ว. ลูกชายทั้ง 4 ก็ลงมือและตั้งหน้าตั้งตาขุดดินในไร่ของเพื่อหาสมบัติตามที่พ่อได้บอกไว้ก่อนตาย

ทุกๆวัน ทั้งสี่ตั้งหน้าตั้งตาขุดและขุดอย่างเอาเป็นเอาตาย ขุดดินจนทั่วไร่ของนั้นเลยทีเดียว

"ว๊อย..วันนี้ก็ไม่พบสมบัติอีกตามเคย ! "

เมื่อเวลาผ่านไป...ผืนแผ่นดินในไร่ของที่พวกเขาเข้าตั้งหน้าตั้งตาขุดเพื่อหาสมบัตินั้น ก็เปรียบเสมือนกับได้โดนขุดไถและพรวนดินเป็นอย่างดี ดังนั้นต้นองุ่น ที่มีอยู่มากมายในไร่ ก็บังตาให้ดอกออกดอก ผลออกมาให้กับพวกเขาอย่างมากมาย ลูกชายทั้งสี่จึงหันมาผลิตเหล้าไวน์ขายตามพ่อของเขา และได้กลับ กลายเป็นผู้ร่ำรวยขึ้นมาหลังจากนั้น. และพวกเขาก็เพิ่งจะมารู้ดีเอาตอนนี้แล้วแหละว่า "สมบัติที่พ่อพูดถึงนั้น มันมิได้หมายถึงสมบัติที่มีจริงๆ หากแต่มันหมายถึง ความสามัคคี ความขยันขันแข็งเอาหยาดเหงื่อแรงงานเข้าแลก ในผืนแผ่นดินที่พ่อของพวกเขาได้เหลือทิ้งเอาไว้ให้เป็นสมบัติ ที่จะทำให้มีกินมีใช้ไม่มีวันหมดมากกว่านั้นเอง"

นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจ และสอนให้รู้ว่า ถ้าเราขยันตั้งหน้าตั้งตาทำงานเป็นอย่างดีแล้วละก็ สิ่งที่จะได้มากก็คือความสุข และความสมหวัง

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นเกษตรกรปลูกพืชตามที่ตนชอบ

2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปปลูกในที่ต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา

ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนฟังครูอ่านบทร้องมอญซ่อนผ้า จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านตามครู จากแผนภูมิ ดังนี้

มอญซ่อนผ้า ตุ๊กตาอยู่ข้างหลัง ไฉนโนนไฉน ฉันจะตีกันเธอ

4. นักเรียนร่วมสนทนาถึงการละเล่นมอญซ่อนผ้า จากภาพ ดังนี้

ที่มา : design.in.th

- 4.1 เรื่องราวในภาพ รูปร่าง ลักษณะ
- 4.2 นักเรียนเคยได้ยินบทร้องมอญซ่อนผ้าหรือไม่
5. นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม ครูเคาะจังหวะ ให้นักเรียนเดินตามจังหวะพร้อมทั้งทำท่าทางเป็นสัตว์ตามจินตนาการไปตามช่องที่กำหนด
6. ครูให้สัญญาณหยุด นักเรียนที่ยืนอยู่ในช่องที่มีบัตรภาพ / บัตรคำ ก็ให้อ่านภาพนั้นโดยมีเพื่อนๆอ่านตาม

ขั้นสรุป

7. นักเรียนทบทวนบทร้องมอญซ่อนผ้าอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทร้องมอญซ่อนผ้า
2. ภาพการเล่นมอญซ่อนผ้า
3. บัตรภาพ / บัตรคำ

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 3 ครั้งที่ 2 วัน พุธ หน่วย การเล่นมอญซ่อนผ้า ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดคำศัพท์และแต่งประโยคได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องมอญซ่อนผ้า

คำศัพท์ มอญ ซ่อน ผ้า ตึกตา ตี กัน

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นปริศนาคำทาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ ดังนี้

อะไรเอ๋ย... เดี๋ยววันยังค่ำ แต่ประจำ อยู่ที่ นาฬิกา

อะไรเอ๋ย... สองขาเกี่ยวหู มองดูเห็นแจ้ แว่นตา

อะไรเอ๋ย... ไม่ขำก็บอ คุ้ยจ้อทั้งวัน วิทย์

อะไรเอ๋ย... ตัวเป็นไม้ ไล่เป็นตะกั่ว หัวเป็นยาง ดินสอ

อะไรเอ๋ย ...ทุกครั้งที่กางขา ต้องอ้าปากทุกที กรรไกร

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นสิ่งของภายในบ้านตามข้อ 1. ตามที่ตนชอบ

2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรภาพ ตามครู พร้อมกับอธิบายความหมายของคำศัพท์

4. นักเรียนช่วยกันต่อเติมบทร้องมอญซ่อนผ้าจากแถบประโยคในแผนภูมิฝึก อ่านให้คล้องและร้องตามครู ดังนี้

.....ซ่อน.....อยู่.....
ไวโน่นไว้นี้จะตีกัน.....

5. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคปากเปล่า ดังนี้ มอญ ซ่อน ผ้า ตุ๊กตา ตี กันโดยแต่ละคนต้อง
เล่าไม่ซ้ำกัน

ขั้นสรุป

6. นักเรียนทบทวนความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและช่วยกันร้องเพลงมอญซ่อนผ้าอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตรมอญซ่อนผ้า
2. ภาพการละเล่นมอญซ่อนผ้า
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แอมบูลิน)
4. บัตรภาพ / บัตรคำ
5. ปริศนาคำทาย

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดคำศัพท์และแต่งประโยค

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 3 ครั้งที่ 3 วัน พฤหัสบดี หน่วย การเล่นเกมอนุชอนผ้า ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องมอญชอนผ้า

คำศัพท์ มอญ ชอน ผ้า ตุ๊กตา ตี กั้น

ขั้นนำ

1. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 1.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นสิ่งของภายในบ้านตามที่ตั้งใจชอบ
 - 1.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

2. นักเรียนทบทวนบทร้องมอญชอนผ้า พร้อมกับตบมือให้จังหวะตามครู ครูอธิบายพร้อมสาธิตวิธี

เล่นให้นักเรียนดู ดังนี้

เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นมอญถือผ้าไว้ ส่วนคนอื่นๆ นั่งล้อมวงกัน แล้วตบมือร้องเพลง คนเป็นมอญจะเดินวนอยู่นอกวง พอเห็นคนนั่งคนใดเผลอก็กู้ผ้าไว้ข้างหลังคนนั้นแล้วเดินต่อไป ถ้ามอญเดินมาถึงอีกครั้งผู้นั้นยังไม่รู้ตัวมอญก็คว้าผ้าไล่ตี ผู้ที่เป็นมอญก็ถือผ้าเดินวนไปวางผ้าคนอื่นต่อไป แต่ถ้าคนถูกวางผ้ารู้ตัวก็จะคว้าผ้าไล่ตีมอญ จนกระทั่งมอญลงไปนั่งแทนที่ คนที่ถือผ้าก็เป็นมอญต่อไป

3. ครูให้นักเรียนทดลองเล่นมอญชอนผ้า 2-3 ครั้ง และให้แบ่งกลุ่มเล่นกันเอง ครูสังเกตการณ์เล่น

และให้คำแนะนำ

ขั้นสรุป

4. นักเรียนทบทวนวิธีการเล่นมอญชอนผ้า และร่วมกันสรุปประโยชน์ของการเล่น ดังนี้
 - 4.1 เล่น มอญชอนผ้าสนุกไหม
 - 4.2 นักเรียนอยากเล่น มอญชอนผ้าอีกไหม
 - 4.3 การเล่นเกมมอญชอนผ้ามีประโยชน์อย่างไร

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตรร้องมอญซ่อนผ้า
2. ภาพการละเล่นมอญซ่อนผ้า
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แหมมบูลิน)
4. ผ้าปิดตา

การประเมินผล

3. การปฏิบัติกิจกรรม
4. การพูดสื่อสาร

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 1 วัน อังคาร หน่วย การเล่นริ้วข้าวสาร ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถจำแนกเสียง ฟังเรื่องราวและปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องริ้วข้าวสาร

คำศัพท์ ริ้ว ข้าวสาร ทะนาน ข้าวเปลือก ไบลาน

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานเรื่อง นาไม่มีข้าว พร้อมนำภาพให้เด็กดูเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดท่าทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ

ที่มา : <http://beztdmfarming.blogspot.com/2011/06/blog-post.html>

ฤดูฝนใกล้เข้ามาแล้ว ชาวนาในหมู่บ้านต่างเริ่มตระเตรียมดินเพื่อเพาะปลูกข้าว มีเพียงชายหนุ่มคนเดียวในหมู่บ้านที่ยังไม่ได้ลงมือทำอะไรเลย ทั้งๆที่เขามีที่นาอยู่ถึง 10 ไร่ที่พ่อทิ้งไว้ให้เป็นมรดกก่อนตาย พร้อมเงินอีกจำนวนหนึ่ง เมื่อมีเพื่อนบ้านถามว่า “ทำไมเขาจึงยังไม่ลงมือเตรียมดินไว้ปลูกข้าว”

ชายหนุ่มก็ตอบว่า “พຽງนี้ก็ได้ยังมีเวลาอีกถมเถไป ข้ายังแข็งแรง ทำเดี่ยวเดี๋ยวก็นเสร็จ เชิญพวกท่านทำไปก่อนเถิด” แล้วเขาก็ใช้เวลาไปกับการดื่มสุรา เที่ยวดูการละเล่น และเล่นการพนันตามหมู่บ้านต่างๆ จนเงินทองที่มีอยู่เริ่มหมดไปที่ละน้อย

เวลาผ่านไปจนถึงฤดูฝน ชายชราที่เป็นเพื่อนบ้านและเป็นเพื่อนพ่อของชายหนุ่ม ได้เอ่ยเตือนเขาด้วยความเป็นห่วงว่า “ฝนมาแล้ว ทำไมเจ้าไม่ลงมือไถหว่านเสียที มัวแต่เที่ยวเล่น อีกหนอยนาของเจ้าก็จะไม่มีข้าวเหมือนของคนอื่น”

แต่ชายหนุ่มกลับตอบว่า “พรุ่งนี้ก็ได้ ยังมีเวลาอีกถมเถไป ข้ายังแข็งแรง ทำเดี๋ยวเดียวก็เสร็จ พ่อลุงอย่าห่วงไปเลย”

ชายหนุ่มไม่สนใจคำเตือนของชายชรา และยังคงใช้ชีวิตเหมือนเช่นเดิม จนกระทั่งเงินที่เหลืออยู่น้อยนิดก็หมดไป และร่างกายก็ทรุดโทรมลง เจ็บไข้ได้ป่วย ต้องนอนชมอยู่กับบ้าน และยังมีโรคภัยที่มาจาก การดื่มสุรา ตอนนีเขามัวเมาในความสุขที่แข็งแรงอีกต่อไปแล้ว เป็นเพียงชายชราคนหนึ่ง

ไม่ช้าฤดูฝนก็ผ่านพ้นไป เริ่มเข้าฤดูการเก็บเกี่ยวข้าวที่ออกรวงเหลืองเต็มท้องทุ่ง ชายหนุ่มนั่งมองผู้คนในหมู่บ้านที่ออกไปเก็บเกี่ยวข้าวและแบกกระสอบข้าวกลับบ้านด้วยความสุข เขารำพึงกับตัวเองด้วยความเสียใจว่า “ถ้าข้าเริ่มเตรียมดินเพื่อไถหว่านพร้อมกับพวกเขา เหมือนที่พ่อลุงเตือน ป่านนี้ข้าก็จะมีข้าวเต็มนาแล้วเหมือนกัน นี่เป็นเพราะข้าประมาทว่าตัวเองยังแข็งแรง ทำเมื่อไหร่ก็ได้ จึงได้รับผลเช่นนี้”

นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจ และสอนให้รู้ว่า ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย ผู้ประมาทเหมือนคนตายแล้ว คนมีปัญหาทรมาย่อมประกอบแต่ความประมาท คนประมาทย่อมเศร้าโศกสิ้นกาลนาน ฯลฯ เพราะความประมาท คือ ความหลงมัวเมาในลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เมาในวัย และเมาในชีวิต เพราะคิดว่าตัวเองยังหนุ่มยังสาว จึงประมาทในความไม่มีโรค ไม่ระมัดระวังรักษาสุขภาพ ใช้ชีวิตอย่างไม่มีสาระ ซึ่งบางครั้งกว่าจะรู้สึกตัวก็สายไปเสียแล้ว

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นเกษตรกรปลูกข้าว

2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปปลูกในที่ต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา

ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนฟังครูอ่านบทร้อยรื้อข้าวสาร จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านตามครู จากแผนภูมิ ดังนี้ รื้อข้าวสาร สองทะนานข้าวเปลือก เลือกท้องโบลาน คัดข้าวใส่จาน เก็บเปียใต้ถุนร้าน คอยระวังคนข้างหลังไว้

4. นักเรียนร่วมสนทนาถึงการละเล่นรื้อข้าวสาร จากภาพ ดังนี้

ที่มา : student.swu.ac.th

- 4.1 เรื่องราวในภาพ รูปร่าง ลักษณะ
- 4.2 นักเรียนเคยได้ยินบทร้องรื้อข้าวสารหรือไม่
5. นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม ครูเคาะจังหวะ ให้นักเรียนเดินตามจังหวะพร้อมทั้งทำท่าทางเป็นต้นข้าวตามจินตนาการไปตามช่องที่กำหนด
6. ครูให้สัญญาณหยุด นักเรียนที่ยืนอยู่ในช่องที่มีบัตรภาพ / บัตรคำ ก็ให้อ่านภาพนั้นโดยมีเพื่อนๆอ่านตาม

ขั้นสรุป

7. นักเรียนทบทวนบทร้องรื้อข้าวสารอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทร้องรื้อข้าวสาร
2. ภาพการละเล่นรื้อข้าวสาร
3. บัตรภาพ / บัตรคำ

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 2 วัน พุธ หน่วย การเล่นรี้ข้าวสาร ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดคำศัพท์และแต่งประโยคได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องรี้ข้าวสาร

คำศัพท์ รี้ ข้าวสาร ทะนาน ข้าวเปลือก ไบลาน

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำทาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ ดังนี้

อะไรเอ๋ย...นำหน้าว่านาง อยู่โรงพยาบาลทั่วไป

อะไรเอ๋ย...ทำงานในอุ้ ซอบกู่เครื่องยนต์

อะไรเอ๋ย...ถือพู่กันระบายสี วาดภาพที่สวยงาม

อะไรเอ๋ย...นั่งบนบันลั้งก์ เคาะค้อนดั่งลั่นศาล

อะไรเอ๋ย ...คอยบำบัดทุกข์ บำรุงสุขชาวประชา

อะไรเอ๋ย...ถือมีดคล่องมือ ชายเนื้อว่องไว

อะไรเอ๋ย...ใช้เครื่องเจาะ กระเทาะถนน

อะไรเอ๋ย...พยากรณ์อากาศ ประกาศในทีวี

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าตามข้อ 1. ตามที่ตนชอบ

2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรภาพ ตามครู พร้อมกับอธิบายความหมายของคำศัพท์ รี้ข้าวสาร เป็นการสอนให้รู้จักแยกแยะความแตกต่างระหว่างข้าวสารกับสิ่งอื่นๆ ที่ปะปนมา เช่น กรวดทราย

สองทะนานข้าวเปลือก เป็นการบอกให้รู้ว่าข้าวเปลือก 2 ทะนานจะได้ข้าวสาร 1 ทะนาน นอกจากนั้นเป็นรำ เป็นแกลบ

เลือกห้องโถงโบลาน เป็นการบันทึกถึงสภาพสังคมและวัฒนธรรมว่าแต่ก่อนเราไม่มีกระดาษ
อย่างปัจจุบัน เราได้ใช้โบลานเป็นวัสดุในการเขียนหนังสือ จึงต้องรู้จักเลือกโบลานที่ได้ขนาดพอดี แก่
ไปเขียนแล้วจะแตกก่อนไปก็เขียนไม่ได้

คตข้าวใส่จาน เป็นการสอนให้มีกิจกรรมรายท ไม่คตข้าวให้หกเลอะเทอะ
เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน คือรู้จักเก็บเล็กผสมน้อย ขยันหมั่นเพียร ก็จะมีรายได้

4. นักเรียนช่วยกันต่อเติมบทร้องมอญซ่อนผ้าจากแถบประโยคในแผนภูมิฝึก อ่านให้คล้อง
และร้องตามครู ดังนี้

รีรี.....	เลือกห้อง.....
คต.....	ใส่จาน	เก็บ.....	ใต้ถุน.....
คอยระวังคนข้างหลังไว้			

5. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคปากเปล่า ดังนี้ รีรี ข้าวสาร หนาน ข้าวเปลือก โบลาน โดยแต่
ละคนต้องเล่าไม่ซ้ำกัน

ขั้นสรุป

6. นักเรียนทบทวนความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและช่วยกันร้องเพลง รีรีข้าวสารอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทร้องรีรีข้าวสาร
2. ภาพการละเล่นรีรีข้าวสาร
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แอมบูลิน)
4. บัตรภาพ / บัตรคำ
5. ปริศนาคำทาย

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดคำศัพท์และแต่งประโยค

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 3 วัน พุธ สัปดาห์ หน่วย การเล่นเกมรีรีข้าวสาร ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องรีรีข้าวสาร

คำศัพท์ รีรี ข้าวสาร ทะนาน ข้าวเปลือก ไบลาน

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 1.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นคนที่มีอาชีพต่างๆ ตามที่ตนชอบ
 - 1.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

2. นักเรียนทบทวนบทร้องรีรีข้าวสาร พร้อมกับตบมือให้จังหวะตามครู ครูอธิบายพร้อมสาธิตวิธี เล่นให้นักเรียนดู ดังนี้

ให้ผู้เล่น 2 คน ยืนหันหน้าเข้าหากันแล้วเอามือประสานกันไว้เหนือศีรษะเป็นข้อมประตู่ ส่วนผู้เล่นคนอื่นๆ เกาะไหล่กันเดินลอดข้อมประตู่พร้อมกับร้องเพลงประกอบไปด้วย พอเพลงจบคนที่เป็ข้อมประตู่ก็จะลดแขนลงคร่อมตัวคนข้างหลังไว้ให้ได้ ดังนั้นคนที่อยู่หลังสุดก็ต้องพยายามวิ่งลอดข้อมประตู่ไปให้พ้น ถ้าถูกจับตัวได้ก็จะถูกคัดออกแล้วเล่นต่อไป
3. ครูให้นักเรียนทดลองเล่นรีรีข้าวสาร 2-3 ครั้ง และให้แบ่งกลุ่มเล่นกันเอง ครูสังเกตการณ์เล่นและให้คำแนะนำ

ขั้นสรุป

4. นักเรียนทบทวนวิธีการเล่นรีรีข้าวสาร และร่วมกันสรุปประโยชน์ของการเล่น ดังนี้
 - 4.1 เล่นรีรีข้าวสารสนุกไหม
 - 4.2 นักเรียนอยากเล่นรีรีข้าวสารอีกไหม
 - 4.3 การเล่นรีรีข้าวสารมีประโยชน์อย่างไร

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบร็องรีรีข้าวสาร
2. ภาพการเล่นเกมบร็องรีรีข้าวสาร
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แอมบูลิน)
4. ผ้าปิดตา

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดสื่อสาร

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 5 ครั้งที่ 1 วัน อังคาร หน่วย การละเล่นงูกินหาง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถจำแนกเสียง ฟังเรื่องราวและปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

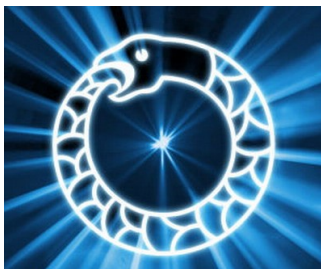
เนื้อหา บทร้องงูกินหาง

คำศัพท์ กิน โยก ย้าย บิน

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานเรื่อง ตำนานงูกินหาง Hoop Snake (ฮูปสเนค)
2. พร้อมนำภาพให้เด็กดูเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดท่าทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ

ที่มา : <http://www.blog.eduzones.com/rangsit/78980>

Hoop Snake (ฮูปสเนค): ฮูปสเนคเป็นสัตว์ในนิทานพื้นบ้านของชาวอเมริกา มันเป็นงูที่อมปลายหางของตัวเองไว้ในปาก และเคลื่อนที่โดยการหมุนตัวบนพื้นดิน ถ้าฮูปสเนคไปสัมผัสกับใคร คนนั้นจะต้องถูกสากให้ตัวแข็งอยู่กับที่ จะกลับมาเป็นคนปกติได้ก็ต่อเมื่อมีคนไปแตะตัว (โดยคนที่แตะจะต้องเคยลอดผ่านรูฮูปสเนคมาก่อน) ฮูปสเนคสามารถเคลื่อนที่ได้รวดเร็วจนไม่มีใครหนีวิธีเดียวที่จะหนีจากมัน ก็คือกระโดดลอดผ่านรูที่เกิดจากการอมปลายหางของมัน จะทำให้ฮูปสเนคสับสนและเคลื่อนที่ผ่านเราไปโดยย้อนกลับไม่ทัน

นิทานเรื่องนี้ให้คิดสอนใจ และสอนให้รู้ว่า “รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นหาง” ให้รู้จักเอาตัวรอดหรือปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่ากำลังหนี ฮูปสเนค

2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่หนี
ขวา ฯลฯ

อุปสรรค ในที่ต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

ขั้นตอน

3. นักเรียนฟังครูอ่านบทร้องงูกินหาง จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านตามครู จากแผนภูมิ ดังนี้
"แม่งูเอ๋ย" "เอ๋ย"
"กินน้ำบ่อไหน" "กินน้ำบ่อโคกโยกไปก็โยกมา"
"กินน้ำบ่อไหน" "กินน้ำบ่อทรายย้ายไปก็ย้ายมา"
"กินน้ำบ่อไหน" "กินน้ำบ่อหินบินไปก็บินมา"
"กินหัวกินหาง" "กินกลางตลอดตัว"
4. นักเรียนร่วมสนทนาถึงการละเล่นงูกินหาง จากภาพ ดังนี้

ที่มา : pawin054.blogspot.com

- 4.1 เรื่องราวในภาพ รูปร่าง ลักษณะ
- 4.2 นักเรียนเคยได้ยินบทร้องงูกินหางหรือไม่
5. นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม ครูเคาะจังหวะ ให้นักเรียนเดินตามจังหวะพร้อมทั้งทำท่าทางเป็นงูตามจินตนาการไปตามช่องที่กำหนด
6. ครูให้สัญญาณหยุด นักเรียนที่ยืนอยู่ในช่องที่มีบัตรภาพ / บัตรคำ ก็ให้อ่านภาพนั้นโดยมีเพื่อนๆอ่านตาม

ขั้นสรุป

7. นักเรียนทบทวนบทร้องงูกินหางอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทร้องงูกินหาง
2. ภาพการละเล่นงูกินหาง
3. บัตรภาพ / บัตรคำ

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน
สัปดาห์ที่ 5 ครั้งที่ 2 วัน พุธ หน่วย การเล่นงูกินหาง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

.....

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดคำศัพท์และแต่งประโยคได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องงูกินหาง
คำศัพท์ กิน โยก ย้าย บิน

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นปริศนาคำทาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ ดังนี้
 - อะไรเอ๋ย...มีผลกลมเกลี้ยง กลีบเรียงเป็นวง เปลือกหอมรสขม เนื้อเปรี้ยวอมหวาน (ส้ม)
 - อะไรเอ๋ย...มีตารอบตัว บนหัวมีใบ กินแล้วชื่นใจ เนื้อเหลืองชุ่มฉ่ำ (สับปะรด)
 - อะไรเอ๋ย...เปลือกเขียวเนื้อแดง เมล็ดแห้งสีดำ เนื้อในชุ่มฉ่ำ กินแล้วชื่นใจ (แตงโม)
 - อะไรเอ๋ย..ใบนั่นหยักๆ ลูกรักเต็มกอ สุกแล้วหวานหมด กินแล้วชื่นใจ (มะละกอ)
 - อะไรเอ๋ย...หิวเดียวหลายผล คนรู้จักดี ออกดอกออกปลี ประโยชน์มากมาย (กล้วย)
 - อะไรเอ๋ย...ต้นเท่าขา ใบวาเดียว... (กล้วย)
2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าตามข้อ 1. ตามที่ตนชอบ
 - 2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรภาพ ตามครู พร้อมกับอธิบายความหมายของคำศัพท์
 - กิน หมายถึง เคี้ยวกลืน ทำให้ล่องล่อสู่กระเพาะ เช่น กินข้าว
 - โยก หมายถึง โขเซ สายไปมา โคลงเคลง
 - ย้าย หมายถึง เปลี่ยนหรือสลับที่จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง
 - บิน หมายถึง การร่อน การเหิน การลอย และอื่นๆ
4. นักเรียนช่วยกันต่อเติมบทร้องงูกินหางจากแถบประโยคในแผนภูมิฝึกอ่านให้คล้อง และร้องตามครู ดังนี้

"แม่งเอ๋ย" "เอ๋ย"
 "กินน้ำบ่อไหน" "กินน้ำบ่อโสกโยกไปก็โยกมา"
 "กินน้ำบ่อไหน" "กินน้ำบ่อทรายย้ายไปก็ย้ายมา"
 "กินน้ำบ่อไหน" "กินน้ำบ่อหินบินไปก็บินมา"
 "กินหัวกินหาง" "กินกลางตลอดตัว"

4. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคปากเปล่า ดังนี้ โดยแต่ละคนต้องเล่าไม่ซ้ำกัน

ขั้นสรุป

5. นักเรียนทบทวนความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและช่วยกันร้องเพลง กูกินหางอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตรร้องงูกินหาง
2. ภาพการละเล่นงูกินหาง
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แอมบูลิน)
4. บัตรภาพ / บัตรคำ
5. ปริศนาคำทาย

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดคำศัพท์และแต่งประโยค

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน
สัปดาห์ที่ 5 ครั้งที่ 3 วัน พฤหัสบดี หน่วย การเล่นลูกกอล์ฟ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

.....

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องลูกกอล์ฟ
คำศัพท์ กอล์ฟ โยก ย้าย บิน

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 1.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นผลไม้ตามที่ตนชอบ
 - 1.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

2. นักเรียนทบทวนบทร้องลูกกอล์ฟ พร้อมกับตบมือให้จังหวะตามครู ครูอธิบายพร้อมสาธิตวิธีเล่นให้นักเรียนดู ดังนี้

ผู้เล่นมีจำนวน 8-10 คน แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายที่ 1 จะต้องเป็น “พอง” 1 คน ฝ่ายที่ 2 มี “แมง” 1 คน ที่เหลือเป็น “ลูกกอล์ฟ” ซึ่งผู้เล่นเป็นลูกกอล์ฟจะต้องเกาะเอาผู้เล่นเป็นแมง จากนั้น พองเริ่มถามว่า “แมงเอ๋ย” แมงและลูกกอล์ฟก็ร้องตอบว่า “เอ๋ย” พอช่วงท้ายพองถามว่า “กอล์ฟ กอล์ฟ” แมงตอบว่า “กอล์ฟกลางตลอดตัว” ผู้เป็นพองจะไล่จับลูกกอล์ฟจากปลายแถว ฝ่ายแมงจะต้องกางมือเพื่อป้องกันลูก หากลูกกอล์ฟใดถูกพองดึงจนหลุดออกจากแถวไป ก็จะต้องออกจากการเล่น ผู้เล่นที่เหลือก็เริ่มเล่นกันอีกจนกว่าลูกกอล์ฟจะถูกจับจนหมด
3. ครูให้นักเรียนทดลองเล่นลูกกอล์ฟ 2-3 ครั้ง และให้แบ่งกลุ่มเล่นกันเอง ครูสังเกตการณ์เล่นและให้คำแนะนำ

ขั้นสรุป

4. นักเรียนทบทวนวิธีการเล่น ลูกกอล์ฟ และร่วมกันสรุปประโยชน์ของการเล่น ดังนี้
 - 4.1 เล่น ลูกกอล์ฟสนุกใหม่

- 4.2 นักเรียนอยากเล่น งูกินทางอีกไหม
- 4.3 การเล่นเกมงูกินทางมีประโยชน์อย่างไร

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตร้องงูกินทาง
2. ภาพการเล่นเกมงูกินทาง
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แอมบูลิน)
4. ผ้าปิดตา

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
5. การพูดสื่อสาร

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 6 ครั้งที่ 1 วัน อังคาร หน่วย การเล่นตะลือกตอกแตก ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถจำแนกเสียง ฟังเรื่องราวและปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องตะลือกตอกแตก

คำศัพท์ ดอกจำปี ดอกจำปา ดอกกุหลาบ ดอกมะลิ ดอกเจ้าชู้

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานเรื่อง เสือสมิง

ที่มา : http://ghostwiki.blogspot.com/2012_02_01_archive.html

นายยอด เป็นคนมีร่างกายแข็งแรงตามเนื้อตัวมีแผลหลายแห่ง และที่แปลก คือ ที่ก้นของเขามีหางงอกออกมายาวราวหนึ่งคืบ ซึ่งไม่ได้มีมาแต่กำเนิดแต่เกิดขึ้นภายหลัง พ่อของนายยอดนำเขาไปฝากให้เล่าเรียนวิชากับสมภารไถ่ตอนอายุ 16 ปี เพราะท่านมีวิชาสามารถเรียกเสือมาให้ดูได้และใช้เสือไปไหนๆ ได้ตามใจท่านเหมือนกับสุนัขที่หัดไว้จนรู้ภาษาคน นายยอดเป็นเด็กฉลาด ว่านอนสอนง่ายจึงเป็นที่รักของสมภาร เมื่อเวลาสมภารไถ่จะไปไหนถ้านายยอดไม่ได้ไปกับท่านด้วย จะสั่งนักร้องหนว่าไม่ให้ไปคั่นอะไรที่พานห้วนอนท่านเป็นอันขาด

วันหนึ่งเมื่อสมภารไถ่อยู่ ด้วยความอยากรู้อยากเห็นว่าที่ห้วนอนมีอะไรดีนักหนา จึงต้องสั่งเป็นพิเศษ ที่พานข้างหมอนเห็นตลับๆ หนึ่ง เมื่อเปิดดูเห็นเป็นซี่ผึ้งสีเขี้ยวๆ เขานึกว่าเป็นซี่ผึ้งเมตตาของอาจารย์จึงควักออกมาทาคั่วทาปาก ทันใดนั้นก็เกิดขนขึ้นตามตัวเป็นสีเหลืองๆ ดำๆ ไปทั่วตัว แท้ที่จริงแล้วซี่ผึ้งที่ท่านนั้นเป็นน้ำมันสมิง หากใครทาตัวเข้าก็กลายเป็นเสือสมิงไปทันที

นายยอดเมื่อกลายเป็นเสือแล้วก็วิ่งกระโดดลงจากวัดคลานสี่ขาเหมือนเสือเข้าป่าไป เมื่อสมภารกลับมา ไม่พบนายยอด นึกสังหรณ์ใจจึงไปที่ห้องเห็นตลับน้ำมันสมิงเปิดทิ้งอยู่จึงรู้ว่านายยอดกลายเป็นเสือสมิงไปแล้ว จากนั้นท่านจึงสั่งพระลูกวัดและพ่อของนายยอดว่า ท่านจะทาน้ำมันสมิง

เพื่อออกตามหานายยอด ถ้ามีเสือมาที่วัดให้เอาไม้คานตีเสือนั้น จากนั้นท่านก็กลายร่างเป็นเสือออกติดตามนายยอดเข้าป่าไป

เวลาล่วงมา 6 เดือนกว่า เย็นวันหนึ่งพระลูกวัดเห็นมีเสือ 2 ตัวที่แปลกกว่าเสือธรรมดา คือ เสือที่มามีหางสั้นก็เข้าใจว่าเป็นสมภารใกล้และนายยอดศิษย์ท่านกลับมา แต่ก็ไม่มีพระองค์ใดกล้าเอาไม้คานเข้าไปตีตามที่ท่านอาจารย์สั่งไว้ พระจึงไปตามบิดานายยอดมา นายยอดเชื่อว่าเป็นลูกของตนจึงเอาไม้คานตีเสือนั้นตัวละ 1 ที ทันใดนั้นขนก็หลุดร่วงไปหมดแต่หางยังคงอยู่ พระลูกวัดเห็นเป็นนายยอดและพระอาจารย์จึงได้นำเครื่องแต่งกายและสบงจีวรมาห่มให้

ท่านจึงเล่าให้บิดานายยอดฟังว่าท่านออกเดินทางตามนายยอดไป 7 วัน พบเสือป่า ถ้ามได้ความว่าสมิงยอดข้ามเขาไปเมื่อ 2-3 วันแล้ว จึงตามไปจนถึงเขาลูกหนึ่งข้างหลังเขาเป็นที่ราบมีหมู่บ้านทำมาหากินเลี้ยง วัว ควาย หมู เป็ด ไก่ จำนวนมาก ท่านไปพบสมิงยอดกินหมูชาวบ้านอยู่ พอสมิงยอดเห็นอาจารย์ก็รีบวิ่งหนีโดยเร็ว ไปจนมุมที่ถ้ำแห่งหนึ่ง เพราะหัดที่สมิงยอดไม่กินเนื้อมนุษย์เพราะถ้ากินเนื้อมนุษย์แล้วคงไม่ยอมกลับมาง่าย ๆ และจะดุร้ายมากกว่านี้ จึงเป็นเรื่องเล่าสืบทอดกันมา

นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจ และสอนให้รู้ว่า จงเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดา ครูบาอาจารย์

2. พร้อมนำภาพให้เด็กดูเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ

3. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

3.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่ากำลังหนี เสือสมิง

3.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่หนี เสือสมิง ไปในที่ต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก

ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

4. นักเรียนฟังครูอ่านบทร้อง ตะลือกต็อกตัก จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านตามครู จากแผนภูมิ ดังนี้

ชาวบ้าน	ผี
ตะลือกต็อกตักมาทำไม มาซื้อดอกไม้	
ดอกอะไร ดอกจำปี	
ยังไม่มี ดอกจำปา	
ยังไม่มา ดอกกุหลาบ	
ยังไม่ทราบ ไปดูหนังใหม่	
ไปก็ไป	
* ทำท่าเดินเป็นวงกลมหนึ่งรอบแล้วเริ่มเจรจาอีก	*
หมาทำไมถึงหอน มันเห็นผี	
ผมเธอทำไมยาว ฉันทปล่อยไว้	
เล็บเธอทำไมถึงยาว ฉันทปล่อยไว้	
หน้าเธอทำไมถึงขาว	ฉัดฉัดหน้า
ตาเธอทำไมถึงโป ฉันทเป็นผี	
ชาวบ้านต้องหนี ใครโดนผีจับได้คนนั้นก็จะต้องมาเป็นผีแทน	

5. นักเรียนร่วมสนทนาถึงการละเล่นตะลือกต็อกตัก จากภาพ ดังนี้

ที่มา : http://www.stjohn.ac.th/Department/internet_rally/rally5_47/IT_cul/

5.1 เรื่องราวในภาพ รูปร่าง ลักษณะ

5.2 นักเรียนเคยได้ยึบบทร้องตะลือกตอกแตก หรือไม่

6. นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม ครูเคาะจังหวะ ให้นักเรียนเดินตามจังหวะพร้อมทั้งทำท่าทาง เป็นเสื่อสมิงตามจินตนาการไปตามช่องที่กำหนด

7. ครูให้สัญญาณหยุด นักเรียนที่ยืนอยู่ในช่องที่มีบัตรภาพ / บัตรคำ ก็ให้อ่านภาพนั้นโดยมี เพื่อนๆอ่านตาม

ขั้นสรุป

8. นักเรียนทบทวนบทร้องตะลือกตอกแตก อีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทร้องตะลือกตอกแตก
2. ภาพการละเล่นตะลือกตอกแตก
3. บัตรภาพ / บัตรคำ

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 6 ครั้งที่ 2 วัน พุธ หน่วย ตะลือกตอกแตก ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดคำศัพท์และแต่งประโยคได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องตะลือกตอกแตก

คำศัพท์ ดอกจำปี ดอกจำปา ดอกกุหลาบ ดอกมะลิ ดอกเจ้าชู้

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำทาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ ดังนี้

อะไรเอ๋ย...ไกลก็ไม่ใกล้ ไกลก็ไม่ไกล คนใช้หายใจ ทางได้เก่งจริง (จมูก)

อะไรเอ๋ย...เสียงมาได้ยิน รู้ลึนเมื่อฟัง อย่างส่งเสียงดัง อันตรายต่อมัน (หู)

อะไรเอ๋ย...ลืมหลับได้ ทุกคนมีไว้ คู่สิ่งสวยงาม (ตา)

อะไรเอ๋ย...มีไว้สำหรับ หยิบจับสิ่งของ หนึ่งคนมีสอง น่องว่าคืออะไร (มือ)

อะไรเอ๋ย...ตัวฉันเปียกปอน นอนอยู่ในปาก ชิมของหลากหลาย รสเปรี้ยวเค็มหวาน (ลิ้น)

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าตามข้อ 1. ตามที่ตนชอบ

2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรภาพ ตามครู พร้อมกับอธิบายความหมายของคำศัพท์ ดอกจำปี ดอกจำปา ดอกกุหลาบ ดอกมะลิ ดอกเจ้าชู้

4. นักเรียนช่วยกันต่อเติมบทร้องตะลือกตอกแตก จากแถบประโยคในแผนภูมิฝึกอ่านให้คล้อง และร้องตามครู ดังนี้

	ชาวบ้าน	ผี
ตะลือกตอกแตกทำไม ดอกจำปี
ยังไม่มี
ยังไม่มา	ดอกกุหลาบ
 ไปดูหนังใหม่
 ไปก็ไป
	* ทำท่าเดินเป็นวงกลมหนึ่งรอบแล้วเริ่มเจรจาอีก	*
ผมเธอทำไมยาว มันเห็นผี
 ฉันทปล่อยไว้
หน้าเธอทำไมถึงขาว ฉันทเป็นผี

ชาวบ้านต้องหนี ใครโดนผีจับได้คนนั้นก็จะต้องมาเป็นผีแทน

5. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคปากเปล่า โดยแต่ละคนต้องเล่าไม่ซ้ำกัน

ขั้นสรุป

6. นักเรียนทบทวนความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและช่วยกันร้องเพลงตะลือกตอกแตกอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตรร้องตะลือกตอกแตก
2. ภาพการละเล่นตะลือกตอกแตก
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แทมบูลิน)
4. บัตรภาพ / บัตรคำ
5. ปริศนาคำทาย

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดคำศัพท์และแต่งประโยค

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 6 ครั้งที่ 3 วัน พุธที่สบดี หน่วย ตะลือกตอกแตก ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องตะลือกตอกแตก

คำศัพท์ ดอกจำปี ดอกจำปา ดอกกุหลาบ ดอกมะลิ ดอกเจ้าชู้

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 1.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นดอกไม้ตามที่ตนชอบ
 - 1.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

2. นักเรียนทบทวนบทร้องตะลือกตอกแตก พร้อมกับตบมือให้จังหวะตามครู ครูอธิบายพร้อม

สาธิตวิธีเล่นให้นักเรียนดู ดังนี้

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นใครก็ได้จำนวนหนึ่งคนเป็นผี ที่เหลือให้เป็น

ชาวบ้าน

แล้วผีก็เดินมาหาชาวบ้าน

ชาวบ้าน	ผี
ตะลือกตอกแตกมาทำไม มาซื้อดอกไม้	
ดอกอะไร ดอกจำปี	
ยังไม่มี ดอกจำปา	
ยังไม่มา ดอกกุหลาบ	
ยังไม่ทราบ ไปดูหนังไหม	
ไปก็ไป	
* ทำท่าเดินเป็นวงกลมหนึ่งรอบแล้วเริ่มเจรจาอีก	*
หมาทำไมถึงหอน มันเห็นผี	
ผมเธอทำไมยาว ฉันทปล่อยไว้	
เล็บเธอทำไมถึงยาว ฉันทปล่อยไว้	
หน้าเธอทำไมถึงขาว	ฉันทผัดหน้า
ตาเธอทำไมถึงโป ฉันทเป็นผี	
ชาวบ้านต้องหนี ใครโดนผีจับได้คนนั้นก็จะต้องมาเป็นผีแทน	

ขั้นสรุป

3. นักเรียนทบทวนวิธีการเล่นตะลือกตอกแตก และร่วมกันสรุปประโยชน์ของการละเล่น ดังนี้

- 3.1 เล่นตะลือกตอกแตก สนุกไหม
- 3.2 นักเรียนอยากเล่นตะลือกตอกแตก อีกไหม
- 3.3 การละเล่นตะลือกตอกแตก มีประโยชน์อย่างไร

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตร้องตะลือกตอกแตก
2. ภาพการละเล่นตะลือกตอกแตก
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แหมมปูลิน)
4. ผ้าปิดตา

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดสื่อสาร

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

สัปดาห์ที่ 7 ครั้งที่ 1 วัน อังคาร หน่วย แมงมุม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถจำแนกเสียง ฟังเรื่องราวและปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทเรื่องแมงมุม

คำศัพท์ แมงมุม ขั้วม หลังคา กิน กัด กระพุง ก้น

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานเรื่อง แมงมุมกับนกกระจอกเทศ

ในป่ากร้างแห่งหนึ่ง ซึ่งไม่ไกลจากหมู่บ้านของคนเท่าไรนัก มีแมงมุมตัวหนึ่งซึ่งมีความสามารถในการชักใยและจับแมลงโดยเฉพาะแมลงวัน ในวันหนึ่งๆ มันจะจับแมลงวันได้หลายตัวที่เลย แต่อยู่มาวันหนึ่งก็มีนกกระจอกที่เพิ่งจะโตได้ออกมาหากินในบริเวณเดียวกับกับที่เจ้าแมงมุมกำลังชักใยอยู่ และก็วิ่งจับแมลงโดยเฉพาะแมลงวัน จนทำให้อาหารของแมงมุมน้อยถอยลงไปมาก

เมื่อเห็นดังนั้นเจ้าแมงมุมจึงคิดว่าจะกำจัดนกกระจอกตัวนี้ไปเสีย โดยการชักใยให้หนาขึ้น แล้วก็จับนกกระจอกตัวนี้เอาไว้ในใยของมันนอกจากจะได้กำจัดคู่แข่งแล้ว มันยังจะได้กินเนื้อนกกระจอกอีกด้วย เจ้าแมงมุมชักใยให้แน่นหนาจนถึงเช้า เจ้านกกระจอกก็มาหาอาหารและแมลงตามปกติ และทันใดนั่นเอง นกกระจอกก็วิ่งผ่านมายังใยแมงมุม แต่แทนที่จะติดกับใยที่เจ้าแมงมุมชักเอาไว้อย่างแน่นหนา มันกลับวิ่งทะลุไปเลย เป็นเช่นนี้หลายต่อหลายครั้ง

จนในที่สุดเจ้าแมงมุมก็รับรู้ว่าไม่มีทางจับนกกระจอกได้ จึงตั้งหน้าตั้งตาชักใยเพื่อจับแมลงเพียงอย่างเดียวต่อไป

นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจ และสอนให้รู้ว่า อย่าคิดอะไรเกินตัว ทำงานที่เราถนัดนี่จะเป็นผลดีที่สุด

2. พร้อมนำภาพให้เด็กดูเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดง

เลียนแบบอย่างอิสระ

3. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 3.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นแมงมุม
 - 3.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียน(แมงมุม) เคลื่อนที่ไปในที่ต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

4. นักเรียนฟังครูอ่านบทเรื่อง แมงมุม จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านตามครูจากแผนภูมิ ดังนี้
“แมงมุมขยุ้มหลังคา แมวกินปลา หมากัดกระฟุ้งกัน”
5. นักเรียนร่วมสนทนาถึงการละเล่นแมงมุมจากภาพ ดังนี้

ที่มา : http://www.stjohn.ac.th/Department/internet_rally/rally5_47/IT_cul/

- 5.1 เรื่องราวในภาพ รูปร่าง ลักษณะ
- 5.2 นักเรียนเคยได้ยินบทเรื่องแมงมุมหรือไม่
6. นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม ครูเคาะจังหวะ ให้นักเรียนเดินตามจังหวะพร้อมทั้งทำท่าทางเป็นนกรกระจอกเทศตามจินตนาการไปตามช่องที่กำหนด
7. ครูให้สัญญาณหยุด นักเรียนที่ยืนอยู่ในช่องที่มีบัตรภาพ / บัตรคำ ก็ให้อ่านภาพนั้นโดยมีเพื่อนๆ อ่านตาม

ขั้นสรุป

8. นักเรียนทบทวนบทเรื่องแมงมุมอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทเรื่องแมงมุม
2. ภาพการละเล่นแมงมุม
3. บัตรภาพ / บัตรคำ

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน
 สัปดาห์ที่ 7 ครั้งที่ 2 วัน พุธ หน่วย แมงมุม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดคำศัพท์และแต่งประโยคได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องแมงมุม

คำศัพท์ แมงมุม ขยุ้ม หลังกา กิน กัด กระทบ กั้น

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำทาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ ดังนี้

อะไรเอ๋ย...เข้าโผล่ เย็นผลุบ (ดวงอาทิตย์)

อะไรเอ๋ย...โตเท่าภูเขา แต่เบานิดเดียว (เมฆ)

ฉนั้นคือใคร อยู่ในท้องฟ้า ส่งแสงนวลจ้า เวลาค่ำคืน... (ดวงจันทร์)

อะไรเอ๋ย หยดลงจากฟ้า ล่องหนลงมา ทายซิว่าอะไร... (ฝน)

น้ำอะไรเอ๋ย ไม่เคยขึ้น ... (น้ำตก)

น้ำอะไรเอ๋ย ไม่เคยตก ... (น้ำค้าง)

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าตามข้อ 1. ตามที่ตนชอบ

2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรภาพ ตามครู พร้อมกับอธิบายความหมายของคำศัพท์

4. นักเรียนช่วยกันต่อเติมบทร้องแมงมุม จากแถบประโยคในแผนภูมิฝึกอ่านให้คล้อง และร้องตาม

ครู ดังนี้

.....ขยุ้ม..... แมว.....ปลากระทบ.....

4. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคปากเปล่า โดยแต่ละคนต้องเล่าไม่ซ้ำกัน

ขั้นสรุป

5. นักเรียนทบทวนความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและช่วยกันร้องเพลงแมงมุมอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตรร้องแมงมุม
2. ภาพการละเล่นแมงมุม
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แทมบูลิน)
4. บัตรภาพ / บัตรคำ
5. ปรีศนาคำทาย

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดคำศัพท์และแต่งประโยค

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน
 สัปดาห์ที่ 7 ครั้งที่ 3 วัน พฤหัสบดี หน่วย แมงมุม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องแมงมุม

คำศัพท์ แมงมุม ขั้ม หลังคา กิน กัด กระพุง ก้น

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 1.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นดอกไม้ตามที่ตนชอบ
 - 1.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

2. นักเรียนทบทวนบทร้องแมงมุม พร้อมกับตบมือให้จังหวะตามครู ครูอธิบายพร้อมสาธิตวิธีเล่นให้นักเรียนดู ดังนี้

“แมงมุมขั้มหลังคา แมวกินปลา หมากัดกระพุงก้น”

ผู้เล่นใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ หยิบหลังมือของคนแต่ละคนสลับกัน เช่น คนที่ 2 ใช้มือซ้าย หยิบ

หลังมือซ้ายของคนที่ 1 คนที่ 3 ใช้มือซ้ายหยิบหลังมือของคนที่ 2 คนที่ 4 ใช้มือซ้ายหยิบหลังมือซ้าย

ของ

คนที่ 3 จากนั้นคนที่ 1 ใช้มือขวาหยิบหลังมือซ้ายคนของคนี่ 4 คนที่ 2 หยิบหลังมือขวาของคน

ที่ 1 ต่อๆ

กันไป แล้วผู้เล่นทุกคนก็ยกมือที่หยิบกันต่อๆ นั้น ขึ้นๆ ลงๆ พร้อมกับร้องเพลงประกอบการเล่น พอ ร้องถึง

วรรคสุดท้ายก็ปล่อยมือพร้อมๆ กัน แล้วเริ่มเล่นใหม่

ขั้นสรุป

3. นักเรียนทบทวนวิธีการเล่นแมงมุม และร่วมกันสรุปประโยชน์ของการละเล่น ดังนี้

3.1 เล่น แมงมุมสนุกใหม่

- 3.2 นักเรียนอยากเล่น แมงมุมอีกไหม
- 3.3 การละเล่น แมงมุมมีประโยชน์อย่างไร

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

- 1. แผนภูมิบัตรร้องแมงมุม
- 2. ภาพการละเล่นแมงมุม
- 3. เครื่องเคาะจังหวะ (แทมบูลิน)
- 4. ผ้าปิดตา

การประเมินผล

- 1. การปฏิบัติกิจกรรม
- 2. การพูดสื่อสาร

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน
สัปดาห์ที่ 8 ครั้งที่ 1 วัน อังคาร หน่วย จำจี้ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถจำแนกเสียง ฟังเรื่องราวและปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องจำจี้

คำศัพท์ จำจี้ มะเขือเปาะ กะเทาะ หน้าแว่น พาย ออกแ่น กระแทน ต้นกุ่ม ท่าวัด ส่อง
 เยี่ยมๆ

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า

ที่มา : tungblog.atikomtrirat.com

มีอยู่ในวันหนึ่ง ได้มีเต่าตัวหนึ่งคลานตัวมเตี้ยๆ มาตามวิสัยของมัน และที่ตรงอีกทางด้านหนึ่งก็ได้มีกระต่ายตัวหนึ่งวิ่งผ่านมาด้วยความรวดเร็ว

"อิอิ! นี่เจ้าเต่า นายชอบที่จะเดินตัวมเตี้ยๆ อยู่อย่างนี้เสมอๆ ทำไมนายถึงได้เดินได้ช้าอย่างนั้นเล่า?" เต่าจึงได้พูดว่า "ถึงแม้ว่าข้าจะเดินได้ช้า แต่ถ้าพูดถึงเรื่องของการอดทนแล้วข้าไม่เคยแพ้ใคร นายลองมาแข่งขันวิ่งไปที่บ่อนยอดเขานั้นกับข้าดูเอาไหมล่ะ"

กระต่ายเมื่อได้ยินอย่างนั้น ก็หัวเราะลั่นอย่างดัง "ฮะ ฮ้า น่าสนใจมาก เลยทีเดียว แต่รับรองได้ว่าไม่มีทางที่เจ้าจะเอาชนะข้าไปได้หรอก มันเปรียบเทียบกับไม่ได้" กระต่ายเที่ยวไปเรียกพวกพ้องให้มาชุมนุมกันอย่างทันที และรวมทั้งให้เป็นกรรมการในการแข่งขันอีกด้วย "ทุกๆ คนมาดูเป็นสักขีพยานว่าใครจะเป็นผู้ชนะ ในการแข่งขันวิ่งเร็ว ระหว่างเต่าโง่กับตัวข้า..ฮะฮะ"

"เตรียมพร้อม ไป" พอสิ้นเสียงบอกสัญญาณเริ่มการแข่งขันโดยสุนัขจิ้งจอกแล้ว ทั้งเต่าและกระต่ายก็เริ่มออกวิ่งไปพร้อมๆ กัน กระต่ายกระโดดออกวิ่งนำหน้าไปด้วยความเร็วสูง ผลอผลิบเดียวมันก็วิ่งมาถึงที่ตรงจุดกึ่งกลางของทางระหว่างภูเขา มันจึงได้หยุดวิ่ง

"เจ้าเต๋ามันมาถึงไหนแล้วละ?" พูดแล้วมันก็ได้หันไปดู และก็ได้เห็นว่ามันนั้นยังคงคลานตามมาอย่างช้าๆ มองเห็นไกล ๆ

พวกผู้ชมที่มาชุมนุมกันต่างก็หัวเราะและได้พูดว่า "ท่านเต๋า..ท่านเต๋า ท่านนี่ ช่างเป็นผู้ที่เดินได้ช้ามาก อาจที่จะพูดได้ว่าเดินได้ช้าที่สุดในโลกเลยก็ได้..ฮะฮะ" แม้ว่าจะได้ยืนแบบนั้นแต่เต๋าก็ไม่สนใจอะไรยังคงคลานของมันต่อไปด้วยความเจ็บสบอย่าง ตั้งใจเพื่อที่จะให้ไปถึงที่บนยอดเขาโดยไม่คิดที่จะหยุดพักผ่อน ช่างฝ่ายกระต่ายเมื่อรอเท่าไร ๆ ก็ไม่เห็นมีทีท่าว่าเจ้าเต๋าคงจะมาทันมันสักที...มันจึงเริ่ม นึกเกี่ยวกับการรอกอย " เจ้าเต๋ามันยังคงคลานอยู่อีกตั้งไกล นอนรอซักงีบหนึ่งคงได้.. ถึงยังไงมันก็ไม่มีทางที่ตามมาทันได้หรอก" มันพูดแล้วก็ล้มตัวลงนอน แล้วหลับไปตรง ที่กลางทางตรงภูเขาตัวเอง

ขณะที่กระต่ายกำลังนอนหลับอย่างสุขสบาย ส่วนเต๋ายังคงที่จะเดินต่อไป...ทีละก้าว..ทีละก้าวอย่างจริงจังและอดทน หลังจากนั้นช่วงขณะหนึ่งกระต่ายก็เริ่มรู้สึกตัวและสะดุ้งตื่นขึ้นมา "เฮ้..นี่เจ้าเต๋ามันคลานมาจนถึงที่ไหนแล้วนี่?" มันรีบกวาดสายตามองหา แต่ก็ช้าและสายไปเสียแล้ว เพราะเมื่อมันมองไปที่ตรงจุดเส้นชัยที่อยู่บนยอดเขาโน่น มันก็ได้เห็นเจ้าเต๋ากำลังแสดงความยินดีที่ได้รับชัยชนะอย่างมีความสุขแล้ว

นิทานเรื่องนี้ให้คติสอนใจ และสอนให้รู้ว่า "ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จก็อยู่ที่นั่น"

2. พร้อมนำภาพให้เด็กดูเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดง

เลียนแบบอย่างอิสระ

3. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

3.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าเป็นกระต่าย

3.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียน(กระต่าย) เคลื่อนที่ไปในที่ต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย

ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

4. นักเรียนฟังครูอ่านบทเรื่อง จำจี้ จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านตามครูจากแผนภูมิ ดังนี้

จำจี้มีชื่อเปราะาะ กะเทาะหน้าแวน พายเรือออกแอน
กระแท่นต้นกุ่ม สาวๆ หนุ่มๆ อาบน้ำท่าไหน
อาบน้ำท่าวัด เอาแป้งที่ไหนผัด เอากระจกที่ไหนส่อง
เยี่ยมๆ มองๆ นกขุนทองร้องฮู้

5. นักเรียนร่วมสนทนาถึงการละเล่นจ้ำจี้จากภาพ ดังนี้

ที่มา : http://www.stjohn.ac.th/Department/internet_rally/rally5_47/IT_cul/

5.1 เรื่องราวในภาพ รูปร่าง ลักษณะ

5.2 นักเรียนเคยได้ยืมนบหรือจ้ำจี้หรือไม่

6. นักเรียนจับมือกันเป็นวงกลม ครูเคาะจังหวะ ให้นักเรียนเดินตามจังหวะพร้อมทั้งทำท่าทางเป็นคนพายเรือตามจินตนาการไปตามช่องที่กำหนด

7. ครูให้สัญญาณหยุด นักเรียนที่ยืนอยู่ในช่องที่มีบัตรภาพ / บัตรคำ ก็ให้อ่านภาพนั้นโดยมีเพื่อนๆ อ่านตาม

ขั้นสรุป

8. นักเรียนทบทวนบทเรียนจ้ำจี้อีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบทเรียนจ้ำจี้
2. ภาพการละเล่นจ้ำจี้
3. บัตรภาพ / บัตรคำ

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน
สัปดาห์ที่ 8 ครั้งที่ 2 วัน พุธ หน่วย จำใจ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดคำศัพท์และแต่งประโยคได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องจำใจ
คำศัพท์ จำใจ มะเขือเปาะ กะเทาะ หน้าแว่น พาย ออกแ่น กระแทน ต้นกุ่ม ท้าวัด ส่อง
 เยี่ยมๆ

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำทาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟัง พูด คิดทำทาง และแสดงเลียนแบบอย่างอิสระ ดังนี้
 - อะไรเอ๋ย...ไม่มีขน แต่บินได้ (เครื่องบิน)
 - อะไรเอ๋ย...ยิ่งตัดยิ่งยาว (ถนน)
 - อะไรเอ๋ย...ตะลุมตุ้มปอง ลอยล่องในธारा ใครไปใครมา ใช้กันทั้งวัน... (เรือ)
 - อะไรเอ๋ย...เวลาใช้ต้องถีบ ต้องบังคับ ถึงจะไป...(จักรยาน)
 - รถอะไรเอ๋ย...มีสองประตู ยี่สิบหน้าต่าง...(รถเมล์)

2. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้

- 2.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่าตามข้อ 1. ตามที่ตนชอบ
- 2.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

3. นักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรภาพ ตามครู พร้อมกับอธิบายความหมายของคำศัพท์
 จำใจ มะเขือเปาะ กะเทาะ หน้าแว่น พาย ออกแ่น กระแทน ต้นกุ่ม ท้าวัด ส่อง เยี่ยมๆ
4. นักเรียนช่วยกันต่อเติมบทร้องแมงมุม จากแถบประโยคในแผนภูมิฝึกอ่านให้คล้อง และร้องตามครู ดังนี้

จำใจมะเขือเปาะ กะเทาะหน้าแว่น พายเรือออกแ่น
 กระแทนต้นกุ่ม สาวๆ หนุ่มๆ อาบน้ำทำไห
 อาบน้ำท้าวัด เอาแป้งที่ไหนผัด เอากระจกที่ไหนส่อง
 เยี่ยมๆ มองๆ นกขุนทองร้องฮู้

4. ครูให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคปากเปล่า โดยแต่ละคนต้องเล่าไม่ซ้ำกัน

ขั้นสรุป

5. นักเรียนทบทวนความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำและช่วยกันร้องเพลงจำจำอีกครั้ง

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตรจำจำ
2. ภาพการละเล่นจำจำ
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แหมบทุลีน)
4. บัตรภาพ / บัตรคำ
5. ปริศนาคำทาย

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดคำศัพท์และแต่งประโยค

แผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน
สัปดาห์ที่ 8 ครั้งที่ 3 วัน พฤหัสบดี หน่วย จำจี้ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เวลา 30 นาที

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้สัมพันธ์กัน
2. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

เนื้อหา บทร้องจำจี้
คำศัพท์ จำจี้ มะเขือเปาะ กะเทาะ หน้าแว่น พาย ออกแ่น กระแท่น ต้นกุ่ม ท้าวัด ส่อง
 เยี่ยมๆ

กระบวนการจัดประสบการณ์

ขั้นนำ

1. นักเรียนยืนรวมกันเป็นกลุ่ม เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่งครู (ปฏิบัติติดต่อกัน 3 รอบ) ดังนี้
 - 1.1 ครูให้นักเรียนทำท่าทางตามจินตนาการว่ากำลังพายเรือตามที่ตนชอบ
 - 1.2 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเคลื่อนที่ไปอยู่ตำแหน่งต่างๆ เช่น เหนือ ใต้ ออก ตก ซ้าย ขวา ฯลฯ

ขั้นสอน

2. นักเรียนทบทวนบทร้องจำจี้ พร้อมกับตบมือให้จังหวะตามครู ครูอธิบายพร้อมสาธิตวิธีเล่นให้นักเรียนดู ดังนี้

“จำจี้มะเขือเปาะ กะเทาะหน้าแว่น พายเรือออกแ่น
 กระแท่นต้นกุ่ม สาวๆ หนุ่มๆ อาบน้ำทำไห
 อาบน้ำท้าวัด เอาแป้งที่เหน็ด เอากระจกที่ไหส่อง
 เยี่ยมๆ มองๆ นกขุนทองร้องฮู้”

ผู้เล่นจะวางมือบนพื้น แล้วเด็กคนแรกเป็นคนชี้นิ้วไปเรื่อยๆ พร้อมกับร้องเพลง “จำจี้มะเขือเปาะ” เมื่อร้องจบแล้วนิ้วชี้ไปตกที่นิ้วของใคร คนนั้นจะต้องหัดนิ้วไว้ในอุ้งมือ จากนั้นก็เริ่มร้องเพลงต่อเรื่อยๆ สุดท้ายนิ้วใครขาดหายไปมากที่สุดจะถือว่าเป็นผู้แพ้

ขั้นสรุป

3. นักเรียนทบทวนวิธีการเล่นจ้ำจี้ และร่วมกันสรุปประโยชน์ของการละเล่น ดังนี้
 - 3.1 เล่น จ้ำจี้สนุกไหม
 - 3.2 นักเรียนอยากเล่น จ้ำจี้อีกไหม
 - 3.3 การละเล่น จ้ำจี้มีประโยชน์อย่างไร

สื่อประกอบการจัดประสบการณ์

1. แผนภูมิบัตร้องจ้ำจี้
2. ภาพการละเล่นจ้ำจี้
3. เครื่องเคาะจังหวะ (แอมบูลิน)
4. ผ้าปิดตา

การประเมินผล

1. การปฏิบัติกิจกรรม
2. การพูดสื่อสาร

ภาคผนวก ข
คู่มือทดสอบความสามารถด้านการฟังและการพูด

คู่มือทดสอบความสามารถด้านการฟังและการพูด

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้ใช้เพื่อทดสอบทักษะด้านการฟังและการพูด ที่ได้รับการ การสอนโดยใช้ การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสื่อความหมายภาษาไทยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2. ในการดำเนินการทดสอบ มีผู้ดำเนินการทดสอบ 1 คน และผู้ช่วยดำเนินการทดสอบ 1 คน สำหรับดูแลและอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับการทดสอบ สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตาม คำอธิบายของผู้ดำเนินการทดสอบ

3. แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังจำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย

ข้อ 1.1 การจำแนกเสียง จำนวน 5 ข้อ

ข้อ 1.2 การฟังเรื่องราว จำนวน 5 ข้อ

ข้อ 1.3 การปฏิบัติตามคำสั่ง จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถด้านการพูดจำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย

ข้อ 2.1 การพูดคำศัพท์ จำนวน 5 ข้อ

ข้อ 2.2 การพูดแต่งประโยคปากเปล่า จำนวน 5 ข้อ

ข้อ 2.3 การพูดสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ

4. ระยะเวลาในการทำแบบทดสอบ กำหนดเวลา ข้อละ 1 นาที

5. เกณฑ์การให้คะแนน ให้ข้อละ 1 คะแนน

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังจำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย

ข้อ 1.1 การจำแนกเสียง จำนวน 5 ข้อ โดยนักเรียนฟัง และขีด / (เส้นเฉียง) ทับ รูปภาพที่มีเสียงเหมือนคำที่อ่านให้ฟังได้ถูกต้อง ให้ข้อละ 1 คะแนน

ข้อ 1.2 การฟังเรื่องราว จำนวน 5 ข้อ นักเรียนฟัง และขีด / (เส้นเฉียง) ทับรูปภาพ ได้อย่างถูกต้อง ให้ข้อละ 1 คะแนน

ข้อ 1.3 การปฏิบัติตามคำสั่ง จำนวน 5 ข้อ โดยนักเรียนฟัง ปฏิบัติตามคำสั่งของครู และขีด / (เส้นเฉียง) ทับรูปภาพคำตอบที่ถูกต้องได้ถูกต้อง ให้ข้อละ 1 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถด้านการพูดจำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย

ข้อ 2.1 การพูดคำศัพท์ จำนวน 5 ข้อ โดยให้นักเรียนดูภาพแล้วบอกว่ามีภาพอะไร อย่างน้อย 3 ภาพ ให้ข้อละ 1 คะแนน

ข้อ 2.2 การพูดแต่งประโยคปากเปล่า จำนวน 5 ข้อ โดยนักเรียนดูรูปภาพแล้วพูด แต่งประโยคให้สอดคล้องกับภาพ

ข้อ 2.3 การพูดสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ โดยให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วเล่าเรื่องราวให้ สอดคล้องกับภาพ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน) ให้ข้อละ 1 คะแนน

วิธีดำเนินการทดสอบ

1. ผู้ดำเนินการทดสอบเตรียมการทดสอบดังนี้
 - 1.1 ตรวจจำแนกแบบทดสอบให้ครบถ้วน เขียนชื่อของผู้รับการทดสอบเตรียมไว้ให้พร้อม
 - 1.2 ศึกษาแบบทดสอบและคู่มือให้เข้าใจกระบวนการทั้งหมด จนสามารถใช้คำอธิบายได้ถูกต้อง
 - 1.3 จัดสถานที่สอบในสภาพที่สะดวกสบาย จัดโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสมกับผู้รับการทดสอบ
 - 1.4 เตรียมอุปกรณ์ในการทดสอบดังนี้
 - 1.4.1 แบบทดสอบและคู่มือทดสอบอย่างละ 1 ชุด
 - 1.4.2 นาฬิกาเที่ยงตรง 1 เรือน
 - 1.4.2 ดินสอที่มีคุณภาพดี สีเข้มเห็นชัดเจน
 - 1.5 ก่อนทำการทดสอบให้ผู้ทำการทดสอบ ต้มน้ำ เข้าห้องน้ำให้เรียบร้อย
 - 1.6 ผู้ดำเนินการทดสอบต้องเป็นกันเอง ทำให้ผู้รับการทดสอบไม่กังวล มีความมั่นใจ และร่วมมือในการทำแบบทดสอบอย่างดี
 - 1.7 ผู้ดำเนินการทดสอบแนะนำการขีด / (เส้นเฉียง) ให้นักเรียนเห็นอย่างชัดเจนบนกระดาษไวท์บอร์ด
2. ดำเนินการทดสอบตามขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1 ผู้ดำเนินการทดสอบเขียนชื่อ นามสกุล ที่หน้าปกแบบทดสอบของผู้รับการทดสอบทุกคน ให้เรียบร้อยก่อนดำเนินการทดสอบ
 - 2.2 ดำเนินการทดสอบครั้งละ 1 ตอน
 - 2.3 ผู้รับการทดสอบเปิดข้อสอบครั้งละ 1 หน้า และทำครั้งละ 1 ข้อ
 - 2.4 ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านคำสั่ง ข้อละ 2 ครั้ง
 - 2.5 ผู้ดำเนินการทดสอบและผู้ช่วยดำเนินการทดสอบ ให้ผู้รับการทดสอบทำทุกคน
 - 2.6 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ 1 ตอน ให้ผู้รับการทดสอบ พัก 5 นาที
 - 2.7 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ 2 ตอน ตรวจชื่อ นามสกุล และเก็บแบบทดสอบให้เรียบร้อย

แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความสามารถด้านการฟัง

แบบทดสอบข้อ 1.1 การจำแนกเสียง

จุดมุ่งหมาย เพื่อทดสอบการฟังเสียง สามารถจำแนกได้ว่าเสียงใดเหมือนกัน

การให้คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

เวลาในการทดสอบ ข้อละ 1 นาที

ลักษณะในการทดสอบ เป็นข้อสอบปรนัยมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก

จำนวนข้อสอบ มีจำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้ทดสอบเป็นรายบุคคล
2. เตรียมนักเรียนให้มีสมาธิที่จะฟังคำสั่งจากครู
3. ครูอ่านเรื่องราวให้นักเรียนฟังซ้ำ ๆ (2 ครั้ง)

คำสั่ง ให้นักเรียนฟัง และขีด / (เส้นเสียง) ทับรูปภาพที่มีเสียงเหมือนคำที่อ่านให้ฟัง

เสียง
หนู
กาว
แก้ว
ถ่าน
ตา

แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ตอนที่ 2 **แบบทดสอบความสามารถด้านการพูด**

แบบทดสอบข้อ 2.2 การพูดแต่งประโยคปากเปล่า

จุดมุ่งหมาย เพื่อทดสอบความสามารถด้านการพูดอย่างมีความหมายได้เหมาะสม

การให้คะแนน แต่งประโยคได้ถูกต้องเหมาะสม ให้ 1 คะแนน ถ้าแต่งประโยคไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมให้ 0 คะแนน

เวลาในการทดสอบ ข้อละ 1 นาที

ลักษณะในการทดสอบ ให้นักเรียนพูดแต่งประโยคจากภาพที่กำหนดให้

จำนวนข้อสอบ มีจำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นการทดสอบรายบุคคล
2. ให้นักเรียนดูภาพทีละข้อ แล้วแต่งประโยคปากเปล่าให้สอดคล้องกับภาพ

คำสั่ง ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดแต่งประโยคให้สอดคล้องกับภาพ

หมายเหตุ
ข้อ

1. ในกรณีที่นักเรียนแต่งประโยคนอกเหนือจากคำตอบที่เฉลยให้ไว้ในแต่มีความสอดคล้องกับภาพ ก็ถือว่าถูกต้องให้ 1 คะแนน
2. ในกรณีที่นักเรียนดูภาพแล้วนิ่งเฉย ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด แล้วรอให้ตอบหากไม่ตอบเลื่อนทำข้อต่อไป

ภาพ
บ้าน
คนตกปลาในทะเล
นักเรียนนั่งเล่นตุ๊กตา
คมนาคน
ครูสอนหนังสือ

แบบทดสอบความสามารถด้านการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถด้านการพูด

แบบทดสอบข้อ 2.3 การพูดสื่อสาร

จุดมุ่งหมาย เพื่อทดสอบความสามารถด้านการพูดบอกเหตุการณ์ในภาพ

การให้คะแนน ถ้าเล่าเรื่องได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้องได้ 1 คะแนน
บอกไม่ได้ได้ 0 คะแนน

เวลาในการทดสอบ ข้อละ 1 นาที

ลักษณะในการทดสอบ ให้นักเรียนพูดบอกเหตุการณ์ในภาพ

จำนวนข้อสอบ มีจำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วเล่าเรื่องราวให้สอดคล้องกับภาพ (ใคร ทำ
อะไร ที่ไหน)

- หมายเหตุ**
1. ในกรณีที่นักเรียนเล่าเรื่องราวนอกเหนือจากเรื่องราวที่เฉลยในแต่ละข้อ
เล่าเรื่องราวที่ได้เป็นประโยคสมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน
และมีความสอดคล้องกับภาพถือว่าถูกต้องได้ 1 คะแนน
 2. ในขณะที่กำลังทดสอบ ถ้าเห็นภาพแล้วนักเรียนไม่ยอมพูด ครูใช้
คำถาม กระตุ้นให้นักเรียนคิด แล้วรอให้นักเรียนพูดสักครู่ เมื่อ
นักเรียนไม่ยอมพูดให้เลื่อนไปทำข้ออื่นต่อไป

ภาพ
ตลาด
ป่า
ทะเล
โรงเรียน
คุณหมอรักษาคนไข้

ประวัติผู้วิจัย

นายพรเทพ ลีทองอิน

ประวัติการศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิต (พลศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม

การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

ดุซงึ่บัณฑิต (วิทยาศาสตร์การกีฬา)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สถานที่ทำงานปัจจุบัน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

กรุงเทพมหานคร

ว่าที่ ร.ต. กิตติศักดิ์ เมฆปั้น

ประวัติการศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิต (พลศึกษา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตำแหน่งปัจจุบัน

ครูโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

นายสมศักดิ์ ปัญญา

ประวัติการศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการกีฬา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ตำแหน่งปัจจุบัน

ครูโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

นางสาวกนกกาญจน์ เล็กประยูร

ประวัติการศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ตำแหน่งปัจจุบัน

ครูโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

นางสาวนภวรรณ หงษ์โต

ประวัติการศึกษา นักศึกษาคณะครุศาสตร์ (การศึกษาปฐมวัย)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

นางสาวสุรรัตน์ ทวีวรรณ

ประวัติการศึกษา นักศึกษาคณะครุศาสตร์ (การศึกษาปฐมวัย)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต